

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ అక్టోబరు నెల 22-వ తేది మంగళవారము } సంచిక ౧౬౭
Vol. 17 } MADRAS, TUESDAY, 22nd OCTOBER 1929. } No. 167
శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర ఆశ్వయుజమాస బహుళ చవితి

**గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
వత్తములు పొందియున్నది**

తలనొప్పల మాన్పను. బాంబుల పోట్ల
బాంబులు. పార్శ్వపునొప్పల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకులు భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన కఠినమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పల తగ్గించును. విచేతము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

**అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పలకు
సంజీవివంటిది**

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
జ్ఞానము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 6-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబుకెట్టిపిత్తి, మద్రాసు
109, ఫ్రేరింగ్స్, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు జదులు వ్రాయుటకు
భిర్లు 1-0-0; ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0; ప్రశ్న వ్రాయు కాల
మును తెలుపవలెను.

గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తూరు.

2

బాలసుధ (రిజిస్టర్)

మద్రాసు, వరంగల్, బెజవాడ, మొదలగుపట్టణముల
యందలి ధర్మవైద్యశాలయందు సుమారు 10 వేలమంది చంటి
బిడ్డలకు వాడబడి ఆమోఘములైన గుణములనిచ్చియున్నది.
చంటిబిడ్డలకు దివ్యాత్మతము. నీసా 1 కి రు 1-0-0. 185
డాక్టర్ శ్రీపాదకృష్ణమూర్తి శాస్త్రి, బెజవాడ

సంతాననిరోధము

గుణదోష విచారణ

ఇటీవల శ్రీయుత జగదగుమిల్లి సాంబశివరావు (వి. ఏ
గారు సంతాననిరోధమును నిరసించుచు నాంధ్రమనం కోక
గ్రంథమును వ్రాసిరి. సంతాననిరోధముయొక్క గుణదోషము
లను చక్కగ నిర్ణయించి ఆంధ్రలోకమునకు సాంబశివరావు
గారు మహాపకారమును గావించిరి. ఇట్టి పుస్తకమున ఈ
గ్రంథము వెలువడుట సమయానుకూలముగనున్నది. హానికరముగ
నీ నూతనోద్భవమును నిరసించుచు నాంధ్రభాషలో నిద్రవరకెన
రును యే గ్రంథమునుగాని వ్రాసి ప్రకటించినట్లగుపడును. గాన
నిదియే మొదటి గ్రంథముని చెప్పవలెను. ప్రతికారము కొనుటకు
వీలగునట్లు గ్రంథము వెల అర్ధరూపాయగ నిర్ణయించిరి. వలయు
వాడు 0-8-0 పోస్టేజీ స్తాంపులను గ్రంథకర్త కేసరి కి, అక్కట
సాహేబుపిత్తి, ట్రిప్లికేను, మదరాస్ లను ఎవరైనను పంప
వలెను. (ఆంధ్రపత్రిక)

మీస్త్రి సంతానపు హక్కుల నెట్లు కాపాడెదరు?

సమిష్టి కుటుంబములో మీ కుమార్తెలకు
ఒక యకరమైనను దానము చేయుటకు వీలులేదు

కాని మీ వృద్ధాప్యమునందు మీకు సేవజేయునది మీ కుమార్తెలే!

వారి ఋణము మీరెట్లు తీర్చుకొనగలరు?

బందరు ఆంధ్ర యిన్సూరెన్సు కంపెనీలో భీమాచేసి

ఆపట్టాను వారికి దాఖలుపరచండి

దానివలన వారికి భరణమేర్పడగలదు.

వివరములకు కార్యదర్శిపేర వ్రాయండి.

రసాయన చాయశాల

మేలైన గట్టి చాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి, మధుర.

గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయడములో "ఇండియాలో" నెల్లను
మొదటివా రని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.

అన్ని రకములలోను పక్కారంగులు నలీనుగా చిక్కను.

ఒకపర్యాయము మార్కెట్ రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు వినా, మరి
యితర రకములను ముట్టరు.

శాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

పల్లెటూరు గ్రంథమండలి,

రాజమండ్రి

అద్వితీయముగ జాతీయ గ్రంథములు వెలువడుచుండును.
సంవత్సర చందా పోస్టేజితో సహా 2-4-0 ఇదివరలో వెలువ
డినవి వినాయక సావర్కరు. 0-10-0 మహాభారత రూపాన్విత
లక్ష్మీబాయి అ. 10 మేజిని జీవితము అ. 10 ఇతర పుస్తక
ములుకూడ కలవు. కేబులుగు కోరినవారికి పంపబడును.

ముదిగంటి జగ్గనశాస్త్రి.

(తెలుగు కావ్యాచర్యము రు. ౧-౦-౦
సంస్కృతములో) దండిమహాకవి వ్రాసిన కావ్యా
చర్య మనులలంకారశాస్త్రగ్రంథమునకు సరియ
గు తెలుగు. విద్యార్థుల కత్యంతోపయోగకరము.
రై పబులు (భక్తిప్రధానపద్యకావ్యము) ౧ 0-౪-౦
జీవన్ముక్తి, విదేహముక్తి (సాంగ్రహము) ౧ ౦-౪-౦
సగుణోపాసన, నిర్గుణోపాసన (లోనివి) ౧ ౦-౪-౦
ఇట్లు వ్రాయవలెను.

అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి,
ఆంధ్రగీర్వాణవిద్యాలయము, కొత్తూరు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

శారదా వివాహముచట్టము

చట్టము సత్కరించుచి వివాహము
లోనర్పటకము గర్భవంతము లేదు
(కనుపత్రి మార్గముచేత బిడ్డ, ఆంధ్ర నేత
వర్ణాశ్రమభావ కార్యవర్తి.)

(జాబిక:- శారదాబిల్లు పాఠ్యమునది గదా, ఇక కర్తవ్యమేమి యని ప్రతినిష్ఠమును పలువురు జాబులు వ్రాయుచు ఇందులకు సమాధానమును ప్రకరియందు ప్రకటించవలసినదిగా కోరుటచేత ఇటుల వ్రాయవలసి వచ్చినది.)

మతాచారవిషయములందు భిన్నాభిప్రాయములు గల వారీయందున్నా, వారి మత విశ్వాసములను త్రికరణములందు సహనము చూపుటచే గాక అట్టివారి యభిప్రాయముల గౌరవించుటయు మా ప్రధానధర్మ మని చాటుకొనుచున్న కాంగ్రెసువారి యాలోచన, ఆంగ్ల మానవత్వములకు కొందఱు సోపాలు రిఫార్మరు సోపరుల యొక్కయు ఒత్తిడినను, వారు ప్రతికూలులందున్న విచేతమునందున్న చేసిన ప్రచారము వల్లనున్న సీమవారమువారు ప్రోత్సాహ మొనర్చగా ఇండియా ప్రభుత్వమువారు శారదాబిల్లును సంపూర్ణముయిన ప్రోత్సాహము చేయగా శారదా వివాహచట్టము అపెట్టియందు నెట్లనది. మతాచారధర్మములను విచేతములగువారు కలుషితములుగా చేయవలసినగా మన పూర్వులు తమ ప్రాణముల నర్పించి మతముల కాపాడిరి, అట్టివారి వంశమునందు జన్మించిన వారిలో కొందఱు ఇప్పుడు వ్యాప్తిపొందియున్న ఇంగ్లీషు యొక్క పకన సాకన ప్రభావములను వివరిత ముద్దిష్టలయి హితహితవ్యసనము పరిగ్రహించవలసిన స్వభావముగ సహతన ధర్మోన్మాదలనకరములను కృత్యములను చేయుచు జనుల నల్లకల్లోలము నొనర్చుచున్నారు. ఇట్టి భవిష్యత్స్థితి నెఱింగియే కాబోలు పురాణకర్తలు,

"శ్లో. రాక్షసాః కలిశాశ్రిష్ట జాయంతే బ్రహ్మయోనిషు
బ్రాహ్మణానాంబాధం తే తత్రాస్త్రిత్రయాకృతాకాః"
అనగా వేదశాస్త్రములను, తదాచారనిరతులను పీడించుటయే నిత్యకర్మగాగల రాక్షసులు కలియుగమునందు బ్రాహ్మణులవంశమునందుజన్మించి బ్రాహ్మణులనే బాధించెదరు. ఆ బ్రాహ్మణులలోనూడా వైదికవిద్యయు, తదాచారసంప్రది యుకలిగి కృతులయినవారినే మిక్కిలముగ పీడింతురు. అను శ్లోకమునకు ఉదాహరణార్థములయి యున్నారు. ఆస్తికులను బ్రాహ్మణాదు నాల్గవర్ణములవారు వేదశాస్త్రముల ననుసరించి తమతమ బాలికలకు ఋతువనకులకంటె ముందే పెండ్లిండ్లుచేయుచున్నారు. ఏదో అసౌకర్యములగులవారలు ఆపత్నీత్వముగా రజస్వలయినతర్వాత రి సంగమంకాలము సత్కరింపవలసినదా చేయవలయుననువనము ననుసరించుచున్నారు. విశ్వబ్రాహ్మణ, సారాస్వతి బ్రాహ్మణ, వైశ్యాదిజాతులను, బ్రాహ్మణులను ప్రత్యేకముగ తమవర్ణమునకు ఋత్యవంతరవివాహము నిషేధింపబడి యుండుటచేత నేటివఱకు ఎట్టి యాచార్యులనునందున్నా ఋత్యవంతరవివాహముల నాచరించుటలేదు. ఇందు చెడుటయే గాక ఇతరులనుకూడా చెరువలయునను సంప్రదల సోపలు రిఫార్మరుల ప్రోత్సాహముచేత యేర్పడిన ఇట్టి చట్టమునకు భయంపడి ఋత్యవంతరవివాహములొనర్చి యిహపరచూరులగుటకంటె మనకాస్తానిసారము నరించి దానివలన కలుగగల ఇహలోకబాధల ననుసరించుటకు సంసిద్ధులయి యుండుము. ఈవివాహము నాచరించుట ప్రభుత్వశాసనము సత్కరించుటగాదు. మనము వివాహముచేసిన ఋత్యవంతర వివాహభిక్షాని లేక నర్తనకరవివాహభిక్షానియో యగు ఒక రిఫార్మరుగాగును మనయందు నిర్భేతుకజాయమాన కృపగలవాడై డిప్టీ షిప్ మేజిస్ట్రేట్ గడ్డగ 100 రూ. డిపాజిటుచేసి ఫిర్యాదుచేయవలయును. తరువాత పోలీసువారు కేసునుతీసికొని విచారించి శిక్షించెదరు. మన రిఫార్మరుసోదరులు ముందుముందు ఇంతకంటె భగోరములయిన చట్టములను తీసికొనిరాగలరు. తాముచేయుచున్న అభివృద్ధికి, అమేయపాన, ఆగమ్యగమముల నన్నింటిని నిర్బంధ శాసనములగానొనర్చి మనలపంపు ప్రయోగింపగలరు. ఇదివఱకు దొంగతనముగా ఋత్యవంతరవివాహముల నాచరించువారలు యీ బిల్లును సాకుగా తీసికొని బహిరంగముగా ఋత్యవంతర వివాహముల నాచరింతురగాని ధర్మశ్రద్ధ: పరలోకవిశ్వాసము, జాతిసాంకర్యభీతి గలవారలుమాత్రము యీ బిల్లునుసలూబడవని నా యభిప్రాయము. సంగ, వ్రావడచేతములందు పలువురిబిల్లును అతిక్రమించుటకు సన్నద్ధులయి యున్నార. ఇట్టి ధర్మయుద్ధమునందు చేరవలసినవారి జామములు నేకరింపబడుచున్నవి.

ఆంధ్రదేశమునందుకూడా కాకినాడ, బందరు, బెజవాడ, నెల్లూరు, గుంటూరు మున్నగు నగరములందు సభిలాసర్పబడి కాన నాతిక్రమణమే శరణ్యమని తీర్మానములొనర్పబడియున్నవి. బ్రాహ్మణజాతికి వేరినవారలు ఋత్యవంతరవివాహము లొనర్చి యెడల వారికి మతరీతిగా దోషములేదని కొందఱు పత్రికాధిపతులుపదేశించుచున్నారు. కాని వారివృత్తిలో ఇది ఒకటియే కాదు. ఎచ్చటన్నను, ఏమితిన్నను, ఎవ్వతెను పెండ్లాడినను మతమునకు లోపములేదను సిద్ధాంతము నంగీకరించుచుమాత్రుల కెక్కియొక లెక్కయ! లోపములేదని తలంచునెడల తా మాచరించుట శ్రేయోవహముకాని అట్టి యాచరణములన మతమునకు సాంకర్యముకలుగునని తలంచువారల పరిహాసించుటయు, నిరసింపుటయు అయ్యుక్త మనువిషయమును గారుమరచుచున్నారు. ఇకమీదవైనను అట్టివాతలను వ్రాయకుండురుగాక.

* * * * *

శారదాబిల్లు - హిందుసుదరి అభిప్రాయము

శాసనసభ్యులు నిన్నుతపాతులై దేశముయొక్క తేను మను గోరుచు కాస్త్రమునకు సమృత్తమైనది కనుగొనవలసి విచారణసభ్యుగా బాల్యవివాహముకంటె యువతీవివాహమే శ్రేయస్కరమైనదనియు, కాస్త్రమునకు విరుద్ధముకాదనియు గోచరించినది. ఈ పక్షమే బహుజనసమ్మతమైనది. అందఱును సమృత్తమైనదియే యాచరణలోనికి బెట్టుట శ్రేయస్కర మగుటవలనను అందరకును సమృత్తముకానిది యాచరణలోనికి బెట్టుమని తీర్మానించినను నది వెక్కిరింపుటబట్టియు ప్రభుత్వమువారు కూడ యువతీవివాహమునకు బ్రాధాన్యము నిచ్చి బాల్యవివాహముల నూగద్రోకుట కనుజ్ఞ నిచ్చిరి. శాసనము వచ్చినందులకు మనము బొందవలసినఫలములు కొన్ని ముఖ్యమైనవి యున్నవి. అందు మొదటిది ఇదివరకు మనకు కలుగుచున్న నష్టములు దూరమగుట అట్లున!

రజస్వలకాకపూర్వమో పిల్లకు బాల్యదశలో నెవనికో యొకనికి కట్టిబెట్టి దైవవశమున నావరుడు కాలగతినిందినచో మనము చేయునదేదయి లేక హృదయమున దుఃఖాన్ని ముందుండగా నాపిల్ల యొక్కయొగ మట్లున్నదని దానియదృష్టమును దూషించుచు నాదుఃఖాన్నిని చల్లార్చినను చల్లార్చలేక రాత్రింబసల్లు ఆపిల్లను చూచుచున్నందున వచ్చు బాష్పముల నొత్తుకొనుచు ననుభవించు నాజన్మాంతదుఃఖములు మన కీబిల్లు అమలులోనొవచ్చు దినమునుండియు దొలగిపోవుటయొకటి.

పండ్లండెండే రజస్వలయై భర్తయనగ నేమిటా గూడ నెరుగనట్టి పిల్లలకు వివాహమునకై నను యోగ్యతరాని వయస్సున ముద్దుముచ్చటలకొరకే లేక మనుషుడు పుట్టవలెనను కోర్కెతో నో ఈ మహావైభవము మాచుటకు తమ కాయద్వాయముండునో యుండదోయను సంశయముచేతనో పంచాంగములు దిగగవేసి గర్భాధానముహూర్తముల నిర్ణయించు మన పెద్దలు రాబోవు శతమరణములగుర్చి యావంతయు యోచింపకపోవుటవలన ఘట్టిలు గర్భస్రావములు, ఒకవేళ గర్భము నిలచినను పుట్టినశిశువు చచ్చిపుట్టుట, జీవముతో పుట్టినను, పుట్టినపిదప జచ్చుట, బ్రదికనను దుర్బులుడై జీవచ్ఛనుగుట. ప్రసవకాలము నకు దట్టికి పండ్లండెండే యుండుటవలన నామ ప్రసవవేదనను సహించలేకపోవుట ఒక్కొక్కప్పుడు ప్రాణాపాయము కలుగుట, శిశువుసంగతి యెట్లున్నను అసలు మూలమునకే భంగము కలుగుట, అప్పుడు ముహూర్తములుబెట్టిన పెద్దలు మట్లాడ కూరకుండుట, అడిగినను మానముదాల్చుట, పెండ్లిచేసికొన్న భర్త కొద్దిరోజులేడ్చి తిగ్గి పెండ్లికొరకు ధనముకూడబెట్టుకొనుట, తిగ్గి సంపాదించలేనిచో నల్లే యావజ్జీవము దుఃఖసముద్రమున యీడుచుండుట మున్నగునవి ఈ బిల్లు యమలులోనికి వచ్చినది మొదలు మనముగాంచుండుట యొక పెద్దలాభము.

చదువనగ నేదియో తెలియక అధమాధము చాకలిపడ్డు కూడ వ్రాయలేనివారు కొందరు 9 పదియొక నోలేదియో 50 రూపాయిల నోలేదియో గూడ తెలిసికొనుట కందుమీదనున్న యంతైనను చదువ సమర్థులుకానివారు కొందరు, ఎట్టకేల కక్షురములనరకు నేర్చినను కొద్ది లోకజ్ఞానముకొరకైనను వారా ప్రతిక మాత్రమైనను జరుగుసమర్థులుకానివారు కొందరు, పుట్టింటి కుత్తరము వ్రాయుటయందైనను యోగ్యతలేనివారు కొందరు, వ్రాసినను సంతమాత్రమునకే సంపూర్ణవిద్యావంతులమని యానందించువారు కొందరు, ఇంకను నేర్చుకొనవలసినభాగము లున్నవని తెలిసినను 12 సంవత్సరముల యీడుననే యత్తవారింటికి వెళ్ళువారు కొందరును, సంపూర్ణముగ జరువలేక పోలిమిగదా యని ఖిన్నులైనవారు కొందరుగ నిట్లు పరిపరిధముల నధోగతియం దున్న శ్రీచక్రమునకే యీ బిల్లు గొప్ప తారకమంత్రమై యున్నది. ఇంకను అనేకనష్టము లీశాసనమువలన యంతరింపవలది యున్నది. అదియెట్లున!

మనదేశమున తరచుగా ధనమున్న వారికి సంతానముకలు అగును. కలిగినను స్వల్పము. ధనములేక తిండియైనను లేక మల అమ్మదాచుచున్న వారికి సంతానము సమృద్ధి. అందును నేదియో బాధితులందున్న భగవంతునకు సరిపడు ఉపాధియుండి గౌరవముగా

కాలక్షేపము జేయుచున్నవారికి శ్రీసంతానము మెండు. శ్రీసంతానముకలుగు తుణమునుండియు వారిహృదయమున పెండ్లి చేయవలెను. భోజనమునకే వెతుకుకొనుచుండగా పిల్లకు పెండ్లి కూడ చేయుటయెట్లు? డబ్బుపుచ్చుకొని పిల్లనిచ్చుటకు గౌరవ లోపమువలని భయము-వైగా తను డబ్బుచ్చినగాని పిల్ల నెవడును పెండ్లిచేసికొనడు, పెండ్లిచెయ్యకపోతే కులమునుండి వెలిసంభవించును- ఏమిగతి, కర్తవ్యమేమియని యీ కన్యాజనకు హృదయము తల్లడిల్లిపోవుచుండును. చివరకు 10 యేండ్లు పిల్లకు వచ్చునాటికైనను పెండ్లిచేయలేదు. అప్పుడు తనగౌరవముల నన్నిటిని వెనుకబెట్టి యేవేయిరూప్యములో బుచ్చుకొని కుంటి వానికో గ్రుడ్డివానికో ముసలివానికో కట్టిబెట్టును- ఈపిల్ల కప్పటికేమియు జ్ఞానముండదు. క్రమముగ జ్ఞానమువచ్చును- ఇరుగుపొరుగువారి భాగ్యముల జూచి తన యదృష్టమును తన జననీజనకుల ను దూషించుకొను చుచి వితమునందు నిరాశలడై యింకను నెన్నిరోజు లీకష్టము ననుభవించవలెనోగదాయని దినములు లెక్కించుకొనుచుండును. వైదిల్లువచ్చి మన కన్యకల కిట్టియిక్కట్లులేకుండ బారదోలును.

అతివిస్తారముతోనే! శ్రీచక్రమునకు పురోభివృద్ధి కమగు మార్గమును జూపిన శ్రీహరవిలాసశారదాగారికిని శాసన సభవారికిని ప్రభుత్వమువారికిని మాకృతజ్ఞ తావందనము లభించుచు, వారిని గరుజామయాంతరంగుడగు బరమేశ్వరుడు ప్రసాదించుటల నిరంతరము హృదయమున ధ్యానించుచున్నాము.

ఇక సోదరీమణులకు గూడా విన్నవించునది కొద్దిగా నున్నది. అదియేమన! శ్రీలకువిద్యావిషయమున గృహిణీచేయుటకు చక్కని సావకాశము జిక్కినది. తమతమ బాలికల నిక నైనను బాతకాలలగుబంపి విద్యార్హత్తులు జేయును. అట్లువిద్యార్హత్తు ములగు బాలికలకు పరుడు కావలెనన్న కట్టుబిచ్చికొన నవసరము లేకుండగనే లభించును. ఈ విద్యార్హత్తుమును వెదకుచు పరుడేవచ్చును, రెండుమూడువేలరూప్యములకట్టుమునకే యాశించు పరుడు ఆమూల్యులగు విద్యార్హత్తు మన కెల్లాశంపకుండును, కావున నేభాష మననేకమునకు మాతృభాషయో యేభాషయందు నైతిక రాజకీయాది విషయములన్నియు జిత్రంబడి యున్నవో ఏభాషయందు మనదేశమందలి పూర్వపు పతివ్రతల కముల జరిత్రములు స్పష్టీకరింపబడియున్నవో యట్టి సంస్కృతవాఙ్మయముచేత బాలికల నలంకరించి వారిహృదయగోచరమగు పరునకు ద్యాగముజేసి యైహికాముష్మికఫలము లరయకుదురుగాక!

జనులెందుచేత వృద్ధులయ్యెదరు?

యౌవనము నిలుపుకొనుటెట్లు?

ఈకాలపు జీవితమునందలి ఆత్మయాసమున, నిద్రయు చాలమంది పురుషులకు శ్రీలకుగూడ యీపతివ్రతము వచ్చు కాలమునకు ముందుగనే వృద్ధులను జేయుచున్నది. సంవత్సరముల కొలది యౌవనోత్సాహంబులై యుండుట కొకింత బాగవ మాత్రమే అవసరము.

రక్తమున కిదిము ప్రాణము. శరీరమునకు రక్తము ప్రాణము. ఇనుములేనిదే రక్తము నిస్సారమై నరములకు పోషింక జాలదు. కత్తిలితముగ పోంచుకోగమును; నరముల బలహీనత యీ విధించుచును.

ఆత్మంతనలభ్యముగ ఇనుమున జీర్ణముచేసికొని మార్గము సాధారణమైన విరక్త తెలాయున్న నపుడపుడు క్రమోగించుటయే. ఇది కాబోగు రకములగా తియ్యడచేయబడినవి. నెం.

- 1. బాజరక, బలహీనులకు శ్రీలకు, నెం. 2. ఎయనునచ్చిన వారికి, నెం. 2. (ఏ.) పురుషులకు ప్రత్యేక జంబరకము. నెం. 4. కిక్కిరింపవర్తకము. పలుకాల్ప దినములకు పరిపడునది రు 1. నిలఃపదిసంములకు పరిపడునది రు 2-12-0. మీ కెమిట్టుక నెం. బుడ్డికొరకు నేడే అడుగుడు. 14 1-1

మద్రాసులో నరకుగలవారు

మార్మిన్ అలడ్ హారిస్ కంపెనీ, లి మిటెడ్.

గుణవివృద్ధిచో సాము వాపసు చేయబడును

కుసుమాయుధ లేహ్యము

శరీరము మేహించి నరముల పటుత్వము తగ్గిన వారికి ప్రజాయుధమునంటిది. మిక్కిలమును దేహదార్ధ్యమును గలిగించును. గారంటి తు 20 లు గల డబ్బీ 1 కి రు 4-0-0 లు పోటీ జీ సహా.

వి. గురులింగ దేవర నన్ను, యన్. వి. డిస్పెన్సరీ, తుని. (బ్రాంచి ఆనకాపల్లి) (కూర్పు గోదావరి)

రామదాసు నాటక ప్రదర్శనము

శ్రీ వి. నాగయ్యగారు కబీరుపాత్రమును ధరించుట

మొన్న ఆదివారము సాయంత్రము 6 గంటలకు శ్రీయుత దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులుగారి సన్నిధిని శ్రీ "లయాలా ఆంధ్రవిద్యార్థిసంఘము" వారు రామదాసు నాటకాన్ని మద్రాసునందలి విక్టోరియాభవనములో జయప్రదముగా ప్రదర్శించి ప్రేక్షకుల నమందానందజోలీల నోలలాడించారు. విద్యార్థులలోనే ఒకరు, కబీరుపాత్రాన్ని ధరింపవలసియుండినది, వారు హతాత్తుగా, అస్పృశ్యత నందుటచేత, చిత్తూరు శ్రీరామవిలాసభవలో ముఖ్యనటకులును, కబీరుపాత్ర ధారణమునందు పేరెన్నికగన్న వారునగు అభినవకబీరు శ్రీ వి. నాగయ్యగారి నాపాత్రమును ధరించుటకుగాను ఆహ్వానించారు. నాటకం సరిగ్గా ఆరుగంటలకే ఆరంభమై మధ్యకాలపూరితం లేకుండా చక్కగా జరిగిపోయింది.

రామదాసు పాత్రాన్ని లయాలాకళాశాల విద్యార్థి బండి రామమోహనరావుగారు, ధరించారు. హంగుతీర్థ చల్లని సంగీతం, హావభావబోధిత్యం బాగానే ఉన్నాయికాని, ఆంగ్ల కాళినయంలో పాశ్చాత్యసంచలనము, భావప్రకటనములో ఆంగ్లేయభావనాతత్వము కనిపించాయి.

కమలాబాయిపాత్ర బాగానే ఉందనిపించింది. తానీ మే కూడా గాంధీ ర్యం గానే నాటక ప్రదర్శనానికి తోడ్పడ్డాడు. మిగిలిన అన్ని పాత్రలవారుకూడా చక్కగా నిమగ్నంగా తమతమ పాత్రలను నిర్వహించి, నాటకాన్ని రక్తి గట్టించారు. ఛాందసీనీ ఆంధ్రజాతీయ పదాల్ని చచ్చులాకేటట్లు ఉపయోగించింది. కబీరు పాత్రాన్ని ధరించిన శ్రీ వి. నాగయ్యగారు మద్రాసురంగానికి శ్రోత వారు. రాయలసీమలో కబీరు పాత్రానికి పేరెన్నిక గన్నవారు. వారి హంగు సామ్యంతో భక్తిభావముట్టపడుతుంది. ఆ భక్తిభావాన్ని ప్రదర్శనంలో ప్రకటించేటప్పుడు ప్రేక్షకులు తన్మయత్వం పొందారు. "మైగులామ మైగులామ" అనే హిందూస్తానిపాటను ఒకమాట, ఆ గంభీరమైన సుస్వర గానంతో కలిపి పాడేటప్పుటికి కరతాళధ్వనులు మిన్నముట్టాయి. "ఒన్నమోరు" గోల వలంతా ప్రతిధ్వనించింది "దర్గా దేవ్ రామ" అనే పాటను మృదుమధురమైన గానంతో కలిపి జిగిరి నడకతో సాగించి రససిపాసకుల హృదయాల్ని భక్తి రసప్రవాహంలో ముంచి తల్పిబోసరించారు. చల్లని సంగీతం, అందులో మితస్వరము, సామ్యాకారసుప్రవర్తనము, సంపూర్ణ త్వము నందిన ముఖవిలాసాంగికాళినయము, కవిహృదయము నెరిగిన పాత్రభావనము - ఈ అత్యున్నత నాటకలక్షణాలన్నీ కబీరుభూమికకు ధరించిన శ్రీ నాగయ్యగారియందు మూర్తీభవించి, శ్రీ పరవ్రతరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డిగారి నొకవిధముగ స్ఫురింపజేశాయి. వీరి నాటకకళాకాలమునకు ప్రేక్షకులు ఆనందపుష్పమాలికల నర్పించారు.

నాటకము భక్తిరసప్రపూరితమైనది. నటకులు విద్యాగంధము నాస్వాదించిన యువకులు. ప్రేక్షకు ల౦ ద టు గూడ విద్యావంతులును, నాటకకళోపాసకులు నైనవారు. ఇంక నాటకము జయప్రదంబుగా జరిగేటందుకు అభ్యంతర మేముంది? మొత్తముమీద నాటకం రక్తి గట్టి, రసపుష్టి గలిగి, కళా విరాభావమున కొక మైమెట్టును నిర్మించింది. చిల్లరపాత్రధారులు కూడ ఆసక్తితో నాటకప్రదర్శనలో పాల్గొంటే నాటకానుభవ మెట్లు ద్విగుణీకృతంగా పరిణమిస్తుందో నిరూపించింది.

నాటకప్రదర్శనాని కధ్యక్షులుగా నుండిన శ్రీ నాగేశ్వర రావుగారు విద్యావంతులు, ముఖ్యంగా విద్యార్థులు నాటక ప్రదర్శనాల్లో పాల్గొనవలసిన అవసరాన్ని గూర్చి, నాటి నాటక ప్రదర్శనవిజయాన్ని గూర్చి ముచ్చటించారు. శ్రీ పరుమారు సుందరవరదులుగారు ముక్తసరిగ మూడు మాటలతో నాటక నిర్వహణలోని కష్టనిష్ఠులనుల పేర్కొని నాటి ప్రదర్శనలో ఒక్కొక్క పాత్రయొక్క బోధిత్వాన్ని నిరూపించారు. శ్రీయుత రాజా బొప్పరాజు రామకృష్ణరాజులంగారు (చిత్తూరు) విద్యార్థులు నాటి నాటకాన్ని అంత విజయవంతంగా కొనసాగించినందుకు తమ ఆనందాన్ని వెల్లెబుచ్చారు. శ్రీ పరబ్రహ్మకృష్ణులుగారు శ్రీ నాగేశ్వరరావుపంతులుగారికిన్ని, చూడవచ్చిన వారికిన్ని వందనసమర్పణం జేశారు. నాటకం మంగళాశాసనంతో పదిగంటలకు ముగిసింది.

చెన్నపట్టణం యథాప్రకారం ప్రాపంచిక కార్యసంఘర్షణలలో మునిగింది. కాలపురుషుడు నల్లని గంభీరరూపాన్ని దాల్చి బలవద్వ్యంతో పరుగెత్తుట కారంభించాడు. కాని ఆకలి నడకతో కొంత భగవద్భక్తిచిహ్నాలు, ప్రకృతిలో ఈశ్వరనిర్దిష్టమునందు నమ్మకము అగుపిస్తున్నాయి.

చైత్రుడు.

త్వరపడుడు! ధర తగ్గింపబడినది!! త్వరపడుడు!!

కొద్ది ప్రతులు మాత్రమే యున్నవి.

శ్రీ మ దాంధ్ర వ చ న భా ర త ము

(రెండు సంపుటములు)

సభా, అరణ్య, విరాట, ఉద్యోగపర్వములు

భీష్మ, ద్రోణ, కర్ణ, శల్య, సౌప్తికపర్వములు

శతఘంటము వేంకటరంగశాస్త్రిగారిచే

సంస్కృతభారతమునకు సరియైన తెనుగు చేయబడినది.

1600 పేజీలు గలది.

రెండుసంపుటముల మునుపటి ధర 16-0-0. ఇప్పటి తగ్గింపు ధర 4-0-0

అలస్యముచేసిన ఆశాభంగము కాగలదు.

మేనేజరు:—ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టు బాక్సు 212, మదరాసు.

మరా:—పోస్టుకర్షులు ప్రత్యేకము. అర్డరుతోనూ సగముసాము అడ్వాన్సుగా పంపగోరెదము. రైల్వేస్టేషన్ సమీపము వారికి రైల్వేములముగా పంపబడును.

గుంటూరు సంగీతసభలు

గుంటూరు, ఆక్టోబరు 19:— నిరుటిసలెనే గుంటూరు నగరమున సంగీతసభలు యేర్పాటు చేయబడి పురవాసు లకు సంతోషము చేకూర్చబడెను. సంవత్సరమున కొకవార మ్మి పురవాసుల కానంద మొనగటకై యీసభ లేర్పాటు జేయబడెను. సుప్రసిద్ధ గాయకులను యితర ప్రాంతములనుండి రప్పించి వారి గానామృతమును పురజనులు జూరగొనిరి. ఈసత్సరపు సభల ప్రాముఖ్యత మన యిచ్చటి విఖ్యాతగాడు కలకుగూడ స్థాన మివ్వబడెను. ఈసంగీతసభలము 14 వ తేదీన శ్రీయుత బలిజేపల్లి శీతారామయ్యగారిచే ప్రారంభింపబడెను. వారు మాధుర్యమున, గంభీరమున నగు కంఠముతో గానమును మాధుర్యముగ జేసి శ్రోతల నానందపరచుటజేసిరి. శ్రీగాన సభాధిపతులు వారినే ప్రథమమున గానము చేయుటకు నియమించుట ఎంతయు నొప్పియున్నది. వారిపాట వినినవారలకు శ్రీశీతారామయ్యగారు ఆంధ్రావనిలో గాయకుల కెవ్వరికి దీని పోరనియు, వారి పోకడలు, వారి బాణి హృద్యముగనుండి దాక్షిణాత్య సంగీతమునకు దీనిపోదని గ్రహింపవచ్చును. రెండవ రోజున శ్రీనాగరాజరావుగారి వేణుగానమును నేర్పాటు జేసిరి. మృదంగమునకు చదలవాడ కుమారస్వామిగారు నియమింపబడిరి. శ్రీనాగరాజరావుగారు జగమెరిగిన వేణుపాట కులు. ఆనాడు వారివేణుపాట శ్రోతల నానంద విచిత్రలనోలలాడించెను. ఫిడల్ వాయిచిన శ్రీపాపయ్యగారి వాయిద్యము శ్రోతల తన్మయ్యులజేసెను. శ్రీపాపయ్యగారు విఖ్యాత ఫిడ్లరగు గోవిందస్వామిగారి శిష్యులు. అందు చేతనే గాబోలు పరమేశ్వరు డాయన వాయిద్యమునం దంత మాధుర్యమును పొంది పారలునట్లు జేసెను. ఆరాత్రి వారి ఫిడల్ వాయిద్యము సత్యముగ ప్రేక్షకుల రసానుభవులుగజేసి తన్మయానస్థకు దీనికొనిబోయెను. దానితోడు శ్రీ కుమారస్వామిగారుగూడ కడుచక్కగ మృదంగమును గావించిరి. వీటన్నిటికి సహాయము గ శ్రీ వీరరాఘవయ్యగారి కంజిరా వాయిద్యము నద్భుతముగ నుండెను.

మాడవరోజు సాయంత్రము శ్రీ పురాణం కనకయ్యగారి కచేరి జరిగెను. శ్రీ కనకయ్య శాస్త్రిగారు విఖ్యాత చిద్వాంసులు. ఆనాడు వారు వారి పాండిత్య ప్రకర్షమును జూపిరి. వారి గానము జీవకళతో నిండియుండెను. శ్రీ వీరరాఘవయ్యగారి మృదంగము అద్భుతముగానుండి కచేరికి నన్నెదెచ్చెను.

నాలువరాత్రియీ వారములో గణనీయమైనది. ఆనాడు శ్రోత లనుభవించిన యానందమేనాడు ననుభవించిన టుల గానించదు. ఆనాడు శ్రీ కృష్ణుని వేణునాదముచే బృందావన ప్రాంతవాసులెట్టి యానంద రసము ననుభవించి, అది వి న బడి న వెం టు నే ని శే చు టై చిత్రించిన బొమ్మలవలె యుండియుండిరో ఆనాటి రాత్రి శ్రీ ద్వారం వెంకటస్వామిసాయుడుగారు ఫిడల్ వాయిద్యము శ్రోతల నా యవస్థకు గొంపొయెను. వారి నాదము సునాద మగుటయేగాక, దానియందు ప్రతివోటును భక్తిభావములు

పొంగిపారలి శ్రోతల నానందబాష్పముల రాల్చునట్లుల జేయుటయేగాక ఎచ్చటివారచ్చట నిచ్చేష్టులగునట్లుల జేసెను. ఇదియే యానందరసానుభవమునకు నిదర్శనము. శ్రీ నా యుడు గా రఖండభక్తులు గాకున్న వారిగానమునం దట్టి మాధుర్యము, అట్టి భక్తిభావము యుండియుండవు. పసిడికిని తానియబ్బిన వారి వాయిద్యమునకు కాకినాడ వాస్తవ్యులగు శ్రీ వెంకటరాజుగారి మృదంగవాయిద్యము రసానుభవమునకు దోహదమొనగెను.

అయిదవరోజున శ్రీ పరవ్రతరెడ్డి వీరయ్యచౌదరిగారి కచేరిజరిగెను. శ్రీ చౌదరిగారుగూడ వారి గానముచేశోరల నానందపరచుటజేసిరి. ఇంకను రెండురోజులు కడవ వలసియున్నవి. శ్రీ పత్తిపాటి నాగన్నగారి నాగస్వరము యీ రోజు నజరుగును. తదుపరి నృత్యాంతము తరువాత దెలుపబడును.

ఏలంఆమ్మకం

కాస్టిలీనా, మార్షిల్ పస్త్రపులు
ప్రతిమలు, ప్లాండర్, టేబిల్ స్టాన్డర్స్ లెట్టు, టేబిల్ న కలంకారపస్త్రపులు, పౌం పెన్ పెట్టుకొనుటకు పాత్రలు, జంతువులు, పక్షులు, ప్రాకులాడు జంతువులు, పాదచారులు, నడుమునకు వైభాగమునాత్రమున్న ప్రతిమలు వగైరాలు కలవు. మెనర్స్ మర్రే అండుకో,

1929 ఆక్టోబరు 16 వ తేదీ కేనివారం మధ్యాహ్నం 12 గంటలనుంచి మద్రాసు మాంటూరింగ్స్ట్రోమ్ 2/18 నెంబరుగల అమృతపు గదులందు వైవస్తువులు బహిరంగముగా ఎలంజేయబడును.

21 వ తేదీనుంచి పస్త్రపులను చూచుకొనవచ్చును.

మదన కామేశ్వరి లేవ్యాము 2

బలహీనులపాలిటి కల్పవృక్షము—మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తున, కుక్కనవ్వుము, అతిమాద్రము మొదలగువాటిని హరించి మంచి బలమును, వీర్యవృద్ధిని, సంభోగశక్తి, సంతానమును గలిగించును. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 టులముల డబ్బీరు 1-4-0.

పాలకుగంధి లేవ్యాము—రక్తసంధికి శ్రేష్టమయినది సహమేహము, మేహపాడలు, మచ్చలు, యితరచర్మరోగములు, కీళ్లనొప్పులు, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బీలు చాలును.

20 టు|| డబ్బీరు. 1—4—0. వి. పి. ఖర్చులు కేర సి.సి. ఏ. అండుకోఆయుర్వేద శాఖ, పెరిచేపి-నెల్లూరుజిల్లా.

ఆర్ధరసాయనశాల

ముక్త్యుల (కృష్ణా)
ప్రశస్తమైనవి. శాస్త్రీయమైనవి. ఆయుర్వేదానుభవములు చొరకునొంటు. మీ కేమందు కావలసిననుమాకే న్రాయుడు. కేటలాగు ఉచితము.
మా చెన్నపురి వీజంటు—

కే. వి. శేషయ్య
3/15 నల్ల తంబిడి, తిరువలిక్కేడి, మద్రాసు

చెన్నపురి శాసనసభ ప్రశ్నోత్తరములు

ఏజెన్సీ ప్రాంతముల యభివృద్ధి

డి. నారాయణరాజుగారు

ప్ర:—(ఏ) ఏజెన్సీ ప్రాంతముల యభివృద్ధి గూర్చి డా॥ మన్మోహన్ రిపోర్టును ప్రభుత్వమువారి కెప్పుడు పంపిరి?

(బి) సమగ్ర రిపోర్టు ప్రభుత్వమువారు తీరుపులను గావించిరా?

(సి) దానిని ఎప్పుడు చదివారు?

జ:—(ఏ) డా॥ మన్మోహన్ రిపోర్టు 1928 ఏప్రిల్ నెల లో ప్రభుత్వమువారికి చేరినది. (బి) లేదు. (సి) రిపోర్టుపై ఆర్డరులు జారీచేయునపుడు ఆవిషయము విచారించబడును.

దువ్వలేరు ప్రాజెక్టు

జి. హరిసర్వోత్తమరావుగారు

ప్ర:—(ఏ) దువ్వలేరు ప్రాజెక్టుగూర్చి నూపరింపెండింగు యింజనీరుగారి రిపోర్టు చేరినదా? (బి) అట్లయినచో, రిపోర్టు నంబేమి చెప్పబడియున్నది? (సి) దానిపై ప్రభుత్వమువారు ఏరే నిర్ణయ దీసికొనెదరు.

జ:—నూపరింపెండింగు ఇంజనీరుగారి రిపోర్టు ఇంకను చేరి లేదు.

పుల్లంపేట ప్రాజెక్టు

జి. హరిసర్వోత్తమరావుగారు

ప్ర:—(ఏ) కడపజిల్లాలో పుల్లంపేట ప్రాజెక్టుగూర్చి ఏప్రిల్ 1928లో రిపోర్టు ప్రభుత్వమువారికి చేరినదా? (బి) అట్లయినచో రిపోర్టునంబేమి చెప్పబడియున్నది? (సి) దానిపై ప్రభుత్వమువారు ఏరే నిర్ణయ దీసికొనెదరు?

జ:—(ఏ) అవును. (బి) రిపోర్టు యెదుట సభ బెట్ట బడినది.

రిపోర్టునం దిట్లు చెప్పబడియున్నది:—ఈ ప్రాజెక్టుమూలమున 70,000 యెకరములకు నీటిసప్లయ గావించబడగలదని యూ హింస బడెను. కాని, నీటి కొలతలు పది యేండ్లవరకు దీసికొనిపరిశీలించబడగా, రెండేండ్లలోమాత్రమే 70,000 యెకరములకు సరిపోవునంత నీరు లభించెనుగాని, తక్కినవసంతర్కములలో లభించిననీరు 20,000 యెకరములకు మాత్రమే సరిపోయెను. ఈ ప్రాజెక్టువలన నెల్లూరు, సంగం ఆనకట్టలక్రిందనున్న భూమికి తగినంతనీరు సప్లయ కాబడినతరువాత మిగిలియుండునీరు బహుకొద్దిగామాత్రమే యుండునని కనుగొనబడెను. కాబట్టి యీ ప్రాజెక్టు యింకను అధికముగా విచారించబడుటవలన ప్రయోజన ముండదు, అది యంతటితో విడిచిపెట్టబడవచ్చును.

(సి) ఫిఫ్తయింజనీరుగారి రిపోర్టులో చెప్పబడిన విషయములనుబట్టి, సమగ్రప్రాజెక్టు విడిచిపెట్టబడవలె నని ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి.

రామనాగరం ఆనకట్టవిషయమున తగాదా

ఏ. రంగనాథ ముదలియ్యగారు

ప్ర:—(ఏ) బల్లారిజిల్లా, హన్మేట్ల తాలూకాలో నున్న రామనాగరం మున్నగు గ్రామముల రయితులకును వైజాముసం స్థానములోను జంటకలు గ్రామ రయితులకును రామనాగరం ఆనకట్ట విషయమున నిటీవల నేదయిన తగాదా పుట్టియుండెనా? ఇందువలన బ్రెజిల్ ప్రదేశములో నున్న కొన్ని గ్రామముల యందు పల్లపు ఆయకట్టుమీద పంటలకు చాల నష్టము గలిగియుండెనా?

(బి) అందుపైని ప్రభుత్వమువారు చేయిన చర్య దీసికొనిరా?

(సి) అట్లయినచో, అది తుదకెట్లు పరిష్కరింపబడెను? (డి) అది యింకను పూర్తిగా పరిష్కరింపబడకున్నచో, నదికి యుచున్న ప్రయోజనము కాలము క్రింది పల్లపుభూములరయితులకు నీరు సమానముగా పంచిపెట్టబడుటకు తాత్కాలికముగా నేమి యోచనలు గావించబడెను?

జ:—(ఏ) అట్టి తగాదా 1927 మే నెలలో రిపోర్టుచేయబడెను. సుమారు 2,500 యెకరములు నష్టము పొందెను. (బి) అవును. (సి) అచ్చటి పల్లపు వర్షాన్ని శాఖోద్యోగులచే అది విచారించబడుచున్నది. (డి) తాత్కాలిక ఏర్పాటులేవియును గావించ సాధ్యపడలేదు.

గోదావరి పశ్చిమ డెల్టాలో మొరకపంటల భూమి

డి. నారాయణరాజుగారు.

ప్ర:—(ఏ) గోదావరి పశ్చిమ డెల్టాలో 1888 ఫసలికి

పూర్వపు అయిదు ఫసలీలలో ప్రతి ఫసలీయందును మొరక పంటలతో ను తోటపంటలతోను పండింపబడిన భూమి యెంత?

1888 ఫసలీలో ఆ విధముగా పండింపబడిన భూమి యెంత?

(బి) కలక్టరు అనుమతి పొందకుండ సదరు డెల్టాలో అట్టి పంటలు పండింపబడినందులకు 1888 ఫసలీలో వసూలు చేయబడిన పీసలు అనెక్సుమెంటు మొత్త మెంత?

జ:—(ఏ) ఆయా ఫసలీలయొక్క నీజను, క్రాపు, రిపోర్టులను చూడండి. 1888 ఫసలీ రిపోర్టు ఇంకను ప్రకటింపబడలేదు. ప్రకటింపబడిన రిపోర్టులు సెక్రటేరియటు లైబ్రరీలో నున్నవి.

(బి) ప్రభుత్వమువారియొద్ద సదరు భోగట్టా లేదు. కల్లు, సారాయి, దుకాణములనుండి

1928-29 సం॥ రాబడి

ఎస్. వెంకయ్యగారు.

ప్ర:—(ఏ) కల్లు, సారాయి, దుకాణములనుండి 1928-29 సం॥ లో ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి చేరినరాబడియెంత?

(బి) మద్రాసు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారికి 1928-29 సం॥ లో మద్రాసు రాజధాని కంత్తును (1) కల్లు (2) సారాయి (3) విదేశ సారాయి, నుండి చేరిన రాబడి యెంత?

(సి) కృష్ణాజిల్లానుండి 1928-29 సం॥ లో (1) కల్లు (2) సారాయి (3) విదేశ సారాయి, మూలమున యీ ప్రభుత్వమువారికి చేరినరాబడి యెంత?

జ:—(ఏ) కల్లు, సారాయి, దుకాణములనుండి చేరిన రాబడి యంతయును రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమునకే చెందును.

(బి) (1) కల్లు రూ. 2,52,27,756
(2) సారాయి 2,29,80,697
(3) విదేశ సారాయి 7,86,896
(సి) (1) కల్లు 5,60,178
(2) సారాయి 14,46,256
(3) విదేశ సారాయి 7,620

సుప్రసిద్ధ

ఉన్నాద వైద్యాలయము

స్థాపితము 1753 సం॥రము

మతిపోవుట అనే రోగమును బాగుచేయుట యందు మంచిదేర్ప గలదు. సుమారు 150 సం॥రముల నుండి బాగుచేయుచున్నాము. వేలకొలది రోగులు ఆరోగ్యమును పొంది, యోగ్యతాపత్రముల నిచ్చి యున్నారు. మయువారికి క్యాటలాగు ఉచితము.

అంగర పాపాచార్యులు అండు

బ్రదర్స్, వెనికేరు

ఆలమూరు పోస్టు, తూర్పుగోదావరి జిల్లా.

నేషనల్ యిండియన్ ట్రైపుయిన్సూ రెన్సుకంపెని లిమిటెడ్.

సామాన్య రేట్లతో స్థిరమైనట్టియు అభివృద్ధిచెందునట్టి కంపెనీ. మానేజ్మెంటు క్లుప్తముగను తెలివిగను చేయబడును బలమైన డైరెక్టర్లు.

నేషనల్ యిండియన్ పాలీసీచాలా సులభమైనది. ఆకం పెనీమీకు అద్యోఖిర్బులన్నిటిని యిచ్చును. మీరు ప్రీమియములు మాత్రం కట్టుతుండవలెను. పాలీసీ తీర్మానముకాగానే మీకు గానీ, చనిపోయినప్పుడు మీసంతతి వారికిగాని ఇన్సూరెన్స్ మొత్తమును యిచ్చివేయును. కష్టమైన నిర్బంధములు లేవు తక్షణము యివ్వబడును.

భీమాచేయదలచినవారున్నూ ఏజెంట్లుగావుండుటకు పలుకుబడిగల పెద్దమనుష్యులన్నూ అప్లికేషన్లు ఈ క్రిందివారికి వ్రాసుకొనుడు.

టి. వి. రాఘవయ్య యన్-వయర్, చౌదాఫీసు కలకత్తా చీఫ్ ఏజెంట్లు, నార్తర్న్ సర్కారు, బెజవాడ.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 సం॥ అక్టోబరు నెల 22-వ తేది మంగళవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు		
మనుమ తెనాలిది ,, ప 45 కలవి రు	12 8 0	18 4 0
నెల్లూరివి ,, డిటో 42	13 8 0	14 0 0
ధిల్లి ,, డిటో 46	15 8 0	16 8 0
రాగలు త. 164 బస్తా 1-కి	11 0 0	12 0 0
శువులు ,,	21 0 0	28 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	16 0 0	17 0 0
నెనగలు ,, డిటో	16 8 0	20 0 0
చెనలు ,, డిటో	18 0 0	16 8 0
మినుములు ,, డిటో	17 8 0	18 0 0
ఉలవలు ,, ర 195	9 8 0	10 0 0

3. నూనెవస్తువులు

శువులనూనె బా 1-కి	186 0 0	145 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	14 0 0	19 0 0
కేరు నెనగపప్పు బా 1-కి	46 0 0	47-0-0
కేరు నెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 115 మినుకనూనె 100		
అనుదము బా 1-కి	108 0 0	105 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	119 0 0	120 0 0
కూరపసుపు ,,	65 0 0	67 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరువి) బా 1-కి	105 0 0	122 0 0
ధనియాలు ,, బా 1-కి	82 0 0	45 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలీమందు మబుగు 1-కి రు 40		50
తెల్లము బా 1-కి	28 0 0	49 0 0
అస్కా-చక్కెర బస్తా 1-కి	25 10 0	25 14 0
చింతపండు బా 1-కి	80 0 0	40 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి	82 8 0	88 0 0
చదరం	28 8 0	27 0 0
రవుండు	88 8 0	88 0 0

6. నూలు

నెం 20 బెన్ని సింహంయూలె	రు	7 12 0
నెం 6 ,, కటూరి		4 12 0
నెం 24 ,, లాకి		5 10 0
40 జామ్మరు 10 పా		10 0 0
నెం 20 1/2 రెట్టలేడి		7 0 0
నెం 40 రాణి		10 0 0
నెం 4 బెన్ని మసీదు		4 8 0
44 నాండో		10 18 0

7. లోహములు

వెండి 100 తులం 1-కి	రు	58 12 0 రు 56-4-0
బంగారు తులం 1-కి		21 4 0 21 12 0
సవరను 1-కి		13 8 0
ఇత్తడి బా 1-కి		252 0 0 256-0-0
రాగి బా 1-కి		828-0-0 830-0-0

8. రంగులు

అతి మేలు వీట్లరులాండు అతిజరయిక్ సింహంమార్కు		
విపా 1-డిగ్రీలు 200 కి రు	47 0 0	
,, నీలీరంగు 1 రతి	1 10 0	
,, 14 రతులు	1 10 8	
,, 28 రతులు	1 9 0	
,, 56 రతులు	1 0	
,, 1 అందరు	1 8	
రఫ్టులు పోస్టుస్కా-వలెట్ అనగా (టర్ని-రెడ్డు)	8 4 0	
కాంగో 3 డి	1 0 0	
సదరు 4 డి	1 2 0	

బొబ్బిలి

బెజవాడ మైలవరంకోటలో 26-10-29 శనివారం నెల్లూరు శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయ సహాయార్థం ప్రదర్శింప బడును.

ఆసేతు శీతాచలవర్ణంత మాబాలగోపాలము "బొబ్బిలి" వీర పాఠము సురింపనివారులే. వేంగిరాజ్యవిఖ్యాతి వేయేండ్లు దాటినది. ఓరుగంటి ప్రతిభ యొక కొన్ని శతాబ్దము లయినది. మనుమసిద్ధి ప్రతాపము, రాజనరేంద్రుని ఖ్యాతి గ్రంథస్థములై నిత్యస్మరణీయములే, కాని "వీరబొబ్బిలి" పాఠము చారిత్ర మట్టిదికాదు. మన తాతముత్రాతల పిన్న నాట ప్రత్యక్ష మైనది పవిత్రకథనము. సుమారు 150 సం॥ పూర్వమునాట మనదేశ మింత నిస్సారము, నిస్తేజము కాలేదు. స్వాతంత్ర్యోత్సాహమునకు ఒక్కమారుగ నెల్లూరు ప్రాణములర్పించి ఆంధ్రతేజ శౌర్యముల నజరామరము జేసిన దివ్యధూమి వీరబొబ్బిలి. బొబ్బిలి పేరు విన్న నోడలు గనుర్పొడూ గర్వింపని యాంధ్రుడెవడు? స్వంప్రకృత మైన ఆ త్యాగమునకు, దేశభక్తికి నున్నాంగని మానవు డుండునా? కేవల సైన్యనికాయ మేకాదు. ప్రజలు, రైతులు, రైతులు, స్త్రీలు, పిల్లలు ఎల్లనూ నారల్లే శత్రుకోటిపై విజృంభించిరి, వీరరాట్ల విసరి చేరి జనము, లోకట్ల గిరవాలు వైచిరి.

వడ్డుపంపు కూలినడుములు, పాలముల దున్ను కృషికులు నాగళ్ళ తో సహాస్రాధిక బలరామాతారములైరి. మరెందరు తైలములు సలసలమరిగించిపోయెను కోటలగలకు బాకు రిపుకో. ఏబు డగించిరి. గోళిలనాడు బాలబాళిలు ఎడిసేలలో గోళిలపెట్టి కొట్టిరి. ఆహ! ఎంతభక్తి, ఎంతపాఠము.

ధర్మమూర్తి పాప లేజమ్మూర్తి రంగరాయ శక్రవర్తి, భ్రాతృభక్తి, శౌర్యచక్రముల లక్ష్మణుని దలపించు యువ రాజ వెంకటరాయుడు, విజయరామరాణపాల ఎడోరుధిరపాన భీమమూర్తి "బొబ్బిలి" బెబ్బిలి పాపారాయుడు, వెలమ వీరులపరాక్రమము లోకోన్నత మొనర్చిన ధర్మరాయనరసారాయ ప్రభృత సేనాధిపతులు వీరపత్ని విజ్ఞానశీల వీరనారీలోకములో ఆత్మధర్మ రక్షణ మొనర్చిన సుహృద సాధ్య ములనూ దేవి, స్వామిభక్తికి ప్రాణములకు తెగించిన వెంకటలక్ష్మి సత్యము, భారతయుద్ధము నకు పిమ్మట బొబ్బిలి యుగ మే నాటిలేనిదనుట సత్యము!! ఆరటబుట్టిన జీగరు గొమ్మెవజేయని సరాసుబూసి బాలరంగారావు శేమికానలె న్న విజయరామరాజు సుత్రుకను ధైర్యం గత్తి యే దెమ్మనెను. ధన్యమైనది భారతధూమి! నిశ్చయముగ మన మిట్టలోకోత్తరముల దివ్యచరిత్రలు వీరపూజలొనర్చి ఉత్సవములు గావించు టావశ్యకము. అట్టి సుప్రసిద్ధుల బొబ్బిలి నాటకము బెజవాడ మైలవరం కోటనందు 26-10-29 తేదీ శనివా

రం రాత్రి 9-30 గంటల విఖ్యాతి నట శేఖరులచే నెల్లూరు శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయ సహాయార్థ ముచితముగ ప్రదర్శింప బడును.

పాత్రధారులు రంగారావు మాధవపెద్ది వెంకటరామయ్య గారు వెంకటరావు కామనూన సీతారామస్వామిగారు పాపారాయుడు పిల్లలపుత్రి సుందరరామయ్యగారు ధర్మారాయుడు లంక కృష్ణమూర్తిగారు మల్లమాదేవి సానా నరసింహారావుగారు వెంకటలక్ష్మి వెంకటానయ్యగారు హైదరు పెద్దిభొట్ల వెంకటగలపతిరావుగారు బుస్టి డాక్టరు గోవిందరాజు వెంకటసుబ్బారావుగారు విజయ రామరాజు వలివేటి శ్రీమన్నారాయణమూర్తిగారు.

నటకులు కళాపోషణకు నడుముగట్టిన ప్రజామిత్రులు. ధర్మసంస్థలకు సహాయ మొనర్చు ఉదారులు. నాటకము తమాచ్యాదితమయిన్న దేశదేశ నుద్ధాతిత మొనర్చు వీరబొబ్బిలి ప్రయోజనము దేశోన్నతికి పాటుపడు స్త్రీ విద్యాసంస్థ సర్వవిధముల సహానించదగినదృశ్యము. కావున విద్యాభిమానులు దేశాభిమానులు నెల్లూరు ఉదారముతో నాటకమునకు విచ్చేసియాచి సహాయము చేయప్రార్థింతులు.

బెజవాడ. పాణికా కనకమ్మ, నెల్లూరు శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయ కార్యదర్శిని.

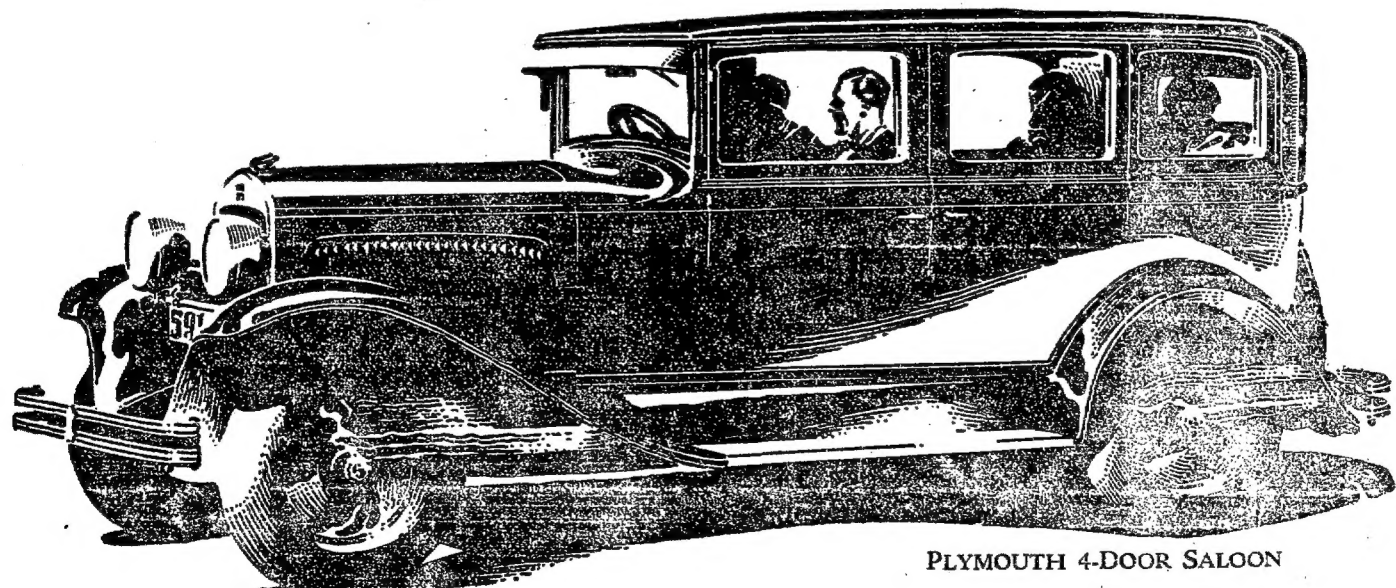

తక్కువ ధరలో పొందదగిన కార్లన్నిటిలోకి మితవ్యయమును చేకూర్చునట్టిదిదియే

స్లిమత్ కారును తక్కువ ఖర్చులో భరించవలగుటకు ముఖ్యకారణము క్రిస్లర్ ఇంజనీరింగ్ పద్ధతియే. వారికి యీ లైసెన్సును ధీరకాలానుభవమును బట్టి నూతన షీరోధనల గావించి కార్లకు ఎక్కువ శక్తిని చేకూర్చి, 4 సిలండరు హైకంప్రెషన్ ఇంజను తక్కువ ఖర్చులో చక్కగా చేయునట్లు తయారొనర్చగలిగిరి. మొదట కొనే ధర తక్కువగానుండుట, తరువాత దానికయ్యే ఖర్చులు విపరీతము గాకుండుట యీరెండే కారులో గమనించదగిన ముఖ్య విషయములు.

తక్కువ ధరలో పొందదగిన కార్లన్నిటిలోకి స్లిమత్ అద్వితీయమైనది. కూర్చునుటకు విశాలమైన తావుగలిగి, నిరవాయముగా నుండునట్లు నాల్గు చక్రములకు హైడ్రాలిక్ బ్రేకులనున్న క్రిస్లర్ తీరును బోలి అందముగా నొప్పుచున్నది.

వేటితో పోల్చిచూచిననుసరియే, తక్కువ ఖరీదుగల కార్లన్నిటిలోకి స్లిమత్ మంచిదని వెంటనే నమ్మకము కలుగగలదు.

PLYMOUTH 4-DOOR SALOON

PLYMOUTH

CHRYSLER MOTORS PRODUCT

డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:

'అడినన్ ఆంధ్రుకో, లిమిటెడ్,'

మాంట్రోడ్డు, మద్రాసు.

పంజాబు విద్యార్థుల సభ

శ్రీయుత సుబాసుచంద్రబోసుగారి రాసిన

అధ్యక్షక ప్రారంభోపన్యాస సంగ్రహము

ఈ నెల 18-వ తేదీ శనివారమునాడీ సభ లాహోరులో శ్రీయుత బోసుగారి అధ్యక్షత క్రింద ప్రారంభమైనది. ఆ సభ ప్రారంభమున అధ్యక్షులగు బోసుగారిని నడివీరి.

స్వగ్లియ జతీనుదాసు

స్వగ్లియ జతీనుదాసుగారును తదితర వంగదేశీయులను పంజాబు చెరసాలలో నిర్బంధింపబడిన సమయమున పంజాబు ప్రజలందరను ముఖ్యముగా యువములను చేసిన సేవకు నా మనసులో పెల్లి విరియుచున్న కృతజ్ఞతను మాటలలో వెల్లడింప గలిగి నంతవరకు యీ నిండు సభలో నేను వెల్లడించుచున్నాను. వారిపతనమున వాదించుటకు మీరు చేసిన యేర్పాటులు, వారు నిరకేతనీకును బూనినపుడు మీరు వెల్లడించిన తీవ్రమగు మనస్తాపము, జతీను సజీవుడై యున్న పురుషులు, పిచ్చుటనుగూడ మీరు చూపిన ప్రేమ సానుభూతులు, మీరు కనబరచిన గౌరవము, మున్నగు వానివలన వంగరాష్ట్రవాసు లందరిలోనుగూడ కృతజ్ఞతపాంగి పారలినది. లాహోరులో నేర్పడిన సహాయక సంఘమువారి చిరువారికి చేసిన సహాయముతో తనవినందక జతీనుశేషముతో కలకత్తానుగూడ వచ్చి ఆ మహాత్మాగారి ఛాతీకశరీరము నచట మాకు వశపరచిరి. మాకు భావోద్వేగ మపరిమితముగలచే జతీను ప్రభువుల విషయమున మీరు చూపిన మహోదార భావములన మీరు మాకు ప్రియతమలే యైతిరి. ఈవిషయమును వంగరాష్ట్రవాసు లెన్నటికిని మరువరు.

మీను ప్రసిద్ధ నాయకులలో నొకరగు డాక్టరు అలంగారు కలకత్తాలో జతీనును గూర్చి యువసన్మనీయము మూర్ఖుడు ప్రాద్దేశమున నుదయించి పశ్చిమమునం దప్రమించిన పిమ్మట చంద్రుడట నుదయించి మరల ప్రాద్దేశమునకు వచ్చునటలే జతీను సజీవుడుగా కలకత్తానుండి లాహోరుకువచ్చెను. ఇప్పుడతనిశరీరము లాహోరునుండి మరల కలకత్తాకు గొనిరాబడినది. నేడు జతీను కీర్తికాయుడై దివ్యతేజోవిరాజితుడై తారాపథమున వెలుగుచున్నాడు" అని నడివీరి. గాన లాహోరు జతీను మహర్షికి తపోవనమై పవిత్ర త్రేతమైనది. భారతీయుల ఆత్మ శక్తి ఉజ్జ్వలముగలదే గాక వంగపాంచాలదేశములకు అవిచ్ఛిన్న సంబంధముగూడ నేర్పడినది. మనకు ముక్తిపథము చేరువయ్యెను చున్న కొలదియు బాధలుగూడ నృదియగుచున్నవి. నిరంకుశులీతర దేశములందెల్లు మెలగుదురో అటులే మనదేశమునందు గూడ అధికమగు కాలిన్యమును బూనుచున్నాడు. క్రమముగా వారు నాగరకత బుజుబు రసము మున్నగు బురకాలను పూర్తిగా విసర్జించి పశుబలమును పూర్తిగాను నిష్కంఠముగాను ప్రకటించినచో నెవ్వరును అచ్చెరువునొంద పనిలేదు. నేడు పంజాబు వంగదేశములే వారి కతిన కాసనముల నధికముగా గుచ్చి చూచుచున్నవి. భగతునింగు, బటు కేశ్వరదత్తుగార్ల వంటి వీరు తిట్టి కతినవర్తల కెంతమాత్రమును చలించరు. కఠింశతలు, బాధలు, అనమానము, సంతాపము మున్నగునవి కలుగుటవలననే ధీరులు బయల్పడుదురుగాన మనము కతినవిధానములను మనఃపూర్వకముగా కోరవలెను. అని కలిగినపుడు దానిని పూర్తిగా నుపయోగించు కొనవలెను.

ప్రారంభమున పాంచాలవాఙ్మయమే వంగరాష్ట్రము వారికి శరణ్యమైనది. పాంచాలయోధుల చరిత్రలనుగూర్చిన గేయములు వంగభాషలో రసింద్రప్రభువులవలన రచింపబడి ప్రజలచే గానముచేయబడెను. పాంచాల యోగిపుంగవుల ఉపదేశములు గ్రాంధికమున వంగభాషలో రచింపబడెను. అవి కోట్లకొలది మందికి ప్రబోధకములైనవి. మొదట నేర్పడిన సారస్వతసంబంధ మనకుతోడు నేడురాజకీయ సంబంధముగూడ నేర్పడినది.

పాలితులకు రాజకీయములు లేవా?

పాలితులు రాజకీయములలో పాలుగొనుటకన్వర్తలని భారతీయులలో చాలమంది విఖ్యాతులుగూడ నుడువుచుందురు. విద్యార్థులు రాజకీయములలో బాత్తుగా ప్రవేశింపగూడ దందురు. రాజకీయములు ముఖ్యముగా పాలితులకేయని నా అభిప్రాయము. పరాధీనముగానున్న దేశములో రాజకీయ సంబంధములేని సమస్య యేదీయు నుండదు. దేశబంధు దాసుగారు నడివినరీతిని మానవజీవితము సమగ్రముగాన రాజకీయ, ఆర్థిక, విద్యాధికాఖిలను విడచియు వీలులేదు. దీనికన్నిటికిని పరస్పరసంబంధము కలదు గాన విద్యార్థులుగూడ రాజకీయములలో ప్రవేశింపకతప్పదు.

విద్యార్థులు - రాజకీయములు

విద్యార్థుల జాతీయ శేవచేయుట దూష్యము గానపుడు రాజకీయములలో పనిచేయుటనాత్ర మెట్లు దూష్యముగను ? ఏ ల న గా పా లి త దేశ క మ న జాతీయ సేవగూడ రాజకీయమే యగును. స్వతంత్రముగల దేశములన్నిటిలోను విద్యార్థుల రాజకీయములలో పాల్గొనునట్లు వారిని ప్రోత్సహింపవలెనుచుండుదురేగాని నిషేధింపరు. వారు రాజకీయములలో పాల్గొనకున్నచో సద్యరసమును పొరుష

మును కలుగవు. దేశసేవకులు లభింపరు. విశ్వవిద్యాలయములు యోధులను శూరులను ధీరులను వీరులను దేశభక్తులను కలుగజేయ వలెనుగాని పండితులను గ్రంథదాసులను, స్వర్ణపతక భూషితులను కార్యాలయములలో లేఖకులను తయారుచేయుగూడదు.

విద్యార్థుల యుద్యమము

ఇప్పుడు మన దేశమునందంతటను యుయుద్యమము ప్రబలుచుండుట శుభసూచకము. ఇది విశాలముగ యువజనోద్యమము నందొక కాఖి. పూర్వకాలమున విద్యార్థుల సభలు ప్రభుత్వోద్యోగుల పరిశీలనక్రిందనే జరుగుచుండెను. ఆ సభలలో రాజకీయములు పూర్తిగా బహిష్కరింపబడుచుండెను. అప్పటి కాంగ్రెసు మహాసభలుగూడ నటులే జరుగుచుండెను. కాని భగవదనుగ్రహమునం దిపుడు కాంగ్రెసు మహాసభలలోను విద్యార్థుల సభలలోనుగూడ నూతనవద్ధతి యేర్పడినది. ఈ సభలలో పినలుకోడు క్రిందకురాని సకలవిషయములను బాహుళ్యముగా చర్చింపబడుచున్నవి.

యువజనోద్యమము

నేడు యువజనులలో ప్రస్తుత స్థితిపట్ల తీవ్రమగు నసహన మేర్పడినది. ఆ ను మా ల మ గు మార్పు త్వరలోనే కలుగవలె నను నాం దో ష న ము మొదలైనది. బాధ్యతనంతము పెద్దలకే వశపరచి మిన్నకుండుట కిప్పటి యువకులు సమ్మతించుటలేదు. దేశబాధ్యత నధికముగా యువకులే వహింపవలెననియు అందులకు సంసిద్ధులు కావలె ననియుగూడ వారు కోరుచున్నారు. విద్యార్థుల యుద్యమమునకును యువజనుల యుద్యమమునకును యెట్టి భేదమును లేదు.

వీరికర్తవ్యము

వీరు మొదట విద్యార్థుల అభివృద్ధికి సంబంధించిన కార్యములను నెరవేర్చవలెను. విద్యార్థులలో కారీరక మానసిక నైతికాభివృద్ధిని కలిగింపవలెను. పిమ్మట దేశాభివృద్ధికి తగిన కార్యములందు ప్రవేశింపవలెను. వాని మొదటి ప్రయత్నమున క్వరను ప్రతిహాలురుగా నుండరు గాని రెండవ ప్రయత్నమున నిరసింపవారు కొందరుండురు. విద్యార్థుల అభివృద్ధికి మీరవలం బింపవలసిన పద్ధతులను సిద్ధిగతులనుబట్టి మీరే నిర్ణయించుకొన నర్హులు. శరీరదార్ఢ్యము, నీతివర్తనము, మేధాసంపద, మున్నగునవి ముఖ్యకములు. వీని నృదివోందించుటలో అధికారాలు మీకనుకూలురైనను, ప్రతిహాలురైననుగూడ మీరు మీ ప్రయత్నమును మానగూడదు.

స్వదేశీ-ఖర్చు

విద్యార్థులసంఘములవారు తమతమ ప్రాంతములలో కేవలము విద్యార్థులకొరకే సహకార స్వదేశీస్థావర్యును యేర్పాటు

చేయవలెను. ఇవి సరిగా కొనసాగింపబడినచో దేశీయవస్తువులు కొద్దిధరలకు విద్యార్థులకు లభించును. గృహపరిశ్రమలకు ప్రోత్సహము కలుగును. సహకారసంఘములను నడుపుటలో ప్రాచీణ్యముగూడ చేపూరును. వీనివలన లభించెడు లాభములను విద్యార్థుల మేలునకే వినియోగింపవలెను.

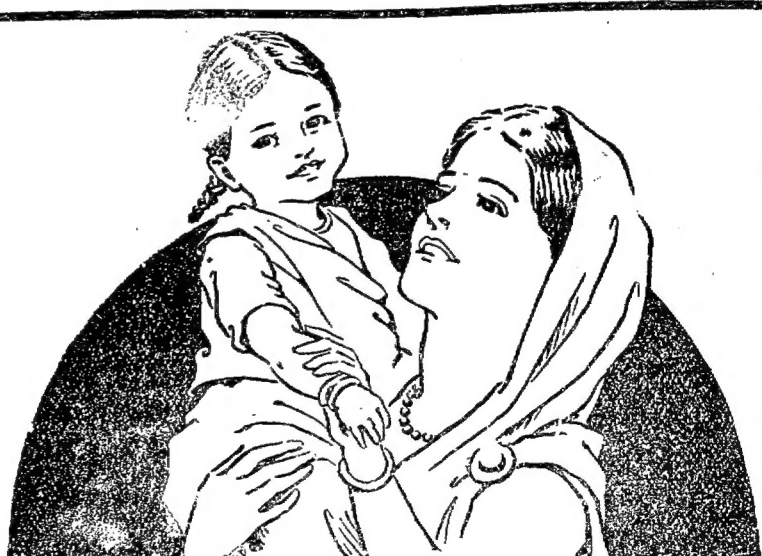
శరీరవిజ్ఞాన సంఘములు, గరిడీసంఘములు, పతనసంఘములు, చర్మసంఘములు, గానసంఘములు, ప్రతికాపతన-ప్రకటనసంఘములు, ప్రజాసేవకసంఘములు మున్నగువానిని గ్రంథాలయములను, పతనాలయములనుగూడ విద్యార్థుల తర్ఫురపదగును.

రెండవది విద్యార్థులకు పారధర్మములందు నైపుణ్యమును గలిగించుట. ఇది అనుష్ఠానపూర్వకముగాగూడ నుండవలెను. ఇది చాల ముఖ్యమైనది. విద్యార్థి విద్య నభ్యసించుటతో బాటు దేశసేవావిధానమునుగూడ అనుష్ఠానపూర్వకముగా నభ్యసించుచుండవలెను. ఈ రెండవవిషయమున ప్రభుత్వోద్యోగులతో సంఘర్షణముకలుగుట కవకాశమున్నది. అది విద్యార్థాభివృద్ధి గల మన స్వత్వమునుబట్టి యుండును. అట్టిసంఘర్షణము తలసిందినచో విద్యార్థులు ధైర్యవైర్యములతో తమవిధిని నెరవేర్చుటయే కర్తవ్య మగును.

ఆసియాఖండ పరాధీనత

నేడు ఆసియాఖండ మంతయును ఐరోపాఖండమునకు పాదాక్రంతము గావలసినప్పుడు ఆసియాఖండవాసుల కందరికిని సంతాపకారణమే యైయున్నది. ఎల్లప్పుడును ఆసియాఖండ విజ్ఞిసితిలోనే యుండెనని మీరెవ్వరునుగూడ భావింపగూడదు. వెనుక ఆసియాఖండమే పైచేయిగా నుండెననువిషయము చరిత్రలవలన స్పష్టముగా తెలియుచునే యున్నది. ఇప్పుడు ఆసియాఖండము విశేషగ్రుంధుడెను. ఐరోపాఖండము భయగ్రస్తముగను యుండెను. ఇప్పుడు కాలచక్రము తిరిగినను యీ చక్రము మరల వెనుకటిస్థితికి రాకమానదు. ఆసియాఖండము మరల మహోన్నతస్థానమును బడయుట నిశ్చయము.

ఐరోపాఖండమున టర్కీదేశము వ్యాధిగ్రస్తమనియును ప్రపంచమునందు ఆసియాఖండము మార్పు లేనిదనియును పాశ్చాత్యులు కొందరునుచుండురుగాని యిప్పు డిదిరెండును అసత్యములే. జపానునుండి టర్కీవరకును నైచేరియానుండి సింహళమువరకును గూడ నిపుడు ప్రాచ్యులందరిలోను నూతన ప్రబోధము కలిగినది. పరివర్తనము, అభివృద్ధి, పూర్వాచారములు, సాంప్రదాయములు, అధికారములు మున్నగువానితో సంఘర్షణములు మున్నగునవి ప్రతివోటనుగూడ ప్రబలుచునే యున్నవి. ప్రాచ్యము తనయిచ్చవచ్చినంతకాలము చలనరహితముగానే యుండునుగాని సంకల్పముకలిగినచో వాయువేగమున పరిభ్ర

జబ్బుగల వాగిలకు, జ్వరము తరలిన, పసిపిల్లలకు కూడ నిరవాయక రమైన భేదిమందు.

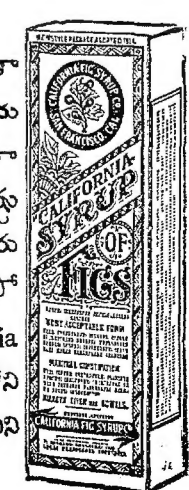
20 2

తల్లీ! బిడ్డకు అజీర్తిగా నున్నప్పుడు కాలిఫోర్నియా ఫిగ్ సిరప్ ను

యీ యు ము
"California Syrup of Figs"

పసిపిల్లలు (California Syrup of Figs) కాలిఫోర్నియా ఫిగ్ సిరప్ యొక్క రుచ్యమును బాగుగా ప్రేమించెదరు. జబ్బుగానున్నప్పుడు, అజీర్తిచేసినప్పుడు, జ్వరము తగిలినప్పుడు సహితము, సంతోషముగా నేవితురు. ఇతర భేదిమందులెవ్వియు, యిత సుఖసూత్రముగా జీర్ణకోశమును శుభ్రపరుజాలవు. జీర్ణకోశమునందు ఆకలిని పుట్టించి, లివర్ ను, ప్రేగులను వాటిపం అవి నరిగా నిర్వర్తించునట్లు చేయును. మత్తుపదార్థములెవ్వియు యిందుచేర్చబడవు. మీకెమిస్తును "కాలిఫోర్నియా ఫిగ్ సిరప్"

(California Syrup of Figs) ను కాలెనని అడుగుము. ఐత్యపానవిషయములన్నియు వివరముగా నీసామీదనే వ్రాయబడియుండును. కేమిప్పు లందరివద్దను, అంగళ్లన్నిటియందును దొలుకును. తల్లీ, కొడుకు కాలిఫోర్నియా ఫిగ్ సిరప్ (California Syrup of Figs) నే కోరుడు. లేనియెడల యిమిటేషను నొక దానిని యిచ్చెదరు.

మించును. పాశ్చాత్యదేశముల కలవిగాని యభివృద్ధిగూడ నిపుడు కలుగుచున్నది. ఇది సజీవియును సహజమును సుస్థిరమునగు ప్రబోధమేగాని నిర్జీవమును ఆసహజమును తాత్కాలికమునగునది కాదు.

నేడు భారతదేశమున భావపరంపరలు ప్రకాశించి యున్నవి. అసరిమిత తరంగములును, ప్రతిభుల తరంగములును, అంతర్భాషిణీ తరంగములును అన్నిదిశలనుండియునుగూడ ప్రవహించుచున్నవి. ఈ భావసంఘర్షణమున మంచిచెడ్డలను క్రమాక్రమములను నిర్ణయించుటకు సామాన్యుల సమర్థులుగా నున్నారు. గాని మనకు నిర్దష్టమున స్పష్టమునగు లక్షణమే రప్పడినదేగాని వరుము సత్ప్రభువన ముందునకు పోజాలము.

భారతనాగరకత తమోమయ ప్రాంతములను నిర్ణయించి నూతనజీవిత పరమధానమునుబడసి పెంపొందుచున్నది. బాబిలిను భాయినిషియా దేశముల నాగరకతలవలెనే భారత నాగరకతగూడ సహజకాలపరణమునకు పాలగునేమో యను సంశయము కనూరి కలిగిన మాట నిశ్చయమే. గాని ఆ నూరకదశగడచిపోయినది. ఈ నూతనముగా లభించిన యా జీవక్రిని వృద్ధి నొందింపవలెనని భావపరివర్తనమును భౌతికముగా భిన్నరక్తముల సమ్మేళనములనుగూడ కలుగవలెను. ప్రాచీనములను కృత్రిమములను నగు నాగరకతలకు మరల నూతన జీవకళ కలుగుటకు మార్గాంతర మేది యును లేదని సర్వేండ్రు పెట్రిగారు మున్నగువారిని తెలిపిరి. చరిత్రలు స్పష్టపరిచినవి గాన మనము వీనిని తిరస్కరింప వలె లేదు.

స్వాతంత్ర్యోదయము

దేశీయుల నందరిని యాకర్షింపగలిగిన గొప్ప ఆశయము స్వాతంత్ర్యోదయమే. స్వాతంత్ర్య శబ్దమున మన దేశమునందు గూడ పలువురు పలువిధములుగానే నిర్వచించియున్నారు. వ్యక్తిని సంఘమునకునుగూడ స్వాతంత్ర్య ముండవలె ననియే నేను కోరెదను. స్త్రీలకును, పురుషులకును, ధనికులకును, నిర్ధనులకును అందరు న్యక్తులకునుగూడ కొన్ని తెగలకునుగూడ స్వాతంత్ర్య ముండవలెను. రాజకీయదాస్యము తొలగుటయేగాక వర్ణ వివక్షత, సాంఘిక విభేదములు, స్వసంఘాభిమానము పరమత నిరసనము, ధనికులు బీదలు ననుభేదము మున్నగునన్నియును గూడ తొలగిపోవలెను. ఈ ఆశయము ముందుకు లగువారికి గగనకుసుమమువలెనే కనబడవచ్చును గాని ఆత్మతృప్తిని తొలగింపజాలిన దిది ఒక్కటియే. స్వాధీనత్వము లేకుండ మనము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునే కోరునెడల సకల విధములగు దాస్యములనుగూడ నంతరింపజేయుటయే మనకు ముఖ్యకర్తవ్యముగను, ఇది వికాసముగను నాశయము.

మనము స్వతంత్రము గలిగియుంటిమను భావమును గలిగి స్వతంత్రులవలె నాలోచించుటయొక్కనే స్వాతంత్ర్యమును బడయుటకు సాధనము. అంతరంగమున సంపూర్ణ పరివర్తనము కలుగవలెను. స్వాతంత్ర్య మధుపానమున మనము పూర్తిగా తన్మయులము కావలెను. ఆటలు స్త్రీపురుషులు తన్మయులై ననేగాని మానవసంఘమునకు స్వాతంత్ర్యమును సమకూర్చజాలరు. స్వాతంత్ర్యమును బడయవలెనను దృఢ సంకల్ప మొక సారి మనలో కలిగినచో మనము నెంటునే అతిసాహసముతో నుత్సాహసాగరమున నురకగలుగుదుము. అప్పుడు సత్యయోగములు మనకు బలపదాకర్షకము లగును.

మనజీవితమున మనము బడయదగిన పురుషార్థ మొక్కటియే యను విషయమున నాకెట్టి సంశయమును లేదు. అదియే బంధ విమోచనము స్వాతంత్ర్యము లభింపగలదు.

భారతదేశము స్వాతంత్ర్యమును బడయుట నిశ్చయము, నిస్సంశయము. ఇటువై ప్రపంచమున భారతదేశము బానిసత్వ మునందుంచుటకు సమర్థులగు వారెవరును లేరు. మన సర్వస్వమును ఆర్థప్రాణములను బంధుమిత్రులనుగూడ సమర్పించుట కెయ్యది అర్హతముమో అట్టి భారతదేశమును గూర్చియే మనము ధ్యానింతుము. ఈ రీతిగా సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును బడసిన పిమ్మట భారతదేశము ప్రపంచమున కంతటికినిగూడ స్వాతంత్ర్యోదయమును బోధింపవలెను.

భారతదేశముయొక్క కర్తవ్యము

భారతదేశముక కర్తవ్యము నెరవేర్చునని యుండుటవలననే మనదేశముండును సజీవమైయున్నది. మానవసంఘమునకు సంబంధించిన సకల విధములను బంధములను అతిక్రమించుటయే ముక్తి. ఈస్వాతంత్ర్యక్షుధయే ఆత్మగానము. శివుల కడుపు నుండి భూమివైబడిన నెంటునే యేడ్చుడు యేడ్చుగూడ బంధ విమోచనముకొరకే గాన స్వాతంత్ర్యమును బడయవలెనను దృఢ సంకల్పము మీకు కలుగవలెను. మనదేశీయులందరికిని గూడ నట్టి భావమే కలిగినచో తక్షణమే మనకు అన్నిశాఖలలోను విజ్ఞాన నాగరికతలకు భారతమంత స్వతంత్రముగా కొంత దానము నొనర్చవలసియున్నది. ప్రస్తుతము మనదేశము పరాధీనముయి దీనినితీయించుండినను ప్రపంచమునకు ఘనమును సేవచేయుచున్నదనినపుడు మనదేశము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును

USE ALWAYS STANDARD INKS Best for Writing WANTED STOCKISTS PO BOX 24 STANDARD INK WORKS MADRAS

విజేట్లు కావలెను—మద్రాసు గవర్నమెంటు ఇంకు

ఫాక్టరీని మేము తీసుకొని మిక్కిలి శ్రేష్ఠతరమైన అన్నిరంగుల సిరాలు ధరలు తగ్గించి సప్లయచేయుచున్నాము. వివరములకు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయవలెను నరసింహం అండు కంపెనీ, లిమిటెడ్., 108 ఆర్మీనియకొవీధి, మద్రాసు

“హనుమాన్ కవచమ్”

లక్షలకొలది మానవుల కోర్కెలకు నరప్రసాదయై దిగంబరయోగి పుంగవుని మహా మంత్రములచే ఎట్టి అసాధ్యమైన కార్యములైనను కొనసాగునని అనుభవముపై ప్రతి మానవా డెరుగుచు మాకు వచ్చు యోగ్యతాపత్రికలే నిదర్శనములని యెరుగని వారై చెప్పి గర్విం చెదము. బ్రహ్మరాక్షసులు, కాకినీ, ధాకినీ, బాలారిష్టములు మాయమగును. బీదలకుధనలాభము వర్తకులకు వ్యాపారవృద్ధి. నిరుద్యోగులకు సదుద్యోగము, విలకాండ్రుకు వసీకరము, బలహీనులకు పీఠ్యపటుత్వము, విద్యార్థులకు బుద్ధి, గొర్రాండ్లకు సంతానము, రాజులకు రాజ్యలాభము, యే కోర్కెలకై ననూ మాకు వ్రాసినచో ఆక్షణముండే భగవంతుడు మీకు శుభము చేకూర్చును. ఎక్కువ వర్ణించుట మాకసమ్యక్తము. సందేహించువారు దురదృష్టవంతులని విచారించెదరు. ఈ అవకాశము ఎల్లప్పుడు చిక్కదు. మీద వ్రాసిన మహాపురుషుడు చచ్చినవారికి జీవము పోయినవారుడు, బంగారుక వచం 4 చినములు రు 5, వెండిది రు 5, పొవ్విజీ లేదు.

(2) ఆర్యవైద్య ఆశ్రమము, నాగావళినది ఒడ్డున, చికాకోల్ సిటీ.

త్ర్యమును బడసినపిమ్మట తన ఆవశ్యకతలనుబట్టి తనకుతోచిన రీతిని అభివృద్ధి నొందగలిగిన స్థితిలో ప్రపంచమున కెట్టి సేవ చేయగలవో మీరే యోచింపుడు.

సర్వాంగమండరముగ నిట్టి స్వాతంత్ర్యమును మనదేశము లో ప్రముఖులగువారుగూడ కొంద రాచూదింపజాలరు గాని అది సత్యన్యాయ సమత్వములపై నాధారపడి యున్నపుడు మనము దాని నెటుల వడలగలుగుదుము? ఇతరులు మనతో కలిసి నను మానినను మన కర్తవ్యమును మనము నెరవేర్చుకొనవచ్చు. క్రమముగా లక్షలకొలది మంది మనతో చేరుట నిశ్చయముగాన దాస్యము అన్యాయము అసమత్వము మున్నగువాని విషయమున త్యాగ మొనర్చుత్రమును పనికిరారు.

స్వాతంత్ర్య ప్రియులగు వారందరు నేకీభవించి స్వాతంత్ర్య సేన నేర్పాటు చేయదగిన తరుణమిదియే. స్వాతంత్ర్య సమరమున పోరగల యోధులు మాత్రమే గాక స్వాతంత్ర్యోదయమును బోనంపగల వక్తలుగూడ మన సేనలో నుండవలెను. పీఠం రును మీలో నుండియే కలుగవలెను. దేశమునందంతటను తీవ్ర మగు ప్రచారము జరుగవలెను. ప్రతిచోటను పలంబీరు సంఘము లేర్పడవలెను. మన బోధకులు గ్రామములకు పోయి వ్యవసాయ దారులకును యంత్రకాలలకు బోయి పనివాండ్రులకు గూడ బోధింపవలెను. యువకులను ప్రోత్సహింపవలె అన్నిచోట్లను యువ కసంఘముల నేర్పాటు చేయవలెను. స్త్రీ లందరిలోను గూడ నూతనోత్సాహమును కలుగజేయవలెను. సాంఘికములందును రాజకీయములందును గూడ స్త్రీలు పురుషులతో సమముగా పనిచేయవలెను.

భారత జాతీయ మహాసభ

మీలో చాలమంది యిప్పుడు జాతీయ మహాసభలో చేరుటకు సంసిద్ధు లగుచుండవలెను. మన దేశమున జాతీయ మహాసభను మించిన ప్రజాసంస్థ మరేదియును లేదు. మన ఆశలన్నియును దానియందే కేంద్రీకరింపబడినవి. అట్టి మహాసభ గూడ అధికారమును బలమును పలంబుబడిని బడయుటకు కార్మికోద్యమము, యువకోద్యమము, కృషీవలోద్యమము, స్త్రీలయద్యమము, విద్యార్థుల యద్యమము మున్నగువాని పైననే ఆధారపడక తప్పదు. కార్మికులు మున్నగువారందరు నుమాతనోత్సాహమును కలిగియుండునటుల మనము జేయగలిగినచో జాతీయమహాసభ అఖండకై సంపన్నముగా నొనరించుటకు తగిన మానవశక్తి దేశమునందేర్పడగలదు. కావున మీరు జాతీయ మహాసభను వృద్ధినిొందింపగోరినచో దాని కాధారములగు కార్మికాది యద్యమములనుగూడ నభివృద్ధి నొందింపక తప్పదు.

చీనాదేశము

చీనాదేశము మనకు పరిసర దేశముగా నున్నదిగాన సమీప చీనాచరిత్ర మనకాదర్శనాత్మకము కావలెను. అచటి విద్యార్థులు తమ మాతృదేశమున కెట్టిసేవచేసిరో చూచితిరా? మనముగూడ మనదేశమున కెట్టి సేవచేయవలదా? చీనాలో విద్యార్థులు యువ తులను, యువకులును చేసిన కృషివలననే యిపు డాదేశమున నూతన ప్రబోధము కలిగినది. వారు గ్రామములకును, పట్టణములకును, యంత్రకాలలకును వెళ్లి స్వాతంత్ర్య సందేశమును బోధించిరి. మరియు దేశమునందంతటను సంఘముల నేర్పరచిరి. మనముగూడ నటులే చేయవలెను. స్వాతంత్ర్యమున కిదియొకటియే రాజమార్గము. ఇది కంటకావృంతుడు నిశ్చయమేగాని అమరత్వమును కీర్తిని కలిగింపగల మార్గముగూడ నిదియే. మనము గతమునంతను త్యజింప

వలెను. యుగయుగములనుండి మనలను బంధించిన శృంఖలముల నన్నిటిని త్రొవ్వేయవలెను. నిశ్చలధైర్యము తైరి కులవలెనే యేకీభవించి సందర్శింపగోరిన పుణ్యక్షేత్రము వంకకు సాగిపోవలెను. స్వాతంత్ర్యమే ప్రాణతక్తి. స్వాతంత్ర్యము కొరకు ప్రాణముల నర్పించుటవలననే శ్వాతమును మహా యశము చేకూరగలదు. కావున స్వాతంత్ర్యమును బడయుటకు గాని ఆప్రయత్నమునందు ప్రాణముల నర్పించుటకుగాని మనము దృఢ ప్రణులము కావలెను. మహాత్యాయగు యతీంద్రనాథ దాసు జనించిన భారతదేశమే మనకును జన్మభూమియని చెప్పుకొనుటకు మనకు అర్హతగలదని మన సద్వర్తనమువలనను స్వయం కృషివలనను లోకమునకు వెల్లడింపవలెను” అని బోసుగారు నడిపిరి.

బాపట్ల నబార్డినేట్ జడ్జి కోర్టులో

వి. పి. నెం. 17/1929.
పిటీషనరు:—(బుణ్ణుడు) దివాకరుని వెంకయ్య కుమారుడు వెంకటసుబ్బయ్య. బ్రాహ్మణుడు, భూస్వామి, చింతలపూడి.
కౌంటరు పిటీషనరు:—(బుణ్ణదాతలు) త్రిపుర మల్లు చెన్నకృష్ణయ్య వృక్షరా.
1920 సం॥ ఆప్ట 5 లోని 80 నెక్టు ననుసరించి నై నుదాహరింపబడిన పిటీషనుదారుడు ఈకోర్టువారి పుత్తర్వులన 1929-నెప్టెంబరు 12 వ తేదీన ఇకానావ్వంటుగా తీర్మానింప బడెను. బుణ్ణదాతలు తమ తమ హక్కులను గుంటూరు అఫీషియల్ రిజిస్టరుగారి ఎదుట తెలియపర్చుకో గలండులకై యిందు మూలముగా తెలియజేయడ మైనది.
విడుదలకాలము 12-9-29 తేదీనుండి ఒక సంవత్సరమువరకు.
సజ్జకోర్టు బాపట్ల } వ. యస్. వీరాస్వామిఅయ్యర్,
16-10-29 } ప్రిన్సిపల్ సబ్జడ్జి నేట్ జడ్జి.

జాతక మార్తాండము

రెవ భాగము అచ్చు తయారైనది. యిందు వీలగుమును ఏగ్రహము ఎక్కడనుండిన యే యే ఫలములనిచ్చునో ఆవివరింపంతయు మేమలగుములగాయితు మీనలగుము ఆఖరవరకు యావత్తు ఫలములు సంపూర్ణముగా శ్లోకార్థములతో సహా వ్రాయబడినవి. నెల రూ 1-8-0. పోస్టుఖర్చులు వేరు.
ఆకెళ్ల వెంకటశాస్త్రి, గోపాలపురం,
కోత్తపేటపాస్టు, గోదావరిజిల్లా.

మో హి నీ తైలము

5 తు॥ నూనెగల సీసా 1-కి 0-12-0
స్త్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్య మైనది.
ఇది మనఃపరిశ్రమము జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీడర్శు, ఉద్యోగస్థులు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును. గుండరుల మోహాలావ్యములకు ప్రాపగురులను మనోహరముగ పెంచి కాపాడును. ఈతైలమునందుగల రమణియముగు సువాసన చెప్పు నలవి గాదు. తలకు రాచి దువ్వకొనిన ఇరుగుపొరుగు వారలకుగూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలో చుండును పుట్టు నియ్యదు. దీనియందు మనోహరముగు సువాసనద్రవ్యములను చేర్చి తయారుచేయించి వేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెప్పు బడసి యున్నాము. వేయేల, ఒకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు. అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

ప్రజాపరిపాలన

ప్రాధుటూరు

(ఇంజనీరింగ్ బ్యాంక్ ఏజెంటుగారికి వింకు)

ప్రాధుటూరు ఆర్థిక శక్తి సంఘమువారు శ్రీయుత సి. రామసుబ్బాస్వామి అం. ఏ. గారికి అప్రాగ్తమైన వీడియోలు రెండు జేసిరి. పురప్రముఖులందరు విచ్చేసియుండిరి. ఏజెంటుగారి గుణగణములను శ్రీయుతులూ, ఏ. కే. మణి, ఏ. శ్రీనివాస రావు, ఎన్. సుబ్బయ్యశ్రేష్టి, కె. సుబ్బయ్యశ్రేష్టి, ఎం. బి. వి. శ్రేష్టి, డి. కృష్ణరావు మున్నగు ప్రముఖులు గొనియాడిరి. వర్తకులమొదలగు వక్తాగరి వారికి సాకార్యముల గతించుటలో వీరికి సాటివచ్చువారి కెవరను లేరు. కె. సుబ్బయ్య శ్రేష్టిగారును జి. మునిరెడ్డిగారును ఈ సభను విందును బహు దీప్యముగ జరిపిరి.

(ఒక విలేఖరి)

(అభినవాంధ్ర భీమనేనుడు - ప్రాధుటూరు)

మా భాగ్యవశమున ప్రాధుటూరు డి. కె. నాథుగారు మా పురమున నున్నారు. వీరత్వవృత్త బలప్రదర్శనముల గావించుచు మా పౌరుల నాభ్యర్థనలనుజేయుచున్నారు. వీరికి దేశ మందంతటను న్యాయించియున్నది. వీరి వయస్సు 25 సంవత్సరములు. నేతమున వ్యాయామశాలలనుగూడ స్థాపించినారు. ప్రదర్శనరంగమున మదకరింపదములెన్ను, బజారులో వోమవలెనుండును. కొందలు మాపురమున బాయర్లుగూడ వీరికివ్యతిరేకముగా త్వరలో నొక ప్రాధుటూరుసానుబుద్ధి దిరాక్ (ఫీర్యాకా హెచ్) గారు ఈయనను చాలెంజ్ జేయుదురు. నూరురూపాయలు పందెము కట్టుదురట. ప్రాణా గూనిముచే జేహము లోని కండరములనుపై తించినపుడు సాయబుగారు సిడికిటితో స్రుద్దుదురట. ఒక గంటపైం ఇవ్వరట. సాయబోకు విసుకైతిన ప్రాధుటూరుగారికి 100 రూపాయలియ్యాలెను. ప్రాధుటూరుగారి రబ్బాయన్న సాయబోకు 100 రూపాయలియ్యవలసియుండును. ఇది మహాభయంకరప్రకరణము. చూచుట కెప్పుడైతెప్పటినుండియో జనలు గానున్నారు.

(ఒకవిలేఖరి.)

బాపట్ల

(మా ప్రత్యేకవిలేఖరి)

బాపట్లపట్టణ కాంగ్రెసుసంఘము

ఈరోజు (18-10-29) సాయంత్రము 6-30 గంటలకు శ్రీయుత కోన వెంకటరావుసంఘముగారి ఆధిపత్యముక్రింద కాంగ్రెసుసభ్యుల సభజరిగెను. యాక్రింది తీర్మానములు సభయందు కావించబడెను.

1. ఆంధ్రరాష్ట్ర మహాజనసభ అధ్యక్షుడవని తమప్రస్తుత యవారోగ్య కారణమున శ్రీమతి సరోజినీదేవిగా రంగీకరించ సామకాశము కల్గ నందున సదరు రాష్ట్రీయ మహాజనసభ అధ్యక్షుడవనికి శ్రీయుత సదీంపల్లి లక్ష్మీనరసింహారావుగారిని నియమించుటవలనదిగా ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమును కోరుచు తీర్మానించుచున్నారు.

2. వలసరాజ్యములలో అందుముఖ్యముగ దక్షిణ తూర్పు ఆఫ్రికాలలోని హైదరాబాద్ (యండియనుట) హాస్కలవిషయమై యిండియా కేంద్రప్రభుత్వమువారు చూపిన బాధ్యత సరికాదనియు, తాము విధిగా నెరవేర్చవలసిన బాధ్యతను యిండియా కేంద్రప్రభుత్వమువారు నెరవేర్చలేదనియు తీర్మానించడమైనది.

3. గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘమువారు జిల్లామహాసభను కాలాతీతము కాకుండ త్వరలోజరుపుటకు ఏర్పాటుచేయవలసినదిగా కోరుచు తీర్మానించడమైనది.

4. మండలములో ప్రచారముచేయు ప్రచారకులయొక్కయు ఆసందర్భములో నావశ్యకములగు యితరవిషయములయొక్కయు అవశ్యకముల నొనగూర్చుటకు ప్రాధాన్యమైనది ధనము కావున అట్టిధనమును సంపాదించుటకు గట్టి యోర్పాట్లు చేయుచు జిల్లాలో కాంగ్రెసుపనులను చక్కగా నిర్వహింపవలసినదిగా గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘమువారిని కోరుచు తీర్మానించడమైనది.

5. మహాత్ముని వ్యక్తిత్వనిర్వహణమున వనూలుచేసిన ప్రవక్తమునుగూర్చియు తయారుచేయబడిన లెఖనము విచారించి అంగీకరించడమైనది.

చిత్తూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

జిల్లా బ్రాహ్మణేతరసభ

1929 అక్టోబరు 19 తేదీ సాయంత్రం 6-30 గంటలకు, బోర్డు హైస్కూలు భవనమున శ్రీయుత రావుబహదూరు బి. మునిసామి నాయుడుగారికి, సెల్లూరుసభలో బ్రాహ్మణేతర మహాసభకు నాయకునిగా నెన్నుకొన బడినందులకు అభినందించుచు సన్మానపత్రమును సమర్పించుకొనిరి. అనేకమంది బ్రాహ్మణులు యీ సభకు విచ్చేసియుండిరి.

ఉపాహాసము

1929 అక్టోబరు 19 తేదీ సాయంత్రం 5-30 గంటలకు బోర్డు హైస్కూలు భవనమునందు శ్రీయుత సి. పి. సారథి ముదలియ్యగారు శ్రీయుతులు రావుబహదూరు బి. మునిసామి నాయుడుగారికి ఉపాహార విందుసర్పిరి. సుమారు 200 బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరులు విందునందు పాల్గొనిరి.

కాశహస్తీలో ఖద్దరు వస్త్రాలయము

నారాయణవరమునందు, సంచారఖద్దరు వస్త్రాలయశాఖ 1929 అక్టోబరు 21 తారీఖున సాయంత్రం 5-30 గంటలకు తాలూకాబోర్డు భవనమునందు శ్రీయుతులు రావుబహదూరు బి. మునిసామి నాయుడుగారు శ్రీయుతుల దయతోనంగీకరించిరి. ఈసంస్థ, చంద్రగిరి తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులకు శ్రీయుతులు రాజా పానుగంటి వెంకటరంగారాయనిగారి యాజగన్యముక్రింద జరుపబడును.

ప్రాథమిక పాఠశాలలోపాఠ్యాధ్యక్షుల వేతనములు.

ఎడ్యుకేషన్ సెన్సలరు నచ్చు నందుబడినుండి అనేక సంవత్సరములుగానుండు ఉపాధ్యక్షుల జీతములు మెచ్చించబడినది నూతనముగాపొందిపబడిన ఉపాధ్యక్షుల వేతనములు మెచ్చించుటకు వీలుండెను. ఈ అక్రమమును తొలగించవలయునని కాన్సిలులో శ్రీయుతులు రావుబహదూరు బి. మునిసామి నాయుడుగారు కంప్లైట్ చేసిరి. తదుపరి కాశ్యేటిసగరం తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులు ప్రధానసంఘాధికారు తిరుత్తేటి వచ్చినప్పుడు ఈవిషయమై తాలూకాబోర్డు సన్మానపత్రములోను ఉపాధ్యక్షులసంఘముమొత్తం నా ప్రత్యక్షములోను సూచించిరి. దీనిని ప్రధానసంఘాధికారు తొలగించి ఉత్తరువు నంపిరి.

తిరుత్తన

(స్వకీయవిలేఖరి)

సన్మానము

అక్టోబరు 18:—మా కాశ్యేటిసగరం తాలూకా బోర్డు అధ్యక్షులకు శ్రీయుతులు బి. మునిరత్నం నాయుడుగారు నూతనముగ తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిన విషయమును బురసకరించుకొని వారి గౌరవాధ్యక్షులు కాశ్యేటిసగరం గ్రామమునది శ్రీ సుబ్బయ్యనిలయ సభ్యులు మొన్నటిదిన మొకసభను జరిపి సన్మానపత్ర మొసంగి గౌరవించిరి.

ఉన్నతపాఠశాలాభివృద్ధి

సమాజేంద్రవేలూపులము మంజూరుగాబడిన నీయూరి బోర్డుపాఠశాల నూతన భవననిర్మాణములకు చురుకుగా జరుగుచున్నది. రాగల 1930 జూలై మాసమునకు భవననిర్మాణము పూర్తియగునట్లు చెప్పుచున్నారు.

శ్రీ సరస్వతీనిలయలైబరరీ

ఈ యూరియందు శ్రీసరస్వతీనిలయలైబరరీ మునుపటివలె అంతవిషయవంతముగ కొనసాగింపబడక క్రమక్రమముగ ఊడకబొందుచుండుటచే, నీయూరియందు దీవరక కొనసాగింపబడుచుండు పకనాలయనుబంధమున శ్రీ త్యాగరాయమిమోరియల్ లైబ్రరరీ గలపివేయుటకు తదధికారులు యోచించుచుండుటను దెలియుచున్నది. ఈసమేష్టన మత్వంతము క్లాసుంపవగినదై యున్నది.

చెన్నపురి ఆంధ్రకాంగ్రెసుసంఘము

లాహోరు కాంగ్రెసునకు ప్రతినిధులు.

మదరాసు కాంగ్రెసుసంఘసభ్యులు లాహోరుకాంగ్రెసునకు ప్రతినిధులుగా పోవదలచినవారు అక్టోబరు 31 వ తేదీలోపుగ దరఖాస్తును రూ 1 తోసహా దరఖాస్తులను కార్యదర్శి పేరన (7 తంబుచెట్టి వీధి) పంపవలెను.

జి॥ వెం॥ కిరీటిరావు, కార్యదర్శి.

బాపట్ల

తాలూకా రహితుల మహాసభ

అక్టోబరు, 19:—బాపట్లతాలూకా రహితుల మహాసభ 19-10-29 తారీఖున శ్రీయుత పెనుమచ్చ వెంకటరమణరాజు అనగా కృష్ణాడెల్టా పడమటి ఎగ్జిక్యూటివు యింజనీయరుగారి ఆధ్యక్షతక్రింద జరిగెను. సభకు సభ్యులనుండి వందలకొలది రహితులు నచ్చియుండిరి. శ్రీయుతులు మల్లాది యజ్ఞనారాయణ అడ్వకేటు, యస్. రామయ్యగారు సభువిజయ అధిపతియై, బెల్లంకొండ క్రష్ణరావుపంతులుగారును పంసలూరి నరసింహారావుగారును తదితరులును సభ నుండుండిరి. అగ్రాసనాధిపతిగారు వెనుకటిసంవత్సరము రహితుల యిష్టముప్రకారం కారంచేడు డామున, కారంచేడు యిరువంపం తెనయు, ఇంకొల్లు-పరుమారు వం తెనయు కట్టబడినవని నెలవిచ్చిరి. మొదటవ్యక్తిసంబంధమైన రయితుల పనులను ముగించి వ్యవసాయ సంబంధమయిన గొప్ప యిరిగేషన్ పనులను విచారించుటకు సభవారు మొదలు పెట్టిరి. శ్రీయుత మల్లాది యజ్ఞనారాయణగారు రహితుల కష్టములను వివరించుచు గూర్చి ముచ్చటింపుచు 4 తీర్మానములు సభయందు పెట్టిరి. 1926 సంవత్సరములో తయారైన 'పూండ్లసీ-ము'ను అమలులో నెంట్లనే పెట్టవలసినదనియు, పూడిపోయి కట్టలుపాడయిపోయిన పూండ్ల డ్రైనును త్వరలో మరమ్మతులు చేయించవలసినదనియు, పూండ్ల డ్రైను నల్ల మడ డ్రైనును కలియచేయుట, 1 మైలు నల్ల మడకట్ట వృద్ధిచేయవలసినదనియు, క్రైస్తవైనుకు తుంగభద్ర నల్ల మడమధ్య క్రొత్తనెం తెనలు ఖానాలుకట్టి మరుగునీరుపోవుటకు ఏర్పాటు చేయవలసినదిగా తీర్మానములు తెచ్చిరి. ఎగ్జిక్యూటివు యింజనీయరుగారు పూండ్లసీ-ము త్వరలో అమలులో పెట్టబడుననియు, దానినిగూర్చి ఆప్రాంతపు రహితులు ఆదుర్దా పడవలసిన అవసరము లేదనియు నెలవిచ్చిరి. తక్కిన మూడుతీర్మానములలో చివరిదితప్ప తక్కినవాటిని యింజనీరింగు శాఖవారు విచారించెదరని నెలవిచ్చిరి. పంసలూరి నరసింహారావుగారు రొంపేరు ఆరుపర్రాంకోలోనున్న రహితుల కష్టములగూర్చియు, రొంపేరుగుగూర్చియు, మరుగునపడవగుగూర్చియు ఒక పెద్ద వ్యాసమును వ్రాసికొనివచ్చిరి. అగ్రాసనాధిపతిగారు మాట్లాడుచు నరసింహారావుగారి పుష్కలము తీర్మానములమూలకముగను, ఫలానిసంగతిని సలహా రూపకముగనున్న విచారించుటకు సులభముని నెలవిచ్చిరి. తరువాత రామరాజు చెంచు రామయ్యగారు ఆపై సంగతినిగూర్చియే మాటలాడిరి. తరువాత మల్లాది యజ్ఞనారాయణగారు కొమ్మనూరు కాలవకు ఆవల ప్రక్కనున్న పెట్ట భూములను మూడు సెలల పంటక్రింద మాగాణిసాగుకు యివ్వవలసినదనియు, అట్లు యిచ్చుటవలన ఫల సంపాదన (40000) నలువది వేల ఎకరములు మాగాణి అగుట యేకాక గవర్నమెంటువారి కెవెన్యూ లక్షలకొలది మొచ్చుననియు మాటలాడిరి. అందుమీదట ఎగ్జిక్యూటివు యింజనీయరుగారు మాట్లాడుచు వీరి తీర్మానము అవసరమనియు ఆపై సంగతియంతయు పి. డబ్లియు. డి. వారు ఒక ఎగ్జిక్యూటివు యింజనీయరుగారిని ఇద్దరు సభువిజయ అధిపతులు ఆహ్వానించుచున్నారనియు జాగ్రత్త మాడి లాకువద్దనుండి కాలువను త్రవ్వకనచ్చి అప్పాపురముదాక వున్న భూమిని మాగాణి చేయవచ్చుననియు అందువలన వేలకొలది ఎకరములు మాగాణి అగుటయేకాక రహితుల భాగ్యవంతులగుననియు, తామును పి. డబ్లియు. డి. అధికారులు చక్కగ ను శ్రద్ధతో ను ఆపై సెలల మాగాణి పైరు విషయమై విచారించుచున్నామనియు నెలవిచ్చిరి. కొంతమంది రహితుల ప్రశ్నలకు యింజనీయరుగారు శ్రద్ధతో సమాధానము యిచ్చిరి. యజ్ఞనారాయణగారు తగునెర్పరితనముతోను సమర్థతతోను సభాకార్యక్రమము నిర్వహించిన అగ్రాసనాధిపతియగు పెనుమచ్చ వెంకటరమణరాజుగారికి వందనములు సమర్పించిరి. వాటి సభ ముగిసెను.

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

ఆంధ్ర యువజనమహాసభ

నారిమనుగూరు అధ్యక్షత వహించుట

రాజోపు నవంబరు మొదటివారములో జరుగనున్న ఆంధ్ర యువజనమహాసభకు శ్రీయుత నారిమనుగూరు అధ్యక్షత వహింప సంగీకరించిన వార్త యిప్పుడే చేరినది. సభ జరుగు తేదీ 23 వ తేదీని నిశ్చయింపబడును. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్రమహాసభను ప్రత్యేకముగ జరుపవలెను

ఆంధ్రరాష్ట్ర సంఘమువారికి మనవి

ఆంధ్రరాష్ట్రసభకంటె అత్యున్నతముగ జరుగవలసిన ఆంధ్రమహాసభ నామమాత్రముగ ఏ కొలది గంటలతోనో రాష్ట్ర సభలో కలిపి ముగించుట చాల సంతాపకరము. మహాసభకు రాష్ట్రసభలకు సంబంధము విడగొట్టినచో నైజాం ఆంధ్రులకు రాష్ట్రీయరాంధ్రులకు, ప్రభుత్వోద్యోగులకును, మహాసభలో పాల్గొనుటకు సావకాశముగలుగును. మరియు జస్టిసు మొదలుగాగల అన్ని పార్టీలవారునూ పాల్గొనుటకు మంచి వీలున్నది. రాష్ట్రీయరాంధ్రులును మహాసభ ప్రత్యేకముగ జరుగుటకే వాంఛించుచున్నారు. కాన ఆంధ్రకాంగ్రెసునాయకులు రాష్ట్రీయసభవారు యీవిషయమై దీర్ఘముగ ఆలోచించవలసివున్నది. ఏదోపెద్దలసామెతమిదిరి నామమాత్రముగ మహాసభను జరిపిన లాభకరముగాదు. సభ ఆంధ్రులందరిమన్నన బడయవలెను. ప్రత్యేకముగ ఆంధ్రమహాసభను జరుపలేమని తలంచుట గొప్పపొరపాటు. విడదీసినచో మహాసభను జరుపుటలో అన్ని కక్షలవారు పాల్గొనుదురు. అన్ని కక్షలవారు పాల్గొనుట పాల్గొనలేకపోవుటతో సంబంధములేదు. కాంగ్రెసుకక్షవారుగాక యితరకక్షీయులు పాల్గొనకపోయిననూ మహాసభ రాష్ట్రీయసభతో కూడియున్నది. సభకాంగ్రెసుపక్షీయులది కాంగ్రెసుకక్షవారే మహాసభజరుపుకొనుచున్నారు అను వాదము లంతరించును. ప్రత్యేకముగ జరిపినచో మహాసభ స్వచ్ఛముగనుండును. అప్పుడు ఆంధ్రవ్యక్తిత్వము స్థిరపడును. అన్ని కక్షలవారేకీభవించినచో మహాసభ యింకనూ జయప్రథముగ వుత్సాహముగ జరుగగలదు. ప్రధమమున మహాసభలు జయప్రథముగ జరుగలేదా? ఇప్పుడు ఏల జరుగవు. మహాసభను రాష్ట్రసభలో దూర్చుటవలననే మహాసభ నిర్జీవమైనదనుటకు గత సంవత్సరము నంద్యాలలో జరిగిన మహాసభయే సాక్ష్యము. కెందు సభలకు ఏ సంబంధము వుండగూడదు. లేదీలు సహితము మరిపోవలసినదే. కాన యీ నెల 28 వ తేదీని బెజవాడలో కూడదీ ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారి విషయమై దీర్ఘముగ ఆలోచించ ప్రార్థించుచున్నాను.

బెజవాడ. మల్లెల శ్రీరామమూర్తి.

బెజవాడ ఆంధ్రసభల నాయకులకు విజ్ఞాపన

ఆంధ్రసభలు నవంబరు 8, 4 తేదీలలో జరుగనున్నవి. ఈ సభలతోపాటు యితర సభలుగూడ జరుగునట్లు వినుచున్నాము. స్వరాజ్యసాధనకు ముఖ్యమార్గమైన అస్పృశ్యతా పాపనివారకమహాసభ ఆంధ్ర నాయకులు ఏర్పాటు చేయునట్లు కనబడుటలేదు. ఇది చాల విచారకరము. ఈ పద్ధతి ఆంధ్రనాయకుల విశాలహృదయము వేనోళ్ల చాటుచున్నది. అస్పృశ్యతా పాపనివారణ విషయములో మహాత్ముడు వేయి వోళ్ల చాటుచుండ యీ సమస్యను ఎదుర్కొనుటకు మహా రాష్ట్రీయులను, ఉత్తరదేశీయులను జమ్మలూరు బజార్ కునుదలుగు కాంగ్రెసు నాయకులు పితృప్రయత్నములు చేయుచుండ మన ఆంధ్ర నాయకులు అస్పృశ్యతా పాపనివారణమునకై వీమాత్రమైనను కృషి సల్పక తుదకు రాష్ట్రీయసభలతోపాటు అస్పృశ్యతా పాపనివారకసభ జరుపకపోవుట కడు విచారకరము. మీ అభిమానమంతయు ఆదిమాంధ్రనాయకులను, ఆదిమాంధ్రులను నిరీక్షించుచున్నారు.

ఇట్టి సందర్భములలో ఆదిమాంధ్రులు మీవెంట అనగా మీ ఆదేశముగూడలను ఎంతవరకు వెంబడించెదరో మీరేయోచించుకొనుదు. అనేకమండలసభలు, తాలూకాసభలు, రాష్ట్రీయసభలకి జరుగునపుడు వాటితోపాటు అస్పృశ్యతా పాపనివారకసభలు జరుపబడుటలేదు. ఇందుకు మననాయకుల యుపేక్షలే ముఖ్యకారణము. ఈ దీనులవలన పనియేమగునని నాయకుల యభిప్రాయమై యుండవచ్చును. విశేషమును ప్రపంచ పరిస్థితులు దీనినే తారుమారు చేయుచుండును.

ఈ రాష్ట్రీయసభలతోపాటు రాష్ట్రీయ, అస్పృశ్యతా పాపనివారణసభచేయుదురని ఆంధ్రనాయకులను వినయపూర్వకముగా ప్రార్థించుచున్నాము.

1. నరాలశెట్టి దేవేంద్రుడు.
2. వేముల కూర్మయ్య.
3. రాయుడు రంగయ్య.
4. నీలం వెంకయ్య.
5. ఈదా వెంకయ్య.

సామర్లకోటలో

21 తూర్పు గోదావరిజిల్లా మహాసభ

జమీందారీ రయితులసభ, జిల్లారయితులసభ, ఖద్దరుప్రదర్శనము
అక్టోబరు 26, 27 తేదీలందు జరుగును. మండలప్రజలెల్లకు దయచేసి బ్రాధితులు

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభావ్యవస్థ

సంఘము

ప్రచురణశాఖ

(1)

రాష్ట్రీయ సభల యేర్పాటులన్నియు మరకుగా జరుగుచున్నవి. ఖద్దరు స్వదేశీవస్తు ప్రదర్శములతోపాటు దుర్గాకళా మందిరావరణమున 10-12 గజముల ప్రదర్శన కాలయా, దానిచుట్టును విక్రయకాలము 4-4 గజముల చొప్పున 16 గదులున్న, గాన సభలతోపాటు ప్రత్యేకముగ మతాకాలయు ఏర్పాటు చేయబడుచున్నవి. తమతమ వస్తువులు విక్రయించుటకు గదులు ప్రత్యేకింపగోరి ఇదివరకే 8 దశఖాస్తలు వచ్చియున్నవి. వీటి అన్నిటియందు విద్యుద్దీపము లమర్చబడును. ఉపాహారముల కాలము యీ ఆవరణమునందే యేర్పాటు చేయబడును.

అఖిల భారత చట్టా సంఘమువారు తమ పెద్ద విక్రయ కాలము ఏర్పాటు చేయుదురు. దుర్గావిలాసమునందుగాని అరండుత్ సత్తమునందుగాని, 10 వేలమందికి భోజనమున కేర్పాటు చేయబడును! ప్రతినిధుల సౌకర్యార్థము పకనమందిరము కూడ ఏర్పాటు చేయబడును.

శ్రీయుత సి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు ఖద్దరు ప్రదర్శనమును బహిరంగపరతురు.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభ, బెజవాడ

ఈ సభకు అధ్యక్షులుగా నుండుటకు శ్రీమతి సరోజినీ దేవిగారు ప్రథమమున అంగీకరించి, దేవస్వస్థతచే ప్రస్తుతము రాజాలని తెలియపరచినట్లు పత్రికాముఖమున తెలియనయ్యెను. మరల నూతనాధ్యక్షుల నెన్నుకొనుటకు బెజవాడలో యీ నెల 28వ తేదీన రాష్ట్రీయసంఘమువారు సమావేశముకానున్నారు. అట్టి సందర్భములో మేము ముఖ్యముగా నూచించున దేమన పంజాబు రాష్ట్రీనాయకులగు డాక్టర్ ఆలంగారు సర్వవిధముల తగియున్నారని చెప్పుచు, సభ్యులెల్లరు భేదాభిప్రాయము లేక ఏకగ్రీవముగా వారి నెన్నుకొనవలెనని నూచించుచున్నాము.

శ్రీకాకుళం పట్టాభిరాములుగారు, చీరాల, గానబేగ్, పూటుకూరి రామయ్య.

21 తూర్పు గోదావరిజిల్లా

మహాసభ

ఖద్దరుప్రదర్శనము

అక్టోబరు 26, 27, 28 తేదీలలో సామర్లకోటలో

26 వ తేదీ మి 1 గంటకు నూలు పోటీపరీక్ష తూర్పుగోదావరిజిల్లా మహాసభసభతోపాటు ఖద్దరు ప్రదర్శనమును, జరుపుటకు యేర్పాటు చేయబడుచున్నవి. భారతదేశమునందలి అన్ని ప్రాంతములనుండియు వివిధరకముల ఖద్దరుప్రదర్శింపబడును. నూలువడుకుట, బట్టునీయుట రంగలబద్దకము మున్నగు వస్త్రనిర్మాణ పరిశ్రమ ప్రదర్శింపబడుటకు యేర్పాటుచేయబడినవి. నాజూకు గలిగినట్టియు సుందరమగు బద్దకములు గలిగినట్టియు విశేషముగు పవిత్ర నము కలిగినట్టియు, ఖద్దరు వస్త్రముల విక్రయకాలము యేర్పాటు చేయబడినవి. 26 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 1 గంటకు నూలువడుకు పోటీపరీక్షకూడ జరుగును.

జిల్లాలోని జనులందరూ తప్పక విశేషి, ఖద్దరువస్త్రపరిశ్రమయందు భారతదేశ జెన్నెత్తినిగించి ప్రదర్శనము జయప్రథముగా జరుగునట్లు చేయుదురుగాకయని కోరుచున్నాము.

దంతుర్తి శాంతయ్య, ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శి.

నోటీసు

తిరుమల తిరుపతి వైరా దేవస్థానములకు 1-11-29 ది లాగాయితి నాలుగునెలలకు రమారమి 700 మణుగులు మేలురకం నెయ్యి సవై చేయు హక్కును కోరువారు 960 మణుగులు గా మణుగు 1 కి తమ అంగీకార లేట్లను పునహరిస్తూ శీలువేయబడిన కవర్లలో తెుండర్లు (శ్రీ) ఇంటెరిం విచారణకర్తలవారి చిరునామాకు 28-10-29 ది సాయంకాలం 5 ఘంటలలోపున చేరనట్లు కంపుకోవలెను.

2/-ప్రతి తెుండరు కవరుపై "నెయ్యి తెుండరు" అని వ్రాసుకొనవలెను.

3/- నరుకు తిరుపతిలో దేవస్థానం జనరల్ స్టోరు వద్ద సవై చేయవలసి వుంటుంది.

4/- ప్రతి తెుండరుతో రొక్కముగాగాని లేక కరెన్సినోటు రూపముగాగాని రు. 100 గరావత్తు పంపవలెను. నోటుయొక్క నెంబరు వైరా తప్పిట్లు తెుండరులో నమూదుచేయవలెను.

5/- తెుండరు మంజూరైన సవాల్ దారుడు మంజూరు వుత్తరువు చేరిన 5 రోజులలోగా ఫర్ దర్ డిపాజిట్టుగా రు. 500 చెల్లించి క్రమమం. స్టాంపులో ఇంకా యితర మామూలు పరత్తులట్ అగ్రిమెంటు వ్రాసియియ్యవలెను. సదరు అగ్రిమెంటు పరత్తుల నమూనా తిరుపతి దేవస్థానం ఆఫీసులో చిక్కును.

6/- ఏ తెుండరుగాని కారణము తెలుపకనే తోసివేయుటకు శ్రీ ఇంటెరిం విచారణకర్తల వారికి స్వతంత్రము కద్దు.

7/- తెుండరుదార్లు తమకేసు చిరునామా పోస్టల్ అడ్డసు వైరా తప్పిల్లన్నియు కరళముగ తెుండరులో నమూదు చేయవలెను.

కడపజిల్లా వర్తకుల తెుండర్లకు యొక్క ప్రోత్సాహము ఇవ్వబడును.

Sd/- Sri RAMACHANDRA DOSS, Interim Vicharanakarth.

ఇంకను మలేరియా భయమా? లేదు! లేదు!! లేదు!!
కైన్వా విషము బ్రుంగనే? క్రొత్త రోగాలపాలు కానేలే? కైన్వా కలియని వుండు. ఆసమానమైనవుండు. అహయము లేనివుండు ఆమోఘమైనవుండు. అస్పృశ్యతకుబద్ధమై వుండు. అనేక వంది రాజవైద్యులూ డాక్టరులూ పరీక్షించి మెచ్చుకొన్న వుండు అనేక ప్రాణములను రక్షించిన వుండు చలిజ్వర రాక్షసిచే వీడింపబడు వారిని పృథ్వీ ముఖమున నున్నవారిని రక్షింపగల వుండు ఇది మొక్క-తే! శత్రుమాత్రతో గుణము! మూడు మాత్రలతోనే నివారణము!! ఇట్ల ఆశ్చర్యకరమైన వుండు ఇంకొక్కటి కలదా? వాచిమాడుడ 10 మాత్రలు రు. 1-0-0. 50 మాత్రలు రు. 4-0-0

దగ్గు మాత్రలు
ఒక్క మాత్రకే గుణము! ఏలాటి దగ్గు బాధనై ఆయుని నిమిషాలలోనే తగ్గించి కఫ మిచ్చును. శిశువు గర్భవతులకూడా వాడవచ్చును. 100 మాత్రలు రు. 1-0-0. ఆయుర్వేదకుటీరము. తణుకు. పశ్చిమగోదావరి.

నాయకు కమిటీ సూచనలు

నాయకు కమిటీ సూచనలు. నియమించబడిన సెక్రటరీలు కమిటీవారు తమలో జరిపించిన భేదాభిప్రాయములను సవరించుకొని, ఎట్టేటులో నొక రిపోర్టును తయారుజేసి, సంతకముల జెట్టి రని, వార్తలు వివరములు. భిన్నాభిప్రాయ ప్రకటనలు ప్రత్యేకముగ గలవట. రాజకీయ నిధులకు ఇచ్చిన ప్రభుత్వ గారెకి, వీరి రిపోర్టు సమర్పించబడును. భేదములను సద్దబాటుజేయుటకు, ఇచ్చిన ప్రభుత్వ గారు తోడ్పడిరని కూడ పెల్లడియ్యియును. కమిటీ కార్యములకు సర్ శంకరక నాయకుగారి పట్టునూ, ఇతర సభ్యులూ దారికి దేగలిగెను. కమిటీవారి సూచన లెటు లున్నవో, మద్రాసు మొయుల ప్రతికకు లండను విలేజుకును దిక్షాత్రిముగ సూచించెను. రాష్ట్రములకు స్వాతంత్ర్యమును, కేంద్ర ప్రభుత్వమునందు కొలదిమార్పులను రిపోర్టు నందు సూచించబడెనట. రాష్ట్ర స్వాతంత్ర్య మయినను పూర్తిగ లేదు. లా-ఆర్డరుపట్ల రాజకీయ నిధి గారికి పీటో అధికార మొనగబడెను. ఇట్టియధికార మునకు లోబడిన ఏర్పాటు లెంత యధ్యాన్నముగ నుండునో యూహించవచ్చును. రాష్ట్రములును, భారత శాసనసభయు, బ్రిటీషు కామన్సువలకు చెరి యొకసభ్యు నెన్నికొనుటకు వీ లొనగబడెనట. ఈ విషయమున సర్ శంకరక నాయకుగారి యభిప్రాయము చొప్పించబడెనని తలంపవచ్చును.

ఇట్టి ఏర్పాటు హిందూ దేశస్వాతంత్ర్యమునిను జూరయు బెంపొందింప జాలదు. ఆదవందల పార్లమెంటు సభ్యులలో, ఎనిమిదిమంది భారత దేశ ప్రతిపక్షులు లున్న సేమి, లేకున్న సేమి? భారతీయ సభ్యులదివరకును పార్లమెంటు సభలో గలరు. ఇప్పుడును గలరు. వీరు సలుపగలమేలేదియు లేదు. వీరి మొరలు అరణ్యోదనము లగును. ఇట్టి స్వల్పసాకార్యముల గాంచి వెనుకటికాలమున సంతసించెడివా రేమో గాని, ఇప్పుడు వీనిని గాంచి మరియువా రుండరు. స్వల్పసంఖ్యాకు లగు భారతీయులకు గౌరవపదవులు లభింపవచ్చును. ఇంగ్లండులో వీరు కొంతకాలము నివసించుటకు వీలగును. అంతియగాని, వీరిమూలమున హిందూ దేశమున కెట్టి ఫేలు గలుగజాలదు. భారత దేశము స్వరాజ్యము బడయ నిశ్చయించినపుడు, పార్లమెంటువారి యాధికారము నంగీకరించి, దాని పరిపాలనక్రింద సర్వకాలము నిలిచియుండుట కెట్లు సమ్మతించగలదు? ఇంపీరియలు సైన్యముతో చేసికొంటు, మద్రాసు బొంబాయి నగరములలో ప్రత్యేక తీరాసైన్యముల సేర్పరచవలయు నని, సెక్రటరీ కమిటీ వారు సూచించెరుట. ఈ సైన్యములకు హైందవా

ద్యోగు లుండరుట. వీనిని హిందూ దేశ శిశ్నిమోతర రాష్ట్రమున కొంతభాగమును కాపాడుటకు పంపెదరట. ఇట్టి వింతసూచనలు భారతీయులను తృప్తి పరచు నని, నాయకు కమిటీవారు నమ్మినచో, ఇంత కన్నను భ్రమ వేరుండజాలదు. సెక్రటరీలు కమిటీ వారి సూచన లెటుండ, సైమను కమిషనువారి సిఫార్సు లెటు లుండునో యూహించుట సులభ సాధ్యము. హాల్డాగు కమిటీరీపోర్టు, సైమను కమిషను సూచన లెటుండునో, ముందుగనే తెలిపినది. అందుచే నికముందు ఆశాభంగ మేర్పడజాలదు. స్వపరిపాలన మిచ్చుటకు కమిషనులతోను కమిటీలతోను బనియేలేదు. ఇది భారతీయులజన్మస్వాతంత్ర్యము. విచారణ సంఘములు స్వాతంత్ర్య నిరాకరణమునకే తోడ్పడును గాని, స్వాతంత్ర్యసిద్ధికి తోడ్పడజోవు. భారతీయులచే బహిష్కరింపబడిన సైమను కమిషనువారుగాని, సెక్రటరీలు కమిటీవారుగాని, భారతదేశాభిప్రాయమును నెరవేర్చెదరని తలచినవా రుండరు. ప్రస్తుతసందర్భములు, భారతీయుల యూహను మరింత బురచుచున్నవి. ఈసమయమున సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికై భారతీయులు తమ యావచ్చక్తిని వినియోగింపవలసిన యవసరమును గ్రహించునెడల, ఎట్టి కమిషనులుగాని, కమిటీలుగాని, వారి దృఢానంతర్ము సద్ధింపకుండ, ఆటంక పరుపనేరవు.

క్రొత్త పక్షము

రాజకీయపక్షముల సంఖ్య రానురాను బెరుగుచున్నది. తిరుచునాపల్లిలో జరిగిన పూర్వార్వాచార ప్రయుల సభలో క్రొత్తపక్షము నేర్పరుప దలపెట్టబడెనని తెలియుచున్నది. ఈపక్షమువారి ముఖ్య శయ మేమి? శాసనసభలు సాంఘికవిషయములలో జోక్యము కలుగజేసికొనగూడ దనియే. హిందూ సంఘము తన కవసర మయిన మార్పులను చేసికొనదు. శాసనసభ లిందుకు బూనిన సహింపదని, దీనివలన అర్థమగును. కలియుగము ముగియునంత వరకు సాంఘికాచారములు మార్పు జెందగూడదు. పిమ్మట, నేపరాశరుల వంటివారో జనించి, జరుగవలసిన మార్పులను నిర్ణయించెదరు. కలియుగ మొత్తకాలము నిలుచునో, ఎంతకాలమువరకు సాంఘికాచారములు మారగూడదో నిరూపించకున్నారు. ఈలోపుగ దేశ కాలపరిస్థతుల ననుసరించి ఆచారములు మారుచునే యున్నను, మారినటుల దెలుపగూడదు. మార్పులతో సరిపెట్టుకొనుచుండవలయును. ఆర్థికవిషయములతో శాసనసభలు జోక్యము కలుగజేసికొన గూడదనుపక్షము మరియొకటి బయలుదేరవచ్చును. ఇటులనే వ్యావసాయిక, పారిశ్రామిక, విద్యావిషయముల విషయమునగూడ జోక్యము కలుగజేసికొనగూడదని కొందరు చెప్పవచ్చును. ఇట్టిపక్షములు పరిహాసపాత్రము లగుట సహజము. శాసనసభలకు వివిధ విషయములకు సంబంధించిన శాసనముల గావింపవలసినవిధి గలదు. శారదాగారి చట్టము గూర్చి భేదాభిప్రాయము లున్నను, వ్యభిచారగృహ నిర్మూలనచట్టమును మదరాసు శాసనసభ శాసనము గావించుటగాని, గుజ్జపు పందెముల బాదమును నివారించుటగాని, దోసమని చెప్పవా రుండరు. ఇటులనే మద్యపాననిషేధ చట్టమును

శాసనసభలు గావింపగూడదని చెప్పట పాడిగాదు. ఇదియు సాంఘికచట్టమే. సంఘమును పీల్చి పిల్చి జేయుచున్న దురాచారముతో శాసనసభలు బాత్తుగ జోక్యము కలుగజేసికొన వీలు లేదనుచో, వైచట్టములలో దేనినయినను గావించుటకు వీలుండదు. శారదాచట్టమునకు ప్రతికూలురుగ నున్న వారుగూడ, వైచట్టముల నామోదించుట సంభవించుచున్నది. దేశమునకు రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము గావలయు నని కోరుచున్న టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యగారు, తదితరశాఖలలో స్వాతంత్ర్యము పనికెరాదని చెప్పట కెట్లు వీలగునో తెలియకున్నది. మానవజీవితమును పరస్పరసంబంధము లేని గదులక్రింద విభజింప వీలుండదు. వివిధశాఖలకును పరస్పరసంబంధము గలదు. రాజకీయస్వాతంత్ర్యవాంఛ, తదితరశాఖలలోగూడ స్వాతంత్ర్యవాంఛను పురికొల్పుట అనుభవైకవేద్యము. సనాతనధర్మ మిట్టివాంఛకు ప్రతిబంధకమని తలంపవీలులేదు. స్వరాజ్యపక్షమువారికి వోటుజేయవలదని, రామచంద్రయ్యగారు మిరాసిదారులను ఎచ్చరించిరి. కాని స్వరాజ్యపక్షమువారికి శాసనసభలే పరమావధిగావు. తిరిగి అసహాయకార్యక్రమము పునరుద్ధరింపబడుచో, శాసనసభల బహిష్కారము గూడ పునరుద్ధరింపబడును. కాంగ్రెసుపక్షమువారు అప్పుడు శాసనసభల వెలుపల నుండియే పాటుబడుదురు. వారికి ఎవరివోటుతోను బని యుండదు. దేశస్వాతంత్ర్యసంపాదనమునకై వా రెట్టికష్టములమధ్యనయినను యావచ్చక్తిని వినియోగింపగల్గుదురు. సత్యమూర్తిగారు, శారదాచట్టమునకు ప్రతికూలు రయినను, యీ సమయమున కాంగ్రెసును విడనాడవలదనియు, స్వరాజ్య సంపాదనకై పాటుబడుచున్న సంస్థ యిదియొక క్కటియే యనియు, ఎచ్చరిక గావించు తెంతయు సమంజసముగనున్నది. కాంగ్రెసు సభయే, భావిస్వరాజ్యప్రభుత్వ మని, వీరు భావించుచున్నారు. స్వరాజ్యప్రభుత్వము శారదాచట్టము బోలు చట్టమును నిర్మించినను, తాను దేశపరాధీనత నంగీకరింపనని, సత్యమూర్తిగారు స్పష్టపరచిరి. ఎట్టి పక్షము లుదయించినను, కాంగ్రెసు నివి ఎంత దూషించినను, కాంగ్రెసుమహాసభ దేశపతాకమును నిలువబెట్టును గాని, ఎట్టి కష్టస్థితిలోనయినను దీనిని క్రిందికి దింపజోదు. గాంధీమహాత్ముడు, దేశబంధుదాసు, లోకమాన్య తిలకు, లజపతిరాయి గార్ల బోలు మహామహులచే నేవినప బడిన కాంగ్రెసు సంస్థ ఎన్నటికిని అంతరింపజోదు. జస్తిసపక్షమువారి దాడి కాంగ్రెసు ఉద్యమమును విచిత్రము గావింపలేదు. అధికారనిర్బంధములు దీనిని రూపుమాపలేదు. సనాతనపూర్వాచారపక్షమువారి దాడి యయినను, కాంగ్రెసు సంస్థ త్వరితగతి నభివృద్ధి జెందుటకు మాత్రమే తోడ్పడగలదు. మే మిదివరకు సూచించినటుల, శారదాచట్టము నామోదించినవారిలో కాంగ్రెసు పక్షము వారును తదితరపక్షములవారును గూడ గలరు. దీనికి ప్రతికూలముగ నున్నవారిలోను వివిధపక్షములవారును గలరు. ఇట్టిసందర్భములలో కాంగ్రెసు సంస్థపై ఆక్రోశముతో దాడివెడలు పూర్వాచారప్రియుల వేగిరపాటు గాంచిన జాలియగును.

కాంగ్రెసు: శాసనసభలు

కాంగ్రెసుమహాసభ శాసనసభలను బహిష్కరించ దీర్ఘానించుచో, శాసనసభలలో ప్రవేశించు నిమిత్తము స్వరాజ్యపక్షమును ప్రత్యేకముగ నిలిపి యుంచవలె నని కిరణశంకరరాయగారు చేసిన ప్రతి ప్రతిపాదనమునకు, సేన్ గుప్తగారు తగిన ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. దేశస్వాతంత్ర్యముకొరకై తదేకదీక్షతో కృషి నలువవలసిన సమయమున కాంగ్రెసు సభ్యులందరును ఏ క ము ఖ ము న నే న డు ప వల యు న ని యు, తిరిగి ప్రత్యేకముగ కాన్సిలు పక్షమును స్థాపించుట పాడిగాదనియు, సేన్ గుప్తా గారు హితమొనగుచున్నారు. దేశబంధుదాసుగారయినను, దేశమునం దితరసంచలనము లేక బోవుటచే శాసనసభలలో బ్రవేశించి ప్రతిష్టంభనల నలుపవలయునని గోరిరిగాని, ఎల్లకాలమును వీనితో నే ప్రొద్దుబుచ్చవలయు ననిగాని, శాసనసభలవెలు పల జాతీయోద్యమము పూర్తిగ కొనసాగుచున్న పుడుగూడ, వీనిలోనే నిలిచియుండవలెననిగాని, కోరి యుండలేదు. అందుచే, దేశబంధుదాసుగారిపేరు జెప్పి శాసనసభలతోనే కాలము గడవవలయునని కోరుటకై దాసుగారిని గౌరవించుట గాజాలదు. స్వరాజ్యపక్ష మును ప్రారంభించిన నాయకశ్రేష్ఠులగు పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారి కి, శాసనసభలు స్వరాజ మును చేరువకు దేజాలవని విశ్వాసము గుదురుటచే వీనినుండి లేచిరావలయునని, కాంగ్రెసుపక్షమువారిని వీరిటీవల ఎచ్చరించియుండిరి. లాహోరు కాంగ్రెసు సభయే బహిష్కారమును బోధించుచో, దానిని బలహీనపరచు ప్రయత్నముల నెవరును గావింప కుండుట శ్రేయస్కర మగును.

శాసనసభలు: చర్యపరిమితి

నిన్నటిదినము గూడిన సంయుక్తరాష్ట్ర శాసన సభలో, పండిత ఇక్ బల్ నారాయణగుర్తగారు, చర్యయొక్క పరిమితిని నిర్ణయించు నిబంధనలను మార్చవలయునని కోరిరి. శాసనసభ్యులు ముచ్చటించునపుడు, గవర్నరుగారియొక్కగాని, గవర్నరు జన రలుగారియొక్క గాని, న్యాయాధిపతియొక్కగాని నడతనుగూర్చి మాటలాడగూడదను నియమము గలదు. ఈ నియమము కడు సంకుచితముగ నుండు టచే, దీనిని కొంత విస్తరింపవలె నని, పండిత గుర్త గారు కోరిరి. ప్రభుత్వశాఖా పరిపాలనమునకు సంబంధించిన గవర్నరుగారి చర్యనుగూర్చి ముచ్చటింప వలయుననుట జేయవలయునని, గుర్తగారు సూచించిరి. అధినివేశ రాజ్యములలోని ఆచారమునకు, హిందూదేశపు టాచారము భిన్నముగ నున్నది. ప్రభుత్వాధికనభ్యుడు గుర్తగారి తీర్మానము నెదుర్చుచు, గవర్నరుగారిచర్యలను ఏవిధముగను విమర్శింపవీలుండగూడదని వాదించిరి. ఇట్టిసిద్ధాంతము, ప్రభుత్వశాధ్యతకు దారిజూపజాల దని, చింతామణిగారు స్పష్టపరచిరి. గుర్తగారి తీర్మానము తుద కోడిపోయినను, ఇయ్యది చాల ముఖ్యమయిన దనుటకు సందియము లేదు. ప్రస్తుతనిబంధనలు మారనిచో, ప్రభుత్వము వారి చర్యను దేనినయినను తిన్నగ విమర్శింప వీలుండదు. ఏలన ప్రభుత్వమునందు గవర్నరుగారు ముఖ్యులగుటచే, ప్రభుత్వచర్యలను విమర్శించుట గవర్నరుగారి చర్యలను విమర్శించుటయే యగును.

లోకలుబోధలు: విద్యాశాఖాధికారులు

కుత్తాలంలో, తంజావూరు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులగు రా. బ. పన్నీరు శైల్వంగారు ప్రధానమంత్రి గారికి స్వాగత మొసగుచు, విద్యావిషయమై కొన్ని రహస్యములను బయలు పెట్టిరి. విద్యా శాఖాధికారులు పన్నీరు శైల్వంగారిని అనుమానముతో జూచుచున్నారట. వీరు అధికారులమాటలను విను వారు గా రని భావించుచున్నారట. తాలూకా బోర్డు పాఠశాలలను కొన్ని స్థలములలో నెల కొల్పుట అధికారుల కిష్టములేదనియు, అయినను తాము తాలూకా బోర్డుల యభిప్రాయములను ఆమోదించుచుండు మనియు, పన్నీరు శైల్వంగారు తేటపరచిరి. ఎయిడెడ్ పాఠశాలల కన్న తాలూకా బోర్డు పాఠశాల లే ఎక్కుడు సౌభవముగ కొనసాగుచున్నవని, వీరినమ్మకము. విద్యాశాఖలో నారదచర్యలు జరుగుచుండుట హానికరమనియు, తాము విద్యాశాఖామంత్రిలుగ నుండగ, ఇట్టి వికమీద నెన్నడును జరుగజాలవనియు, డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యగారు ఖండితముగ బలికిరి. పన్నీరు శైల్వంగారు, విద్యాశాఖాధికారుల యుద్దేశ్యముల గూర్చి పొరబడిలేమోయని, ప్రధానమంత్రిగారు తలచుచున్నారు. ఇటుల తలచి తృప్తి జెందుటకన్నను, పన్నీరు శైల్వంగారు గావించిన ఆరోపణ లెంతవరకు నిజమో విచారించి, నిజమగుచో అట్టి వికమీద తటస్థింపకుండ జూచుట, మంత్రి గారిధర్మ మగును.

మాక్డనాల్డుగారి పర్యటనము

బ్రిటీషు ప్రధానమంత్రి లగు రామ్సే మాక్డనాల్డుగారు, అమెరికానుండి కెనడాకు వెడలిరి. వీరి పర్యటనమువలన, అమెరికాతో గల సఖ్యము బలపడుటయ గాక, కెనడాకుగూడ వీరిదృక్పథమును తెలుపుటకు వీలగుచున్నది. వీరు అమెరికాకు వెడలిన యుద్దేశ్యము సఫల మయ్యెను. నౌకానిర్ణయము గూర్చి ఉభయదేశములవారును అంగీకారమునకు వచ్చిరి. కాని, ఇతరజాతులతో గూడ సంప్రతింపకుండ, ముందుగ నెట్టి ఏర్పాటుల జేయవలదని వీరు గ్రహించుటచే, ఇతరజాతుల ప్రతినిధులనుగూడ లండను సమావేశమున కాహ్వానించిరి. ఈ సమావేశమునందు, సమగ్రమగుచర్య జరిగి, వ్యవహారము నిర్ణయింపబడును. వివిధ జాతుల వారును యుద్ధ బహిష్కార పుటాడంబడిక సంగీకరించియుండుటచే, ఎల్లరును ఈ లక్ష్యమును జేరుటకు పాటుబడవలసిన యవసరము గలదు. దీనికనుగుణముగ ఒడంబడిక గుదురవలయును. ఇంగ్లండు, అమెరికా లీ విషయమై మాగ్గము జూపుటచే, ఇతరదేశములతో గూడ అనుకూలమగు ఒడంబడిక గుదురుట సులభసాధ్య మగును. నౌకానిర్ణయము జరుగుచో, మాక్డనాల్డుగారి కీర్తి ద్విగుణి కృత మగుట తథ్యము.

స్త్రీసముద్ధరణము

హిందూదేశమునందు పురుషులు సామాన్యముగ స్త్రీలయభ్యుదయమునకు సుముఖత జూపుచున్నారుగాని, ఇంగ్లండులోవలె విరోధము జూపుట లేదు. ఇంగ్లండులో, స్త్రీస్వాతంత్ర్యవాదినులు స్త్రీలకు వోటింగుహక్కు సీయవలయునని కోరినపుడు, పురుషులు వీరి ఆందోళనమును తీవ్రముగ ప్రతిఘటించిరి.

అట్టిస్థితి హిందూదేశమున గలుగలేదు. వివిధ శాసన సభలవారును, స్త్రీలకు పురుషులతోబాటు నియోజన స్వాతంత్ర్యము నిచ్చుటకు అంగీకరించిరి. ఎంచ దగిన నిరోధ మేమియు గలుగలేదు. ఈ సంగతినే, రామరావుగారి సతి లండనులో నుపన్యసించుచు తేటపరచెను. యుక్తవయస్సు వచ్చినవా కెల్లరకును వోటింగు హక్కు సీయవలయునను కోర్కెకుగూడ భారతీయులలో పలువు రనుకూలముగ నున్నారు. ఈవిషయమున, ఇంగ్లండులో కన్న హిందూదేశము నందు దృఢాభిప్రాయము ప్రబలియున్న దనుటకు సందియము లేదు.

సర్ శంకరనాయరుగారు: అతివాదులు

సెంట్రలుకమిటీవారి రిపోర్టు చాల లాభకరముగ నున్నను, అతివాదుల నది తృప్తిపరుచునని తాము చెప్పజాలమని, సర్ శంకరనాయరుగారు రూటు రుప్రతినిధితో జెప్పిరి. దీనియర్థ మేమి? సెంట్రలు కమిటీరిపోర్టు సత్వరస్వరాజ్యమునొసగ గోరిదనియే గద. అతివాదు లనిన, సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధి గోరువారని నాయరుగారి యుద్దేశ్య మగుచో, అన్ని పక్షములవారును ఇట్టి వారే నని, నాయరుగారు గ్రహింప వలయును. సర్వపక్ష సమావేశమునందు వివిధ పక్షములవారును గూడి అధినివేశస్వాతంత్ర్యమును గోరియుండిరి. వీరందరును అతివాదులేయని నాయరుగారి అర్థమగుచో, అతివాదులు గాని వారెవరును గనుపింపరని, వీరు గుర్తించుట యవసరము. హిందూదేశ మిట్టిరిపోర్టును నిరాకరించుట తథ్యము.

క్రైస్తవమతాధికారులు: యుద్ధము

క్రైస్తవమతాధికారులు యుద్ధమును నిరసించి తత్సంబంధమును పూర్తిగ వదలుకొనవలయు నని, రివరెండు రోండాగారు కోరిరి. క్రైస్తవ ప్రార్థనలలో శత్రుపదము తరుచుగ వినిపించుచుండునట. యుద్ధ బహిష్కారమును విజయవంతము గావింపవలయుననిన, అన్నిరకములవారును దీనికి తోడ్పడుట యవసరమగును. యుద్ధవిరామదినము నీ సంవత్సరమున జరుపునపుడు, ద్వేషచిహ్నములు గాని, యుద్ధ ప్రోత్సాహకరము లగు సందర్భములు గాని లేకుండ జూచుట యవసరము. జాతుల హృదయములు పూర్తిగ మార్పుజెందినగాని, యుద్ధబహిష్కారము కొనసాగ నేరదు. మతాధికారు లీ విషయమున విశేషసాహాయ్యము చేయగలరు.

సర్దుల్ సింగుగారి ఎచ్చరిక

సిక్కు ప్రముఖులగు సర్దుల్ సింగుగారు సాంఘిక దురభిమానము స్వార్థపరత్వము నాధారము జేసి కొనుననియు, స్వార్థపరులు త్వరలో కలహింతురనియు, అందుచే, సిక్కు లిట్టిదుర్దశనుండి తప్పించుకొని, దేశారాధనతత్పరులు గావలయు ననియ, ఎచ్చరించిరి. సిక్కుసభ, మహమ్మదీయసభ ముగ్గురునవి ఉదయింపకుండిన మేలయ్యెడిదనియు, వీరియ ప్రాయము. సర్దుల్ సింగుగారు సిక్కుసంఘము దేశాభ్యుదయమునకు తోడ్పడునటుల ప్రేరేపించరని సమ్మతించును.

శారదా (బిల్లు) శాసనకర్తకు సన్మాన పత్రము

లాహోరులో దయానంద కళాశాల విద్యార్థులు
సమర్పించుట

ఈ నెల 19 వ తేదీ సాయంకాలము లాహోరులో దయానంద (డి. పి. వి.) ఆంగ్ల వేద కళాశాల విద్యార్థులు ఉపాధ్యాయులను, భారత శాసనసభలో బాల్యవివాహ నిరోధక శాసనము (శారదాబిల్లు)ను పాఠించిన వారలైన శారదాగారికి సన్మాన పత్రమును సమర్పించిరి. ఈ చట్టము భారత శాసనసభలో నామోదించబడినందులకు శారదాగారిని ప్రశంసించిరి. "నేను ఆర్యసమాజమునకు చేసినవాడనుగాన యీ శాసన నామోదించబడుటలో నా ప్రయోజకత్వ మేమియును లేదనియును, నాకు ఆదినగువున, ఆర్యసమాజ మతస్థాపకుడును, దివంగతుడైన శ్రీ దయానంద సరస్వతిస్వామి దేశీయుల కట్టిపైఠాను చేయుటలననే ఈ శాసన నామోదించబడినదియును నేను భావించుచున్నాను." సభ సంగీతరంగా విషయమున నేనొనర్చిన యీ ఆల్పనేపను మీద ప్రశంసించినందులకు మీ కెంతయు కృతజ్ఞుడను భారత శాసనసభలో నీ చట్టమున కనుకూలంగా నుండిన సభ్యులకందరికిని ముఖ్యముగా నధికార సభ్యులకును వందనము లొనరించుచున్నాను. మనదేశమున సాంఘికాభివృద్ధిగూడ కలిగిననేగాని రాజకీయాభివృద్ధి సహగ్రము కాజాలదు. శ్రీల హక్కులను కాపాడు విషయమున దేశీయులు చాల ఆదరమును చూపుచున్నందులకు నేను మిగుల సంతోషించుచున్నాను. మనదేశమునందు సాంఘిక విషయములలో గల ఆసక్తము లనంతరించేయుటకు యవజనులు పూనుకొందురుగాక" అని శారదాగారునుడివి విరమించగానే సభ్యులు గంభీర హర్ష ధ్వనుల నొనరించిరి.

శారదాబిల్లును నిరసించుట

తిరుచనాపల్లిలో బహిరంగ సభలో నూతన
పక్షమును ప్రతికల నేర్పరుచుటకు నిశ్చయించుట

ఈనెల 19 వ తేదీ సాయంకాలము తిరుచనాపల్లిలో జాతీయ కళాశాలలోని శేతాబీబీలో చెన్నపురి రాష్ట్రమునందలి పూర్వచార పరాయణులందరును సమావేశమైరి. చెన్నపురి హైకోర్టు జడ్జిగానుండు శ్రీమాన్ వి. వి. శ్రీనివాసయ్యంగారధ్యక్షత వహించినది. టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యగారు పాఠించిరి. సభ్యులు హర్ష ధ్వనులొనరించుచుండగా శ్రీనివాసయ్యంగారగ్రాసనము నధిష్టించిరి. ఎం. కే. ఆచార్య, ఎం. ఎల్. పి. కే. వి. రంగసామయ్యగారు, ఎం. ఎల్. పి. పి. సి. వరదాచారి, ఎం. ఎస్. శేషయ్యగారు (ఎం. ఎల్. పి) మహామహాపాఠ్యాయ అనంత కృష్ణశాస్త్రి (కలకత్తా) రాజబహదరు జి. కృష్ణమాచారిగార్లు మున్నగు ఆంగ్ల విద్యార్థులు పలువురు వేదిక నలంకరించిరి.

అధ్యక్షుడు ప్రారంభమున తమిళభాషలోనే యుపన్యసించిరి. "ఈ చట్టము ఆమోదించబడుట వలన సదాచార సంపన్నులగు బ్రాహ్మణులకు గొప్పకష్ట మేర్పడినది. వివాహము పరమ పవిత్రమగు చుత్తవిధియైయున్నది. మన ప్రయత్నములన నీ చట్టము రద్దుచేయబడునా అను ప్రశ్నతో మనకు పనిలేదు. ఈ శాసన మక్రమమని ఆక్షేపించుటయే మన కర్తవ్యము గాన దానిని మనము నెరవేర్చవలెను. ఫలితము భగవద్దీనము "ఇట్టి కలికాలమున మమ్మేల పుట్టించితిని సర్వేశ్వరా?" అని కన్నీరుగార్చుచున్న సనాతన ధర్మ పరాయణులను పెక్కుమందిని నేను చూచియున్నాను. ఇట్టి విపరీతికి కలిగినందులకు వారు దుఃఖసాగరమున మునిగి యున్నారు. మతమునందు తమకు గల నమ్మకమును వదులుకొని ధర్మశాస్త్రములకు అంతరాత్మలకును విరుద్ధమగు రీతిని నడుచుకొన వలెనని ఒక వ్యక్తిగాని ఒక తెగనుగాని నిర్బంధించుటకు దొరతరమువారి కెట్టి అధికారమును లేదు. ఈ చట్టము విషయమున దాము తలపట్టులముగా నుండుమని ప్రభుత్వమువారు మొదట డెలివరీ. వారమాటను నిజమైకొనినచో యీ చట్ట మామోదించబడునుంటు నిశ్చయము. మనదేశమునందలి శ్రీలకు ప్రతినిధులమని చెప్పుకొనుచు కొందరు శ్రీలు ఆంగ్ల దేశమున కల్లబాల్చి యెడ్డు లేపుటలననే దొరతరమువారి భావము మారి యుండవచ్చును. మన సభ్యులనుకు తలపించిన యీ వారణ వ్యాధిని కుదుర్చుకొనుటకు ప్రయత్నించుటలో దానితోపాటు యితర వ్యాధులన్నిటిని తొలగించుటకూడ మనము పూనుకొనవలెను. అందరును యేకీభవించి కట్టుబాటుతోను దీక్షతోను పనిచేయవలెను" అని శ్రీనివాసయ్యంగారు నుడివెరి.

శ్రీ అహోబిల మతము జయ్యగారు పంపిన శ్రీముఖమును సి. వి. వెంకటరమణయ్యంగారు ఎం. ఎల్. సి. ఎస్. సత్యమూర్తి ఎం. ఎల్. సి. వాట్ల వెంకటేశ్వరశాస్త్రిగార్లు మున్న

గువారు పంపిన సానుభూతి లేఖలను సభలో చదివిరి. "ఈ చట్టము బ్రాహ్మణ వర్ణమునకు మాత్రమేగాక దేవాలయములకును మత సంస్థలకునుగూడ వివాదకరమైయున్నది. సనాతన ధర్మమునకును హిందూమతమునకునుగూడ నిది వేరుపురుగుగా నున్నది. బ్రాహ్మణులు స్వధర్మము నుల్లంఘించుట కిది ప్రోత్సాహకముగనున్నది. మా శిష్యులకు రామానుజ మతవలంబు లందరును ధర్మశాస్త్రానుగుణ్యముగానే నడచుకొనవలెను. అందులకు చెరసాలకు పోవలసివచ్చినను దానికి ప్రాయశ్చిత్త మున్నదిగాని యీ చట్టము నామోదించి ధర్మశాస్త్రములను తిరస్కరించిన వారికి సదాచారపరుల సంఘమున స్థానమే యుండదు. ఈ చట్టము నామోదించి ఆరీతిగా నడుచుకొనినవారు శిష్యులమండలిని త్యజించినట్లులే భావించబడుదురు" అని శ్రీజయ్యంగారి శ్రీ ముఖములో నున్నది.

పిమ్మట దివాను బహదరు టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యగారు పవన్యసించిరి. హిందూవులకును ముఖ్యముగా బ్రాహ్మణులకు యిట్టి ఘోరమగు విపదకే యిదివర కెన్నడును కలుగలేదు. ఇప్పుడు నాలుగోశ్రమములలోను ఒక్క గృహస్థాశ్రమము మాత్రమే మిగిలియున్నది. దానినిగూడ యీ చట్టము ద్వారా మెనరింప బూనినది. బ్రాహ్మణులకు వేదశాస్త్రములే అమూల్య ధనము. వనకొక పత్రిక ప్రత్యేకముగా నుండవలెను. మనకు 100 కి 75 విషయములలో స్వరాజ్య పత్రమువారితో నేకీభవించెదము. మనము క్రొత్తగా నేర్పరుపగలవిన పత్రమునకు సనాతన ధర్మశాస్త్రమే (క్రీడు) ప్రధానవిషయముగా నుండవలెను. ఇందులకు లక్షరూపాయలు కావలెను. మనము డెయిలీ ఎక్స్ప్రెసు పత్రికను వశపరుచుకొని దానిని చెన్నపురిలోనే మార్చింగు ఎడిషనుగా ప్రకటించుచుండవలెను. మిరాసీదారులు స్వరాజ్యవాదులకు ఓట్లనీయగూడదుగాని మనము నిన్ను జాతులను అస్పృశ్యులనుగా చూడగూడదు. వారిపట్ల నధికముగ సానుభూతిపూర్వకము చూపవలెను. ఇందులకుమనము చునసదాచారముల నుల్లంఘింప నవసరము లేకుండనే నిన్ను జాతుల పట్ల నధికముగ ప్రేమను చూపవచ్చును. మన ఆధిక్యతను ప్రకటింప గూడదు" అని రామచంద్రయ్యగారు నుడివెరి.

మహామహాపాఠ్యాయ అనంత కృష్ణశాస్త్రిగారు గూడ రామచంద్రయ్యగారు చెప్పిన దానినే బలపరిచిరి. మదరాసు మెయిలు పత్రికకు మనము ధన సహాయము చేయుచున్న చాలును. మనము క్రొత్తగా నొక పత్రికను ప్రారంభింపవలసినదని కృష్ణస్వామయ్యగారు (మాయవరం) గారు నుడివెరి.

"కామకోటి పీఠము కంకరాచార్యుల స్వామిలవారును శృంగేరి పీఠము కంకరాచార్య స్వామిలవారును అహోబిలము జయ్యగారును గూడ నిట్టి పత్రికకు ధనసహాయము చేసెదమని నైనును సంఘము మనదేశముకు రాకముననే వాగ్దానము చేసియున్నారు. ఈ మతములవారును యితర మతములవారును 60000 రూపాయల నొక గలదనియును తక్కిన 40000 ను దేశీయుల వలననే సలభముగా లభింపగలదనియును నేను నమ్మెదము. ఈ లక్షరూపాయలు మూలధనముగా నుంచి పత్రికను నడుపవచ్చును. అందులకు ఒక కంపెనీ నేర్పరచి వాటాలను విక్రయించినచో ధనము లభింపగలదు. ఒక సంఘమువలననే పత్రిక నడుపబడ వలెను" అని గణపతి అయ్యగారు నుడివెరి.

"కనీసము మూడు లక్షల రూపాయలైన నుండవలెను. పత్రికను తిరుచనాపల్లి నుండి ప్రకటింపుచున్నచో దక్షిణ నుండిలములకు చాల మేలు కలుగగలదని రాజబహదరు జి. కృష్ణమాచారిగారు నుడివెరి.

"ఈ క్రొత్తపత్రికను సనాతన ధర్మమునే లక్ష్యపథమనెను. నేను కాంగ్రెసు సభ్యుడనుగాని మతవిషయమైన ప్రశ్న భారత శాసనసభలో కలిగవుడు నేను కాంగ్రెసు ప్రతినిధులుగానే ఓటునిచ్చితిని. స్వమతధర్మమును కాపాడుటకును యీ చట్టమును రద్దుచేయుటకును ప్రయోగము చేయవచ్చి బ్రాహ్మణేతరులను మహమ్మదీయులనుగూడ యీ సనాతనపత్రమున చేర్చుకొనవలెను అని ఎం. ఎస్. శేషయ్యగారు (ఎం. ఎల్. పి) నుడివెరి.

ఒక ప్రధానసంఘము నేర్పరుపవలెను. పత్రిక నేర్పరుచుటకును యీ చట్టమును నిరసించుటకును వారు గట్టిప్రయత్న మొనరింపవలెనను తీర్మాన మామోదించబడినది. ఆరీతిగా నొక సంఘమేర్పరుపబడినది. ఈ సంఘమువారు 18 వ తేదీరాత్రియను 19 వ తేదీ ఉదయమును సమావేశమైరి. కాని తీర్మానములను నిర్దేశించిరి.

20-వ తేదీ సాయంకాలము మరల బహిరంగ సభ రామచంద్రయ్యగారి అధ్యక్షతకైంది జరిగినది.

1. వాటా వక్రంట్టికి 100 రూపాయల వంతున 8000 వాటాలవలన మూడు లక్షల రూపాయలను సమకూర్చి దానిని మూలధనముగా నుంచి ఒక జాయంట్లు స్టాకు కంపెనీ నేర్పరపవలెను.

2. కార్యస్థానము చెన్నపురిలోనే యుండవలెను
3. కాపలసిన దినపత్రికలను యితర పత్రికలను ఆంగ్ల భాషలోను దేశభాషలలోను ప్రకటించుట కేర్పాటు చేయవలెను.

4. అన్ని సంఘములకును మత సాంఘికవిషయములలో స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుటయే ఆశయము.

5. దొరతరమువారును శాసన సంఘములవారును మత విషయములలో కత్తింపుకొనగూడదు.

6. ప్రస్తుతము కాంగ్రెసు వారి పదతి విపరీతముగా నుండుట వలనను వారు నే హోని నే ది క నామోదించినందునను యీ నూతన పత్రమువారు కాంగ్రెసును కమ్యూనిస్టులను బహిష్కరింపవలెను.

7. హిందూధర్మసభ నేర్పరుపవలెను అను తీర్మానములు బహిరంగసభలో నామోదించబడినది.

కార్యనిర్వాహక సంఘమునకు టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యగారు అధ్యక్షులుగను, వి. వి. శ్రీనివాసయ్యంగారు, జి. కృష్ణమాచారిగారు ఉపాధ్యక్షులుగను, యు. పి. కృష్ణమాచారిగారు కార్యదర్శిగను, కే. బాలగుబ్బాబయ్యగారు ప్రజరంగను యొన్నుకొనబడిరి.

మండల సభలను గ్రామ సభలను యేర్పరుచుటకూడ నిశ్చయించబడినది. దీపావళివాడు అన్ని సభలను ధనమును వసూలు చేయవలెను. 1929 నవంబరు మూడవవారమున చెన్నపురిలో జరుగు నూతన ధర్మసభకు ప్రతినిధుల నెన్నుకొనవలెను అను తీర్మానముగూడ నామోదించబడినది.

* * * * *

శ్రీమాన్ సత్యమూర్తిగారి లేఖ

ఈ చట్ట మామోదించబడుటకు
కాంగ్రెసుపక్షము బాధ్యముకాదు

"ఈనెల 17 వ తేదీని హిందూపత్రికలో ప్రకటింపబడిన రాజబహదరు జి. కృష్ణమాచారిగారి లేఖను చదివితిని. ఒక్కవిషయమునందు తప్పు తక్కిన అన్నివిషయములలోను నేను అతనితో నేకీభవించెదను. ఈ చట్టమునుగూర్చి పండిత మోతీలాలుగారు మొదట తెలిపిన అభిప్రాయమే సరియైనది. దరిమిలను తెలిపిన అభిప్రాయము సరియైనదికాదని నేనుగూడ నంగీకరించెదను గాని యీ చట్టము భారతశాసనసభలో నామోదించబడుటకు కాంగ్రెసుపక్షము బాధ్య మను విషయమును నే నంగీకరింపజాలను. భారతశాసనసభలో చెన్నపురి ప్రతినిధులు ఆరుగురు ఈ చట్టమునుగూర్చి ఓటుచేసిరి. వారిలో అయిదుగురీ చట్టమునకు ప్రతిహేతులుగానే ఓటుచేసిరి. భావికాలమున నేను ప్రధానమంత్రి నగుదునని నామిత్రుడు చుత్తాగ్రముగా వ్రాసెను. అది అటులనే జరిగినచో మత విషయములందు నా పరిపాలనమును నామిత్రు డాక్షేపించుట కెట్టి అవకాశమును కలుగదని నేను నొక్క చెప్పవచ్చును. "స్వరాజ్యమును కోరువారు దేశము పేరట దానిని కోరుటకు విలులేకుండ చేయుటకే దొరతరము వారి చట్టము నామోదించిరి." అని నామిత్రుడు వ్రాసెను. ఆ కారణమున మనము దొరతరము వారిలోనే చేరదగినా?

ఈ చట్టమును నూతన శాసనసభ యేర్పడు వరకును నిలిపియుంచవలెనని నేను గూడ తలంచెదను. ఈ చట్టమును గూర్చి కాంగ్రెసువారిలో కొందరు చాల అనుచితముగా మెలిగిరిని గూడ నే నంగీకరించెదను. కాని యీ చట్టమును నిరసించుచున్న అస్పదాదులు కాంగ్రెసుపట్ల వ్యతిరేకభావమును బూనవలెనను విషయమునందు మాత్రము కృష్ణమాచారిగారితో నే నెన్నటికి నేకీభవింపజాలను. మనదేశమున స్వరాజ్యముకొరకు పనిచేయుచున్నసంఘ కాంగ్రెసు యొక్కటియేగాన దేశీయు లందరును కాంగ్రెసునుబలపరుపవలెను; స్వరాజ్యమునుకొరవట్టియు సాంఘికవిషయములో వివేకమునుమాపగలిగియు సభ్యుమింకొకటి కాంగ్రెసుకంటెను శ్రేష్ఠమైనది యేర్పడువరకును మనము కాంగ్రెసును వదలగూడదు. మనమీలోగా కాంగ్రెసును వదలినచో విదేశప్రభుత్వము స్థిరపడుటకే మనము సహాయభూతుల మగుదుము. కాంగ్రెసు సభయే భావికాలమున మన దేశమున స్వరాజ్యప్రభుత్వము కాగలదు. అపుడట్టి ప్రభుత్వమే యిట్టి చట్టము నామోదించిన యెడల నేను నాదేశహితమును త్యజించి విదేశీయుల పరిపాలనమును కోరుట పాడియునా? అది యెంత మాత్రమును పాడికాదు. జాతీయ ఆత్మగౌరవము లవమాత్రముగా నుండిననుగూడ నందుల కెవ్వరు నంగీకరింపజాలరు. నేను యెట్టిస్థితిలోనైనను కాంగ్రెసు పరిత్యజింపజాలను. ఈ చట్టమునుగూర్చి ప్రస్తుతము కాంగ్రెసులోను, స్వరాజ్యము వచ్చినపిమ్మట ఆ ప్రభుత్వముతోను పోరునలిపెదను. ప్రస్తుతము మనము యీ చట్టమునుగూర్చి సత్యాగ్రహమును సాత్వికనిరోధమును జరుపుటయే మన కర్తవ్యము గాని మనమందరమును కాంగ్రెసును విధిగా బలపరుపవలెనని నేను సవినయముగా నామిత్రులకందరికిని విన్నవించెదము. అని సత్యమూర్తిగారు యీనెల 20 వ తేదీని వ్రాసినలేఖ నన్ను 21 వ తేదీని వెలువడిన హిందూపత్రికలో ప్రకటింపబడినది.

లీడరు పత్రికానూతనభవనము

పండితమూలవ్యాసాచార్యభాగ్యవంశము నల్లిపిరి అలహాబాదు, అక్టోబరు 20:— రెండులక్షలరూపాయలు వ్యయపరచి కట్టబడిన లీడరుపత్రికా నూతనభవనము యొక్క ప్రారంభోత్సవము పండిత మూలవ్యాసాచార్య సేదనలిపిరి. పూలనుండి ప్రముఖులు యీసందర్భమున హాజరైరి. రాష్ట్ర కమిషనరుగారును హైకోర్టుజడ్జిలు సహితము సభనలంకరించి యుండిరి.

అధ్యక్షులగు రాయకృష్ణాచార్య ఉపన్యసించుచు మూలవ్యాసమోతీలాల్ నెహ్రూ, సప్తా, చింతామణి రాయకృష్ణరావు మొదలగు లీడరు పత్రికయొక్క శ్రేయోభివృద్ధిగఱచు చాల పాటుపడిరనినుడిచిరి. మదనమోహన మూలవ్యాసాచార్యవనప్రారంభోత్సవము సలుపుచు రాజీవు నత్సరమున భారతదేశము అధినివేశరాజ్యహక్కుల బడయుననియు ఆసయమున లీడరుపత్రిక గౌరవింపబడునని తెలిపిరి. రాష్ట్రములో నెల్లడఁగు ఈదినము సంతోషదినముగ నెంచబడుచున్నదని మోతీలాల్ నెహ్రూ గారు నుడిచిరి.

సర్ కేజరివాదూరు సప్తాగారు లీడరు పత్రిక శ్రేయోభివృద్ధి కోరిరి. లీడరు పత్రిక సేద ఉదయమున ప్రకటింపబడలేదు. సాయంకాలమున ప్రకటింపబడెను. (అ. ప్రె.)

వాతావరణస్థితి

1929 సం॥ అక్టోబరు నెల 22-వ తేది మంగళవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	గత 24 గంటలలో 1-వ అక్టోబరు నెల సంచితవర్షమునకు సమానముగ సంచితవర్షమునకు	వర్షపాతము
గోపాల్ పూర్	84	74	...	25.7	+ 19.5
విశాఖపట్టణము	88	75	...	10.1	+ 4.9
కాకినాడ	87	77	...	7.0	+ 1.6
మచిలీపట్టణము	89	75	...	4.8	- 0.5
కర్నూలు	91	63	...	3.5	+ 0.7
బళ్లారి	90	67	...	5.3	+ 2.3
అనంతపుర్	...	...	...	2.5	+ 0.1
కడప	92	74	...	3.1	- 0.5
నెల్లూరు	91	76	...	5.6	+ 0.7
మద్రాసు	88	76	0.1	1.3	- 5.6
కడపూరు	88	76	...	2.3	- 4.0
చెల్లూరు	87	71	...	4.4	+ 0.1
సేలము	90	75	0.1	2.8	- 2.4
కోయంబతూరు	88	70	0.9	1.6	- 2.8
తిరుచనాపల్లి	92	77	...	8.1	+ 2.9
నాగపట్టణము	91	79	...	2.6	- 2.4
మధుర	98	77	+	5.0	- 0.8
పాంబన్	89	76	...	1.3	- 4.4
కలంగోట	...	...	...	1.1	- 3.7
చేర్యడ్రము	84	77	0.2	7.7	+ 0.6
కోచ్చిన్	85	76	+	16.7	+ 7.3
కాలికట్టు	91	77	...	7.3	- 0.5
మంగళూరు	85	76	...	16.2	+ 10.7
చెంగళూరు	85	66	...	4.8	0
మేర్కార	75	65	...	7.0	+ 0.3
కొడైకనాల్	63	52	...	4.0	- 2.5
కూనూర్	68	57	0.1	2.6	

సర్కారులు:—మచిలీపట్టణములో ఆకాశము నిర్మలముగ నున్నది. శీతోష్ణస్థితి మామూలుగా నున్నది. డక్కన్:—ఆకాశము నిర్మలముగా నున్నది. బళ్లారిలో 3, కర్నూలులో 4 డిగ్రీలు రాత్రివేడిమి తక్కువ. కర్నాటకము:—మద్రాసులో చినుకులు పడెను. 5 సెంటులకు పైకి, శీతోష్ణస్థితి మామూలుగా నున్నది. పి. ఆర్. చిదంబర అయ్యర్, చింతామణి వ్యాసాచార్య.

విదేశవార్తలు

సర్ శంకరనాయరుగారు

తాము చేసిన పనికి సంతృప్తులగుట (రూటరు)

లండన్, అక్టో 21:—రూటరు విలేజింగ్ శంకరనాయరుగారి వడుగుగా నాయరుగారిట్లు చెలిపిరి:—మేము చేసిన పని తృప్తికరముగ నున్నది. భావిభారత రాజ్యాంగవిధానమున కెంతయో ఉపని యుపకరించుచు, మేము చేయవలసిన పని కష్టతరమైనదే. కాని అతివాదుల కిది తృప్తికరముగ నుండునో లేదో జెప్పజాలను.

లండన్ నాకాదళ నిర్ణయసభ

(రూటరు)

లండన్, అక్టో 22:—నాకాదళనిర్ణయసభకు, వక తూర్పు, (పూర్వపుప్రధానామాత్యుడు) నాకాదళమంత్రియగు తక్ రాబీ లండనులో రాయబారిగనున్న మత్స్యదయరా అను నారలు జపాను ప్రతినిధులుగ వెడలెదరు, సెనెటరు రీడ్స్, రాబిన్సన్ గారు ఆమెరికను ప్రతినిధులుగ పనిచేయుట కంగీకరించిరి. సెనెటరు బోరాగారినడుగ ఆయన ప్రతినిధిగ నుండజాలన నెను. లండను సభలో చర్చ ఏ ధోరణిగ నుండునో తెలియవరకు ఇతర ప్రతినిధులను నియమించుట మానితి మని స్పష్టముగా గానిరి.

ఆస్ట్రేలియా ప్రధానామాత్యుడు

బ్రూసుగారు రాజీనామానిచ్చిరి

(రూటరు)

లండన్, అక్టోబరు 21:—ఆస్ట్రేలియా ప్రధానామాత్యుడు బ్రూసుగారు రాజీనామానిచ్చిరి. ఆస్ట్రేలియా కామన్వెల్త్ మంత్రివర్గము సేర్పరుచుడని సోలిసుగారిని నియమించిరి. కార్మికపక్షమునల సర్వర్గము రాజాలదని సోలిసుగారిని. కాని క్రొత్త ప్రభుత్వము పురోవృద్ధికరమగు విధానము నవలంబించునని.

పోయింకేరుగారి

ఆరోగ్యభయము

(రూటరు)

లండన్, అక్టోబరు 21:—పోయింకేరుగారి ప్రక్కన కూతురును, మనమడును కనిపెట్టుకొనియున్నారు. కొడుకుకు గూడ తంతి పంపుటచే పోయింకేరుగారి ప్రాణమును గూర్చి భయపడుచున్నారు.

మగ్డొనాల్డుగారి మాంట్రీలు

ప్రవేశము

(వైర్లెస్)

రుగ్బీ, అక్టోబరు 22:—రాం శేమగ్డొనాల్డుగారు మాంట్రీలు ప్రవేశమును గావించిరి. కనడా క్లబ్బువారు వీరికి విందా నర్చిరి. పిదప మెడికలు విశ్వవిద్యాలయపు గౌరవమును నొసరి. సేద చికోటిపికి మగ్డొనాల్డుగా లేగెదరు.

ఒకగంటసేపు కాన్పిన్సు సరకు మీదుగ 150 మంది ప్రయాణికులతోను, 10 మంది సిబ్బందితోను పయనముచేయుచున్నది. వెమానిక పయనము చాల అభివృద్ధిగాంచె నని సంభ్రమపడుచున్నారు.

కాన్పిన్సునోపిలుకు బోయిన బ్రిటిషు నాకాదళము

(వైర్లెస్)

రుగ్బీ, అక్టోబరు 21:—కాన్పిన్సునోపిలు జూడబోయిన బ్రిటిషునాకాదళము మధ్యగరాసుముద్రదళమును జేరుటకు నిన్న బయలుదేరెను. తమపట్ల తురుష్కప్రభుత్వమువారు జూపిన ఆదరణకు సంతసించిరి. తమరిని గౌరవముగజూచి రనిరి. నూతన తురుష్కరాజధాని శోభతో విరాజిల్లుచున్నదని. అంగోరాలో గాజీముస్తఫా కెమాలపాషాగారితో జేసిన సంభాషణ హృద్యముగనున్నదని ప్రెడెరికుస్టీగారు చెలిపిరి. వెమానిక పయనమును రెండవసారి తురుష్కులకు జూపిరి. తురుష్కుధికారులుగూడ విమానములో ఎక్కిరి.

కరేజియన్ యుద్ధనౌకను విమానముల నండి ముట్టడించి నటుల వినోదము సల్పిరి. కరేజియన్ నౌక మీద విదేశీయ ప్రతినిధిని ఎక్కించుకొనుటకే ప్రభుత్వముచూచున్నది. తగ్గుపత్రిక లన్నియు తమ యాచారమును బడసెను.

1931 ఏప్రిలు వరకు హైకమిషనరుగ నుండవలెనని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సర్ ఎ. చాట్టర్జీగారిని గోరిరి.

మంచిపరిస్థితులందే పోయింకేరుగారికి రెండవసారి కాస్త్రచికిత్స జరిగెనట.

త్వరలోనే ఇబురీ రాకొమరుడు బెల్జియం రాష్ట్రపతిక ను పరిణయమాడునని 24 తేదీనీ ప్రకటించెదరు.

మగ్డొనాల్డుగారు మాంట్రీలులో ప్రవేశించిరి.

మసూరిలో గాంధీమహాత్మునకు స్వాగతము

పౌరులు 2701 రూపాయలు నొనగుట

20-వ తేదీ సాయంకాలము హిమాలయము క్లబ్బు ఆవరణలో బహిరంగసభ జరిగినది. నగరసంఘమువారికి సన్మాన పత్రమును పౌరు లొకసన్నావత్రమును సమర్పించిరి. పౌరులు ఖద్దరు నిధికి 2500 ను లాబాజీనిధికి 201 రూపాయలును సమర్పించిరి. (అ. ప్రె.)

గుంటూరు శ్రీనాథనాథధర్మమండలి

24 వ వార్షికోత్సవము

సోదరీమణులారా, ఈ శుక్లనామ సం॥ర ఆశ్వయుజ బ ౪ గురువారము 24-10-29 తేదీన మల్లరాత్రి రాయసం వెంకటేశ్వరుడు పంతులుగారి ధర్మపత్ని శ్రీమతి రత్నమ్మగారి యాజమాన్యమున మండలి భవనమందే జరుప నిశ్చయించినారు గా నయెల్లరు రాప్రార్థితులు.

ఈమండలికి చందాలనొసంగు వారలందరు ఏతడుత్సవ దినమందు తమఉదారభావముతో మామూలు నిచ్చు చందాలకంటె అధికముగా నొసంగి పృథానప్రకృష్టములకు లోబడజేయక యివ్వ గలందులకు కోరుచున్నాము.

పౌరుసూరివార్లకు భోజనాదికమును మండలి భవనమందే ఏర్పాటు చేయబడును.

గుంటూరు } అధ్యక్షురాలు, ఏకా, వెంకటరత్నమ్మ గాంధీజేట } కార్యదర్శిని, ఇవ్వగుంట వేంకమాంబ

కార్యక్రమము

గురువారం ఉదయము:—గం॥ 7-30 లకు ప్రారంభము, 9-30 లకు ముగింపు. 1. దేశమాతాది ప్రతిమోత్సవము. 2. వైష్ణవప్రార్థన (కారదానికేతనము బాలికలు) జాతీయగీతములు ఊరేగింపు, స్వస్థినాచనములు. 3. భజనమంగళములతో ముగింపు.

మధ్యాహ్నం గం॥ 2-30 లకు ప్రారంభము 6-30 లకు ముగింపు:— 1. ప్రార్థన. 2. అధ్యక్షురాలి ఆహ్వానము. 3. అధ్యక్షురాలి ప్రారంభోపన్యాసము. 4. పండితసన్మానము, ఉపన్యాసము. 5. కార్యదర్శిని రిపోర్టు. 6. అధ్యక్షురాలి పూర్ణోపన్యాసము. 7. మంగళములతో ముగింపు.

శుక్రవారం ఉదయం ప్రార్థన, పూజ, భజన మధ్యాహ్నం

1. గం॥ 2 లకు అధ్యక్షురాలి ప్రారంభోపన్యాసము 2. గ్రంథాలయమునుగురించి కార్యదర్శిని రిపోర్టు 3. ఇతరపూర్వముండి వచ్చిన వ్యాసములు 4. ఊరిలో ఉపన్యాసములు. శనివారం మధ్యాహ్నం గం॥ 2 మం॥ హరికథ శ్రీలచే చెప్పబడును.

శ్రీ సరస్వతీ గానసభలు-కొత్తనాడు

పండిత వింజమూరి వరాహ సరసింహాచార్యులుగారు

శ్రీ సరస్వతీ గానసభయొక్క యువనితరచు నార్తి కోర్కెననుసరించి యీ నెల 8 వ తేది లగాయతు 12 వ తేది వరకు శ్రీ దివాన్ బహదర్ కొమ్మిరెడ్డి సూర్యనారాయణమూర్తి నాయుడుగారి యజమాన్యమున మిక్కిలి జయప్రథముగా జరిగెను. ఈ సందర్భము గానసభల కార్యక్రమము బహు శేర్షగానున్నది. గాయకులు పాడవలసిన కీర్తనలు, రాగములు, వినువారు సులభముగా గ్రహించుటకును, అనందించుటకును ప్రతిదినము కార్యక్రమము నచ్చొత్తించి సభ ప్రారంభించుటకు ముందు సభ్యులకు నిచ్చిరి. ఈ పద్ధతి అవశ్యకతగూర్చి పెక్కుమంది కొనియాడిరి. వాజపేయాజుల సుబ్బయ్యగారి హరికథ మిక్కిలి చక్కగానుండుటచే సభాధ్యక్షులు వారికి బంగారు పతకమును బహుమానమిచ్చిరి. మరునాడు బలికేపల్లి శీతారామయ్యగారి గాత్రపాటతో కచేరీ ప్రారంభింపబడినది. శివానందశాస్త్రిగారి వీణావాద్యము రమ్యముగానుండెను. సున్న వాగేశ్వరశాస్త్రిగారు బహు సాంప్రదాయకముగాపాడి సభ్యుల నానందింపజేసిరి. సింహాద్రి అప్పలాచార్యులవారి సీడేలు వాయిద్యము పండితపామరవేద్యముగా నుండెను. రాఘవయ్య చౌదరి, రామమూర్తిగార్ల మద్దల కంటిరావాయిద్యములు చాలా యింపుగనుండెను. ద్వారం వెంకటస్వామి నాయుడుగారి సీడేలు వాయిద్యము సాధుస్వాదయంబున గాంభీర్యమై, సుప్రసిద్ధ భారతవిత్తమువలె స్వకపాలమై, రమణీయంబై యుప్పొరెను. నారాయణదాసుగారు నృత్యగీతములతో బోధకరముగను రమ్యముగను హరికథ చెప్పిరి. అరియాకుడి రామానుజఅయ్యంగారి జీవకళతోనోపార్వర తంబురాస్వనముబోలు మధురగాత్ర మునకుసభికులు బ్రహ్మానందము నొందిరి. వీరు పాడు క్రమము, కచేరీయవిధము పాఠములు గమనించదగియున్నది. అలగనంది దక్షిణామూర్తిశిల్పిగార్ల వాయిద్యములు కవిస్వాదయముభాతి అపారమై కల్పచరువుభంగి యిష్టార్ ప్రదమై కావ్యములవలె రసవంతమై తనరాచెను. గోవిందస్వామిశిల్పిగారి శిష్యులు పాప అయ్యరుగారి సీడేలు వాయిద్యము హృద్యముగానుండెను. నగరాజారావుగారి మురళి జనరంజకముగ నున్నది. ఇక ముసిరి సుబ్రహ్మణ్యఅయ్యరుగారు మధురగాత్రముతో ఆక్షిప్తిక, రాగవర్ణని, విదారికలచే రాగములను పెంపొందజేసి సభ్యులకు సులభముగా స్ఫురించులాగున పాడి ఘనతగాంచిరి. నయనవిల్లగారు మిక్కిలి ప్రజ్ఞావంతముగా పాడిరి.

సంగీత విద్యత్సభవారి తీర్మానములు

శ్రీ సరస్వతీ గానసభాధ్యక్షులగు దివాన్ బహదర్ కె. సూర్యనారాయణమూర్తి నాయుడుగారి ప్రేరేపణలన ఒక సంగీత విద్యత్సంఘము ఈ నెల 11 వ తేది ఉదయము 8 ఘంటలకు శ్రీ నాయుడుగారి భవనమున గూడెను. ఇందలి సభ్యులు (1) ద్వారం వెంకటస్వామినాయుడుగారు (2) శివానందశాస్త్రిగారు (3) వి. వి. వరాహసరసింహాచార్యులుగారు (4) సింహాద్రి అప్పలాచార్యులుగారు (5) నగరాజారావుగారు. వీరు చెన్నపట్న మందలి సంగీతపరిమత్సభవారి ప్రశ్నానిత్యంబు కొన్ని రాగముల లక్షణము గూర్చి ఏతత్సభాసభ్యులవారి వి. సరసింహాచార్యులుగారి ఉపపాదనలను క్రమముగ జర్పించి, యీ శ్రీదినిధమున తీర్మానములు గావించిరి.

- 1. గౌడవంశ రాగమందలి మధ్యమును శుద్ధమధ్యమునును హెచ్చుగా నుండినప్పటికి అద్దానిని గమకములచే స్ఫురింప జేయవచ్చును. కావున దానికి ప్రత్యేకశ్రుతి యవశ్యకము లేదు. (అప్పలాచార్యులుగారు ప్రత్యేకశ్రుతి యవశ్యకమనిరి.)
- 2. జేగడరాగమందలి 27/20 విలువగల ప్రత్యేక మధ్యమునును అది ఆరాగమునం దంతవ్యక్తి కలది కాదు కావునను, గమకములచే స్ఫురించుచున్నది గావునను ప్రత్యేకశ్రుతి అవసరము లేదు.
- 3. తోడిరాగమునందలి ఋషభము వరసింహాచార్యులుగారు తమ శ్రుతి పీఠయందు వినిపించిన విధమున 31/30 విలువ కలదియే అనుభవవేద్యము. (శివానందశాస్త్రిగారు ఈ ఋషభము 25/24 స్థానమునుండియు కలుగుచున్నదనిరి.)
- 4. అసావేరి రాగమునకు ఆరోహణము స.రి.మ.ప.ద.సా. అనియు అవరోహణము స.ని.స.ప.ద.మ.ప.రి.గా.రి.స. అనియు తీర్మానించడమైనది. (అప్పలాచార్యులుగారు అవరోహణము స.ని.ద.ప.మ.గా.రి.స మాత్రమే యనిరి.)
- 5. శహన:రాగమున కాకలీనిసాధము భావ్యము కాదు.
- 6. అతాణ, నీలాంబరి రాగములందు శైశికి, కాకలీనిసాధములు కలుగుచుండినప్పటికిని అవి శంకరాభరణజన్యము లుగనే ఎంచవలయును.

7. బిలహరి రాగమునకు ఆరోహణము, స.రి.మ.గ.ప.ద.సా. అనియు అవరోహణము స.ని.ద.ప.మ.గా.రి.స. అనియు నెంచవలయు. ఆరోహణమున ప.ద.ని ప్రయోగమును కలదు.

8. కాంభోజియందును దీని జన్యము యదుకులకాంభోజి యందును కాకలీనిసాధము కలుగుచున్నది.

9. ధైరవి రాగాంగరాగముయొక్క జన్యము లా, అనంద ధైరవి ముఖారిరాగములందు జనక రాగమునందువలె శుద్ధపరుశ్రుతి ప్రవృత్తులు కలుగుచున్నవి.

10. పున్నాగవరాలి, నాదనామక్రియరాగముల నిమిదాంతములుగ నెంచబడుచున్నవి.

శారదా చట్టము

ప్రతికూలపక్షమువారి నూతనోద్యమము

బాల్యవివాహ నిరోధ చట్టముయొక్క ప్రతికూల పక్షమువారు ది||బి||టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యగారి నాయకత్వముక్రింద తిరుచినాపల్లియం దేర్పాటు గావించిన సభ రాజకీయముగా తలయెత్తగలదేమోయని ప్రజలు భీతిచెందబోరు. పూర్వాచారవియులపక్షమున తాముక నూతనరాజకీయ పక్షముగా శేర్పడి, కాననసభలలో ప్రవేశింపదలచుచున్నారట. ఇంతేగాక యీ పూర్వాచారసంరక్షకులు ఒక వార్తా పత్రికను ప్రకటించుటకును, ఇంగ్లాండున కొక రాయబారమును బంపుటకును ఉద్దేశించుచున్నారట. అభిప్రాయస్వాతంత్ర్యము, వాత్సానితంత్ర్యము జాతీయ పురోభివృద్ధికి ముఖ్యావసరములని మేము నమ్మెదముగావున, యీ ప్రముఖుల యుద్యమమునకు విరుద్ధముగా నేమియును మేము చెప్పదలంపలేదు. ఎట్లయినను, దేశముయొక్క కాననములు, మానవ నిర్మితములే యయినప్పటికిని, ప్రజాసంఘము లన్నియుగూడ, కాబట్టి పూర్వాచార వియులుగూడ, వానికి బద్ధులయి యుండవలెను. కాబట్టి మేముక సలహా గావించెదము. తమసభయను, తామింకను యేర్పాటు చేయదలచు కాశ్యోతసంస్థయను, తిరుచినాపల్లియందుగాక, రామేశ్వరమునందు స్థాపింపబడునో, యికమందు జరుగక తప్పనటువంటి పదునాలుగేండ్ల వయసు మీరిన బాలికల వివాహములకు "ప్రాయశ్చిత్తములను" జరుపుటకు రామేశ్వరమునందు సకల సదుపాయము లుండగలవు. వివాహమాడినవారి ప్రాయశ్చిత్తపు ఖర్చులకు తగిన గ్రాంటు తమ సంస్థ కొనగలవనినదిగా ఇండియా ప్రభుత్వమువారిని, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారిని, కూడ అడుగవచ్చును. అన్నిటికంటెను ధనమే ప్రపంచములో నెన్నియో పనులను చేయును. నూతన కాననమునకు ప్రతికూలతనుగూడ ధనమే అంత మొనర్పవచ్చును." ("ఇండియను డెయిలీ మెయిలు")

* * * "నేమను" పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—రా|| సాహారవిలాస శారదాగారిచే ప్రవేశపెట్టబడిన బాల్యవివాహచట్టము భారత కాననసభలో వత్సేధిక సంఖ్యకులచే అత్యధిక సంతోషముతో నామోదించబడినది. ఈచట్టమువలన బాలికల వివాహవయస్సు పదునాలుగేండ్లకును గర్భాధాన వయస్సు పదునారేండ్లకును, పెంపబడినది. "మదరు ఇండియా" గ్రంథమువలన బుట్టిన వివాదమును తిరిగి లేవనెత్తుటకు మాకిష్టములేదు. కాని మేయొకన్యగ్రంథమునకును యీ చట్టమునకును సంబంధము గలుగకుండుటకు సాధ్యపడదు. చిరకాల సాంప్రదాయము వలనను తీవ్ర వివాదమువలనను, చిక్కుకొని యుండిన యీ సమస్యను పరిష్కరించుటలో కాననసభ జూపిన ధైర్యమును, శేర్పరితనమును, అభినందింపబడవలెను. ఈ విషయమునకు సంబంధించిన యెట్టి కాననముయినను సరిగా పనిచేయుటకు అది భారతీయుల నుండియే బుట్టుట యవశ్యకము. ఇది నెరవేరినది. ఈ సందర్భమున ప్రభుత్వమువారును, ముఖ్యముగా హోము మెంబరు సర్ జేమ్సుక్రూరు గారునుగూడ అభినందింపబడవలెను. బిల్లును మూడవరిడింగులో ఆమోదించిన ప్రతిసభ్యుడును ప్రభుత్వమువారి తోడ్పాటును మిగల కొనియాడెను. బిల్లు ఆమోదించబడుటకు ఫలితముగా ప్రభుత్వమువారికిని కాననసభకును అన్యోన్య సహకార మేర్పడవలెను. ముఖ్యపాఠికులము కొందరు మహమ్మదీయ సభ్యులనుండి మాత్రమే వచ్చెను. వారు వైస్రాయిగారికి బిల్లునకు తమ సమ్మతి నొనగవలనని జెప్పటాకొక రాయబారమును బంపుచున్నారు. ఈ ప్రయత్నము నిష్ఫలమగుననియే జెప్పవచ్చును.

నగరరక్షకభటులను ఏర్పరుపవలెనని

బొంబాయి కార్పొరేషనువారు తీర్మానించుట బొంబాయి, అక్టోబరు 21:—బొంబాయి నగరముందు శాంతిపరిస్థితులకు భంగము కలిగి అల్లరులు జరుగునట్టిసమయములందు పౌరులకు సహాయపడుటకు నగరరక్షకభటులను ఏర్పరుపవలెనని ప్రభుత్వమువారిని కోరునట్టి తీర్మానమును నేడు బొంబాయి కార్పొరేషనువారు ఆమోదించిరి. (అ. ప్రె.)

గుంటూరుసమాచారములు

(స్వకీయవిలేఖరి)

గుంటూరు, అక్టోబరు 19:—ఇటీవల శ్రీ మన్మథింకట్ల సుబ్బయ్యగారు పోలీస్టేట్ అధినారాయణ గుప్తగార్తెచే మాననవృత్తు దావాను దెచ్చిరి. అది డెప్యూటీ కలెక్టరుగారు విచారింపుచున్నారు. పెక్కు 500 ఇ. పి. సి. క్రింద శ్రీనారాయణ గుప్తగారిని చాన్సి చేసినారు. 9-10-29 కి వాయిదా వేయబడెను. కాని ముద్దాయి హాజరు కాకపోవుటచే మేజిస్ట్రేటుగారు వారంటు యివ్వగా ముద్దాయిని ఆరెస్టుజేసి పట్టుకొనిరి. 11-వ తేదిని పట్టుకొని 12-వ తేదిని మేజిస్ట్రేటు ఎదుట హాజరుపరుప వారిని వెంటనే విడుదలజేసిరి. 21-వ తేదికి వాయిదా వేయబడెను.

ద్వైవారపత్రిక

గుంటూరు నగరమున ఆంధ్రమున ద్వైవారపత్రిక నొకదానిని స్థాపించుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. పత్రిక 'పంచమాతర'మను శీరుతో వెలువడును. రిమిటెడ్ కంపెనీ తరపున నది ప్రచురింపబడును. శ్రీయుత జి. వి. పున్నయ్యగారు ప్రధానసంపాదకుడుగా నుండునటుల చెలియుచున్నది. ఇందు రాజకీయములకు తోడుగా మాండలికవిషయములు పూర్తిగా అందు ముఖ్యముగా పురపాలకసంఘములయొక్కయు, తాలూకా, జిల్లా బోర్డులయొక్కయు పరిపాలనావిషయములు ప్రచురించబడును. అచిరకాలములో ప్రారంభించుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

పురపాలకసంఘసభ

14 వ తేదిని జరిగిన పురపాలక సంఘసభలో మునిసిపల్ పాతకాలలోని యుపాధ్యాయులకు కాంగ్రెసునందు సాంఘికముగా జేరుట కనుమతి నొసంగబడెను.

నర్సరావుపేట మునిసిపల్ ఎన్నికలు

వెంకటపుయ్యగారి విజయము కొన్ని దినముల నుండి నర్సరావుపేటపాటలను కలవరపెట్టుచున్న నాల్గవార్డు ఎన్నిక ఫలితములు చివరకు నిన్ను చెల్లుపబడెను. ఈ వార్డునకు నడింపల్లి జగన్నాధరావుగారును వాల్కార్ కంఠిని ఏజెంటు వెంకటపుయ్య పంతులుగారును పోటీ చేసిరి. ఎన్నికలు నెప్టెంబరు నెలలో జరిగెను. అదినమున చైర్మన్ గారగు జమీందారుగారు దొమ్మి జరుగుననుమించుచే సాయంత్రం 3 గంటలకు పోలింగు ఆపివేసిరి. తదుపరి అభ్యర్థులు గవర్న మెంటు వారికి పిటిషన్ పెట్టిరి. దానిమీద చైర్మన్ గారు చేసిన పనిచాల ఆశాశ్రీయమనియు మిగతా 3 గంటలకాలము ఎన్నికలు జరుపవలసినదనియు సుత్తరువుల జారీచేసిరి. దానిపై ముమారు ఇరువదిదినముల క్రిందట కొరవడిన ఎన్నికల జరిపిరి. ఆరోజున చైర్మన్ గారు గ్రామములో లేకుండవెళ్ళిరి. అందుచే వైస్ చయర్మన్ గారే ఎన్నికలు జరుపవలసివచ్చెను. వైస్ చైర్మన్ గారికి అభ్యర్థియగు జగన్నాధరావుగారు అన్న. ఎన్నికలు పూర్తియయ్యెను. నంబరు అట్టేలుమెంటు కనబడలేదను కారణమున వోట్లు లెక్కించుట మానివేసిరి. దానిమీద ప్రభుత్వమువారి కీచరిత్రయంతయు మనవి చేయబడెను. వారు వెంటనే లెక్కింపవలయునని ఆర్డర్ నొసగిరి. ఆఫలితములు నిన్న ప్రకటింపబడెను. 21 వోట్ల భేదముతో జగన్నాధరావుగారు రోడిపోయి వెంకటపుయ్యగారు విజయములైరి.

3 వ వార్డు ఎన్నికలు

వై నాల్గవార్డులో చైర్మన్, వైస్ చైర్మన్ గార్ల న్యాయవిరుద్ధరూపర సమునకు ప్రభుత్వమువారు కిసిసి అనట్టి డెప్యూటీ కలెక్టరుగారిని 3 వ వార్డు ఎలక్షన్ జరుపుమనియు తీరువులనిచ్చిరి.

ఆంధ్ర సభలు

రాబోవు ఆంధ్రమహాసభలకు మన మిదివరకు శ్రీ సరోజినీ దేవిగార్ని అగ్రాసనాధిపతిగా నెన్నుకొంటిమి. అమె యందుల కంగీకరించె ననెడువిషయ మాండ్రోక మంతయు నెఱింగినదే కాని యంతలో నామె కకస్యాత్తుగా జబ్బుచేయుట ఆంధ్రుల దురదృష్టమే గాబోలు. ముద్దులాలికెడి యామె యహన్ న్యాసమును శ్రోత్రపేయముగా వినెడి భాగ్యము మనకు లేదని దలంచెదను.

ఆ కారణముచే మన మిపు డింకోకరిని అధ్యక్షునిగా నెన్నుకొనవలసి యున్నది. నే నిదివరలో శ్రీయుత గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగార్ని యెన్నుకొనవలసినదిగా ఆంధ్ర పత్రిక ద్వారా విన్నవించియుంటిని. శాస్త్రిగారు రంధుల కియ్యకొనలేదు. ప్రస్తుతము 28 వ తారీఖున విజయవాడలో జరుగు సభ యందు, ఆంధ్రరాష్ట్రీయ జాతీయోపసంఘమువారు దయ యించి శ్రీయుత నడింపల్లి వెంకటలక్ష్మీ వరసింహారావుగార్ని యెన్నుకొనవలసినదిగా ప్రార్థించుచున్నాను. పంతులుగారి గుణములు నేనిట వ్రాయ నవసరముండదు. ఆంధ్రలోక మంతయు యెరింగినదే.

కూచిభట్ల ప్రభాకరశాస్త్రి

Bezwada, C. D. S. CHETTI,
Dated 21-10-1929. Registrar.

ఆంధ్రసాహిత్యము నాదిరుఖాను ప్రభుత్వము

బాచ్చాసాహిత్యము పట్టుకొనుటకై
పటాలములు పంపబడెను

పెనువర, అక్టోబరు 21:—ఆంధ్రసాహిత్య మంతయు నాదిరుఖానుగారి ప్రభుత్వాధికారమును అంగీకరించెను. కాంధ జీవితము, గజనీ, కాబూలు పరగణాలు, దక్షిణ పరగణాలు, తూర్పు పరగణాలు అన్నియు నాదిరుఖానుగారి వశమునందున్నవి. మజారి మరీఫ్ లోనున్న గవర్నరుగారగు అబ్దుల్ క్యామ్ గారును పీఠాటలోని గవర్నరుగారగు అబ్దుల్ రహీం గారునుగూడ నాదిరుఖానుగారి రాజ్యాధికారమును అంగీకరించుచు తమ రాజభక్తి ప్రమాణములను తంతివార్తల మూలమున తెలియజేసిరి.

బాచ్చాసాహిత్యము పట్టుకొనుటకై తాహిదమును పరగణాకు నాదిరుఖానుగారు పటాలములను పంపిరి. (అ. ప్రె.)

కరాచీ ఓడరేవునమ్మె

జమ్మెదు మెహతా (మున్సిసిఫలు చెయిర్మను)
గారి మధ్యవర్తిత్వము

కరాచీ, అక్టోబరు 21:—కరాచీ ఓడరేవులో పనివాండ్లు సమ్మెచేసినందువల్ల అనేక ఓడలలోని సరకు రేవులోనికి దింపే దివారు లేకపోవుటచే ఓడలు సరకుతో తిరిగివెళ్లుచున్నవి. పనివాండ్లకు యజమానులకు సమాధానము చేయవచ్చుటకై కరాచీమున్సిసిఫలు చెయిర్మెంటుగారు జమ్మెదు మెహతాగారు మధ్యవర్తిత్వము వహించుటకు పూనుకొనిరి. (అ. ప్రె.)

అఖిలభారత సంస్థానప్రజల సమావేశము
మైసూరునకు ఆహ్వానింపబడుట

మైసూరు, అక్టోబరు 21:—మైసూరు అసెంబ్లీ ప్రతినిధులు కొందరును మైసూరు సంస్థాన ప్రజలను కలిసి నిన్ను ప్రతినిధుల భవనమునందు జేలూరు శ్రీనివాస అయ్యంగార్ అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమై అఖిలభారత సంస్థాన ప్రజల రాజోవు సమావేశము దిశంబరు నెలలో బెంగళూరునందు జరుగునటుల ఆహ్వానింపవలెనని తీర్మానించిరి. ఈ కార్యమునకుగాను 15 సభ్యులతో ఒకసంఘము నియమింపబడెను. (అ. ప్రె.)

గా॥ సర్ జార్జి స్కూటరుగారు
ఇంగ్లాండునకు వెళ్లెద రనువదంతి

సిక్రా, అక్టోబరు 21:—మైసూరుసంఘముతో ఇండియా ఆర్థిక సమస్యగూర్చి చర్చించుటకు గా॥ సర్ జార్జి స్కూటరుగారు గోవనుప్రభువుగారు ఇంగ్లాండునకు వెళ్లు స్టీమరునందే పీఠకూడ ఇంగ్లాండునకు వెళ్లెదరని యిచట వదంతికలదు. (అ. ప్రె.)

నూతనడిల్లీకి వైస్రాయిగారి పునరాగమనము

నూతనడిల్లీ, అక్టోబరు 21:—వైస్రాయి అగు గోవను ప్రభువుగారును గోవనుప్రభుత్వము పశ్చిమోత్తర సరిహద్దుల ప్రాంతమున పర్యటనమునలసి నేడు మరల డిల్లీకి విచ్చేసిరి. (అ. ప్రె.)

నెలూరు వి.ఆర్. కాలేజి మాగజిను

ప్రధానసంపాదకుడు ఆచార్య మామిడిపూడి
వెంకటరంగయ్యగార్లు, ఎం. ఏ.

1929 సెప్టెంబరు నెలలోనే యీ ప్రాథమిక ప్రారంభింపబడెను. ఈ సందర్భానికి ప్రేమపూర్వకముగా స్వాగతము నిచ్చుచున్నాము. ఇందు ఆంధ్రభాషలోను ఆంగ్లభాషలోనుగూడ వ్యాసములు ప్రకటింపబడినవి. భరతరాట్టమును భగవద్గీతను ధరించినట్లు ఒక ప్రక్క గాంధీమహాత్ముడును మరి యొక ప్రక్క రవీంద్రుడును నిలచినట్లును ముఖచిత్రము చిత్రపటమైనది. ఇందు 60 పేజీలు. 21 వ్యాసములను కలవు వీనిలో ఆంధ్రవ్యాసముల రెండుమాత్రము కలవు. సామంతుల రెండురూపాయలు.

శారదావివాహచట్ట నిరాకరణసభ బందరు

బృందావనపుర బ్రాహ్మణసభవారి యాజమాన్యమున ది 16-10-29 తేదీ సాయంకాలము గొడుగుపేట శ్రీ కాంత మల్లేశ్వరస్వామివారి యాలయమున నొక పెద్దమహాసభ గావించబడెను. అందు సనాతన ధర్మాభిమానులగు చాతుర్యవ్యులును ఉండిరి. ఆసభకు బందరుపుర న్యాయవాదులలో నొక ప్రముఖులగు బ్రహ్మశ్రీ తెంజర్ వెంకటేశ్వరుగారు అగ్రాసనాధిపతులుగ నెన్నుకొనబడిరి. శ్రీవారు శారదావివాహచట్టము సనాతన ధర్మమునకు భంగకరమనియు మున్నగు సంగతులు సంగ్రహముగ నెలవిచ్చిరి. అటుపైని బ్రహ్మశ్రీ ముదిగొండ బుచ్చయ్య లింగశాస్త్రి అయ్యవార్లుగారు ఈచట్టము ధర్మ విరుద్ధమగుటయే కాక అనేక దుర్మేతులకు ఆకారం బగుననెడి మున్నగుసంగతులు ఆతిశ్రుతిమహారంబుగ నుడిపిరి. అటుపిమ్మట నీ బ్రాహ్మణ సభా కార్యదర్శిగారును, వకేలుగారును, ఆగు బ్రహ్మశ్రీ హరి నాగభూషణంగారు హిందూవివాహ మనన శ్రుతిచోదిత సంస్కారమనియు, అయ్యది విధుల ననుసరించియే కర్తవ్యమనియు, నటుల నొనర్చబడదేని తిలోకయ్యతి గలుగుననియు, వర్త సాంకర్యము, జాతిసాంకర్యము మతభ్రష్టత గలుగుననియు మున్నగుసంగతులు చెప్పి ఈ శాసనమును ధిక్కరింపవలెననియు రాజపండితులకు భయపడి ధర్మయ్యతి యొనర్చుటకంటె జంచములు తెంపివేసి ద్విభ్రష్టము నవలంబించుట మేలనియు, మతము పోయినచెనుక మనుటకంటె చచ్చుటయే పాడియనియు మున్నగుసంగతులు అతినిర్భయముగను, గంభీరముగను ఉపన్యసించిరి. వీరి చివరయుపన్యాసము వినిన సభికుల హృదయము లన్నియు జలదరించిపోయెను. సభికులందఱు వివాహ శాసనతిరస్కార మొనర్చువలెనని నూచించుచు మహాకారములు ఒనర్చి చచ్చుటలుగావించిరి. అటుపై నీడింది తీర్మానములు ఏకగ్రీవముగ సభికులచే నామోదించబడెను.

1. బాల్యవివాహ నిరోధశాసనము గవర్నమెంటువారి సహాయముచే శాసనసభా సభ్యులలో బహుజనముచే స్వీకరింపబడినటులు గాన్పించినను అంతమాత్రమున ప్రజాబాహుళ్యముచే నయ్యది అంగీకరింపబడునది కాదనియు, విశేషించి వివాహ మనునది శ్రుతిస్మృతిపూర్వకాదిచోదిత సంస్కారమగుటచే నీశాసనము భారతీయుల శ్రౌతమత విరోధమయ్యెదమనియు, దానంతేని యిట్టిశాసనము నొనర్చుటకును అమలులో తెట్టుటకును శాసనసభలకుగాని రాజకీయోద్యోగులకుగాని యెట్టి అధికారము లేదనియు లేని యధికారమును గల్పించుకొని చట్టముగా నొనర్చబడిన యీశాసనము పట్టు తెక్రటిగారుగాని పార్లమెంటు సభవారుగాని శ్రీ జార్జి నార్సెన్ గారుగాని వెంటనే రద్దుపర్చవలెననియు నీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

2. ఈ శాసనము ననుసరించి వివాహములు జరుగునెడల వర్తసాంకర్యము జాతిసాంకర్యము మతభ్రష్టత అవిరకాలములలో సంభవించెడివిగాన నయ్యది రద్దుఅగు పర్యంతము సనాతన ధర్మ ప్రవీణులు ఆగు చాతుర్యవ్యులును ఏతచ్చాసనోల్లంఘనముగావించి కృతకృత్యులు గావలెనని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

3. రాజప్రతినిధి శాసనసభలలో నీశాసనమును నిరోధించినయం. కె. ఆచార్యగారు శేషయ్యంగారు ఖివర్దీగారు మున్నగువారిని, రాజప్రతినిధిగారిని దర్శించిన టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యగారు, రాజా బహదూర్ కృష్ణమాచార్యులుగారు, పురాణం కృష్ణమూర్తిగారు మున్నగు డేప్యూటీ మేజిస్ట్రలును, ఈ సభవారు అభినందించున్నారు.

4. శ్రీశ్యామసుందర చక్రవర్తిగారు టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యగారు మున్నగు సనాతన ధర్మపరాయణులు కొలది కాలములో నొకచో నొక యావద్భారత సనాతన ధర్మ మహాసభ గావించి ఏతచ్చాసన ప్రతిహాసన తిస్కారములకు నలుయు మార్గములు ఆన్వేషింపవలెననియు అట్టి మహాసభలో నిర్ణయించు తెలింగున నాపరించుటకై ప్రతిగ్రామమునను ప్రతిపట్టణమునను తనసంస్థలు నెలకొల్పి సంఘశక్తి నుద్దీపింప జేయవలెననియు నీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

5. ఏతచ్చాసన ప్రతికారము సమకూడుటకై తాకిప్రక్రియలు ప్రయోగించుటయే కాక శ్రీ పరమేశ్వరమగ్రహము బడయుటకై వలయు వైదిక ప్రక్రియలుగూడ ప్రజలు ప్రారంభింపవలెననియు, ఈ విషయమున శ్రీ శ్రీ శ్రీ పరమహంస పరీనాజకాచార్య ఇత్యాది విరువాంకితులకు బోధానందేంద్ర సరస్వతీస్వాములు సంకల్పించిన శాంతిక పిష్టిక సత్ప్రయోగము నను స్యధర్మాభిరతులు తగినంత ధనసహాయము చేయవలెననియు, బ్రాహ్మణోత్తములు ఋత్విక్కులుగానండి కార్యము నెరవేర్చవలెననియు తీర్మానించుచున్నారు.

6. శ్రీ శ్రీ శ్రీ శృంగారి పుష్పగిరి కామకోటి, అనూబల ఉడిపి ప్రభృతి పీఠాధిపతులును మతాచార్యులును సమస్త యతీశ్వరులును ఈవివాహశాసనోన్మూలమునకై వల

యు తాకివైదిక ప్రక్రియలు వెంటనే నెలకొల్పవలెననియు ప్రజలలో స్వయంతాభి నివేశనము గల్గుటకును శాసన తిరస్కార మొనర్చుటకును తగు ప్రబోధము గావించవలెననియు నీసభవారు తీర్మానంబుచున్నారు.

ఇకముందు శాసనసభలు లోకలోబోధులు మ్యునిసిపల్ బోర్డులు మున్నగు రాజకీయ సంస్థలలోనికి సభికులుగా నెన్నుకొనబడవలెననియు మత సాంఘికాచారముల భంగము గావించునట్టి చట్ట నిర్మాణములోను పాల్గొనము అని శేషధము గావించినగాని హిందూసనాతన ధర్మనిరతులు వారల నానూసభలలోనికి ఎన్నుకొనగూడదని యీ సభ వారు తీర్మానించుచున్నారు.

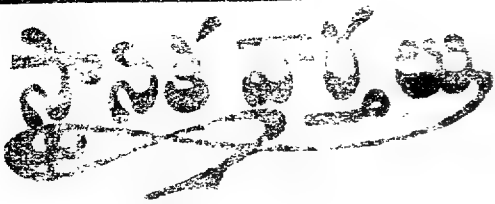
8. ఈ పై తీర్మానములు అగ్రాసనాధిపతిగారు వలయు సభికారులకు బంపదగినవి యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు. ఒక సభికుడు

బ్రాథెల్సు బిల్లు ఆమోదక సభ

20-10-29 తేదీన మాగ్రామమున పైబిల్లును ఆమోదించుటకై యొక సభ బోర్డు బాలికా పాఠశాలలో సమావేశమయ్యెను. పురప్రముఖులగు శ్రీయంత గొల్లపూడి శివారామశాస్త్రి గారు భూపతి వెంకట్రామయ్య, ప్రభుల నుబ్రహ్మయ్యంగారు, కేరళా కుల వెంకట నుబ్రహ్మయ్య, మన్నెపల్లి శ్రీరాములు, రావు రాయన్నగార్లు యితర ప్రముఖులు పలువురు సభసలంకరించిరి. సభకు శ్రీయంత భూపతి వెంకట్రామయ్య (యూనియన్ బోర్డు ప్రసిడెంటు) నాయకుగారు అగ్రాసనాధిపత్యము నహించిరి. అధ్యక్షులవారి ప్రారంభోపన్యాసము తదుపరి దేశభక్తులును, త్యాగశీలురు నగు శ్రీయంత శివారామ శాస్త్రిగారు వ్యభిచారమువల్ల దేశమునకు సంఘమునకు ఎట్టి ఆర్థియును కలుగుచున్నవో అధ్యాత్మిక మార్గమున తెట్టియాటంకములు నాటిల్లుచున్నవో ముచ్చటించుచు ఇతర దేశములలో స్థితినిగూర్చి విశేషింపించి యీ చట్టముయొక్క యావశ్యకతను సభ్యులకు హృదయ రంజకముగా మృదు మధుర గంభీరోపన్యాస మొనర్చి, అనంతరము శ్రీయంత కేతముక్కుల నుబ్రహ్మయ్య శాస్త్రిగారు దేవాలయములందు దేవదాసీలను బహిష్కరించినగాని ఈనామము యిబ్బందులనుతొలగించి శేరీలను జేసి వారిని బహిరంగనృత్యగీతాదుల నుండి విముక్తులనుచేసి ఏ. పి. సి 872, 73 క్లెక్కు నులనుగాని అట్టి యితర శిష్టస్మృతులనుగాని యీదురాచారముపట్ల ప్రయోగించినగాని లాభము లేదని తెలియజెప్పుచు ప్రస్తుతము 872, 73 క్లెక్కులు అధికారులమానముచే పనిచేయుటకుంటచే బ్రాథెల్సు చట్టపవశ్యమయ్యెననియు కనుక నట్టిచట్టము త్వరలో అమలులోనికి తెచ్చు ప్రయత్నముచేయవలెనని సభ్యులను హెచ్చరించినతరువాత శ్రీయంత ప్రభుల నుబ్రహ్మయ్యంగారు యీబిల్లుపట్ల తమ సానుభూతిని తెల్పుచు యీ బ్రాథెల్సు చట్టముయొక్క అవసరముగూర్చియు యీదురాచారము తొలగింప పూనుకొనవలయునని సభ్యులకు కర్తవ్యసాయముగా యుపన్యసించిరి. తదుపరి శ్రీయంత గుంటూరు నాగభూషణంగారు యీ వ్యభిచార వృత్తివల్ల ముక్కు పచ్చలారని పసికన్యలు పడుపువృత్తిలోనికి దిగి ఎట్టి దుర్గతికి పాలగుచున్నదియు యిదే వృత్తికే బలి యగుటచే నీతిమారులగుచున్నదియు యిట్టి సంఘము యునికిచే యీ సంఘము పాడైపోవుటయేకాక యితర సంఘములకుడనవ్వము సొందుచున్నవనియు యితర సంఘములీ సంఘముల పునీకుల చేయవలసిన యావశ్యకత కలవనియు ఇంక ననేక యితర విషయములు సభ్యులకు నచ్చునట్లుగా యుపన్యసించిరి. తదుపరి యీ దిగవతీర్మానము శ్రీయంత ప్రభుల నుబ్రహ్మయ్యంగారుచే సుసంపాదించబడి కే. బి. నుబ్రహ్మయ్య శాస్త్రి గారిచే బలపరపబడి సభవారిచే యామోదించబడెను.

1 బ్రాథెల్సుబిల్లు రాజధాని కంతకు న్యాపింపజేయవలయుననియు వ్యభిచార మేవృత్తిగాగల నన్ని తెగలపారిక నర్తకిన జేమనలయుననియు 2. వ్యభిచారవృత్తిలో దింపబడె దిగిసర్వస్వీలకు వర్తింపజేయవలయుననియు 3. నెత్తుకమిట్టోడాకురు ముత్తులత్తులెడ్డి అమ్మగారు ఏ. రంగనాథ మొదలియగు గారు బసగిన సలహాలను సమర్థులై సుమరణలుగా చేర్చునలయుననియు 4. ఇండియన్ సేనలుకోర్డులోని 75 క్లెక్కు సభకు నట్టునును వర్తింపజేసి నెత్తుకమిట్టోదారు తయారుజేసిన చట్టసభకుపంపిన బ్రాథెల్సుబిల్లునంతను పైసవరగాతో నంకరించుచు వెంటనే అమలుపరచవలయునని ప్రభుత్వములకు చట్టసభ్యులను యీసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు. తదుపరి అధ్యక్షులవారి అంత్యోపన్యాసముతో సభ ముగింపబడెను.

శేషం } సలివేటి నాగేశ్వరరావు.
21-10-29 }

భారతయువకసంఘము:— 28వ తేది సాయం కాలం 5-80 గంటలకు సాహిత్యకాండకు తొండమండలముగా నందమై సమయము పడుచున్న దానిని పరిశీలించి "భారతదేశపు గ్రామజీవితము" గూర్చి సినిమా ఫిల్ములను ప్రదర్శించుచు నొకయు సభ్యులనును గావించును.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ ఉపన్యాసములు:— "మార్క్స్ సామ్రాజ్యము" గూర్చి ఆయి. ఉపన్యాసములు అక్టోబరు 28, 29, 25, 26, 29 తేదీలందు ప్రతి సాయం కాలము 5-15 గంటలకు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ ఇంగ్లీషు కళాశాలలో శ్రీయు. వి. ఆర్. గారు ప్రదర్శించుచు నొకయు సభ్యులనును గావించును.

రాకపోకలు:— రిజిస్ట్రేషన్ ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు ఇ. హెచ్. ఎం. బహదూరు మచిలీపట్నము నుండి మద్రాసువచ్చిరి. కలియనాడి పరిసరములకు కుమారరాజుగారు సేద్యము చేయుచున్నట్లు తెలిసింది.

ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వే పనివాదసంఘము:— రాజమహేంద్రవరములో పనిచేయుచున్న ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వే పనివాద సంఘము 16-10-29 తేది సాయం కాలమున గాంధీ సత్తిరాజు రైలుమార్గమున శ్రీయు. రాఘవయ్యగారి యధ్యక్షతన సమావేశమయి స్టాఫ్ కమిటీల సేర్పాటుచేయుటకు అధికారులు గావించుచున్న యత్నములను ఖండించుచు నొక తీర్మానమును గావించిరి.

యస్. రంగయ్య చెట్టిగారి

స్థానకదినమహోత్సవము

యానెల 20 వ తేది ఆదివారము సాయంత్రము ఘనముగా 80-80 గంటలకు పుడుపేటయందలి యస్. రామానుజం చెట్టియమ్. పి. వి. ఆర్. గారి గృహమున వైమహోత్సవ మత్యంత జయప్రదముగా జరుపబడెను.

ప్రథమమున గానవిద్యావిభాగం గుడిపాటి శ్రీరామమూర్తిగారు దైవప్రార్థనము గావించి తదుపరి తమగానప్రావీణ్యమున సభ్యుల నానందాద్ధి నొల్పిరి.

మ.రా.రా. వి. సత్యనాథారావుగారి రధ్యక్షత వహించిరి. డర్. పి. పాత్రో, నూర్యనారాయణ, వెంకటాచారి నాయుడుగారు తదితర ప్రముఖులు సభ నలంకరించిరి. క్రైస్తవ కళాశాల విద్యార్థులు పెక్కు రాహ్వంసపడిరి.

శ్రీ రంగయ్య చెట్టిగారి ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి, ఉదారస్వభావము, మేధావియు, నిరాడంబరజీవితమును విద్యార్థులయందు వారికిగల అపారప్రేమయు సభ్యులకు సుబోధకముగనట్లు అధ్యక్షులు బహు విప్రులముగను గంభీరముగను వివరించెను.

విదవ సర్. పి. పాత్రోగారి రాంధ్రమున సుపన్యసిం చెను. తాము విద్యార్థిగా నున్నపుడు రంగయ్య చెట్టిగారు క్రైస్తవ కళాశాలయందు గణితోపాధ్యాయులుగా నుండిరి యు తాము యిదారణమున, సుస్వభావుని గాంచలేదనియు వారి సహనము వారి యాస్పత్రియను కారణమనియు, ఎవరైన ననుత్తరీకి రావలెనను సహనముండవలెననియు అపాంభావము వివాదోపాదించుచు మొదలుగాగల పెక్కువిషయముల సభ్యులకును అందుముఖ్యముగా కళాశాల విద్యార్థులకును ఉపదేశపూర్వకముగా సుపన్యసించిరి.

ఇంకను పెక్కు రాంధ్రమునను, అంగ్లమునను రంగయ్య శ్రేష్ఠిగారి గుణగణముల ప్రశంసించిరి. బాలరకు పుత్రకరూపమున బహుమానము లీయబడెను.

సహారానంతరము అధ్యక్షులు సభ్యులకు వందనములర్పించుటతో సభ ముగిసెను.

ఇట్టియత్నమును గావించి తమపితృభక్తిని, యువారస్వభావమును వెల్లడించిన శ్రీ యస్. రామానుజం శ్రేష్ఠిగా రెంతయు వందనీయులు. వీరికి సర్వేశ్వర డాయరాజ్యముల నొసంగి రక్షించుగాక. (ఒకవిలేఖరి.)

మద్రాసు గవర్నరుగారి రాక

(ప్రత్యేక గెజటు ప్రకటన తేది 21-10-1929)

లెఫ్టినెంట్ కర్నల్ రైటు ఆనరబులు సర్ జార్జి ఫ్రెడెరిక్ స్ట్రాన్గ్ కె. సి. ఐ. గారు మద్రాసు రాజధానియొక్క గవర్నరువదనిని వహించుటకు అక్టోబరు 28 వ తేది సాయం కాలం ఉదయం 8-15 గంటలకు నెంట్రలు స్టేషనుకు చేరెదరు.

స్టేషను స్టాటుఫారముమీద గవర్నరుగారు దిగినప్పుడు యాదగున శ్రేయోనబడిన వారిచే సన్మానింపబడుదురు:— గవర్నరుమెంటు ఫిఫ్తు సెక్టరు, గవర్నరుగారి మిలిటరీ సెక్రెటరీ, గవర్నరుగారి ఎయిదు డిప్యూటీ, డిప్యూటీ డిప్యూటీ కమాండెంట్ బ్రిగేడియరు, ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వే డిప్యూటీ గార్డు. మద్రాసు కలెక్టరు, పోలీసుకమిషనరు, మద్రాసు మేజిస్ట్రేట్ గార్డు స్టాటుఫారముమీద హాజరయి యుందురు.

గవర్నరు దంపతులు గవర్నరుమెంటు హాలు చేరనపుడు యీ దిగున శ్రేయోనబడినవారిచే సన్మానింపబడుదురు:— ఆక్టింగు గవర్నరు, మద్రాసు చీఫ్ జస్టిసు, మద్రాసు లార్డు డిప్యూటీ, గవర్నరుగారి ఎగ్జిక్యూటివు కాన్సిలు సభ్యులు, మంత్రులు.

గవర్నరుగారి రాజభక్తి ప్రమాణమును వ్యాయ పరిపాలన ప్రమాణమును ఫిఫ్తు జస్టిసుగారి యెదుట ఉధానిధిగా గైకొనబడును. పిమ్మట సర్ జార్జి ఫ్రెడెరిక్ స్ట్రాన్గ్ గారు గవర్నరు స్థానమునా క్రమించుదురు. ఈ విషయము ప్రకటించబడుటకుగాను యూనియను జాకు పతాకము మీదిక త్రవడి పడునేడు సారులు తుపాకిగండ్లు పేల్చును.

సివిలు ఉద్యోగములు ఈ రింగుడెస్సు, మిలిటరీ యుద్యోగములు సాధారణ ఖాతీ, ధరించియుందురు.

నెంట్రలు లేబరుబోర్డు

గత ఆదివారమున జరిగిన సభ మద్రాసు లెబరు యూనియను, ట్రాంస్పోర్టు యూనియను, అల్యూమినిం ఫ్యాక్టరీ పనివాండ్ యూనియను, అమృతపనివాండ్ యూనియను, పాకివాండ్ యూనియనులయొక్క ప్రతినిధులు, యువజన సేవకీని మరియు సంస్థలను చెందినవారిలో కార్మికోత్సవమునం దభిమానము గల కొద్దిమంది యును. హాజరయిరి. కొంత చర్చ జరిగిన పిమ్మట యీ క్రింది విధముగా తీర్మానింపబడెను:— మద్రాసు నగరమునందలి లేబరు యూనియనుల ప్రతినిధులమూలమే నెంట్రలు లేబరు బోర్డునం దుండవలెను. కాని, కొన్ని ప్రత్యేక కార్మిక సమస్యలయొక్క విచారణ కొరకు, అట్టి సమస్యలయందు తాము జూపు ఇతర సంఘములయొక్క తోడ్పాటును నెంట్రలు బోర్డు కొరవచ్చును. ఇట్టిసంఘములయొక్క ప్రతినిధులు బోర్డునకు సలహాదారులుగా చేర్చుకొనబడుదురు. ప్రతి లేబరు యూనియనునుండియు ముగ్గురు ప్రతినిధులు బోర్డున కెన్నుకొనబడుదురు. బోర్డు సాధారణముగా నెల కొకసారి మొదటి ఆదివారమున సమావేశ మగుచుండును.

మరియొకసభ నవంబరు 8 వ తేదిని జరుపబడుటకు తీర్మానింపబడెను. ఈసభకు ప్రతియూనియనునుండియు ముగ్గురు ప్రతినిధులు మాత్రమే బోర్డు ఏర్పడనివిత్తుము హాజరుదురు. (అ. వె.)

గుంటూరు జిల్లాబోర్డు

వైసుప్రెసిడెంటు

జి. సింహచలముగారు ఏకగ్రీవముగా వైసుప్రెసిడెంటుగా ఎన్నుకొనబడిరి

(స్వీయవిలేఖరి)

గుంటూరు, అక్టోబరు 22:—గుంటూరుజిల్లాబోర్డు సభలో సాంవత్సరిక పరిపాలనా నివేదిక ఆమోదింపబడెను. జిల్లాబోర్డు వైసుప్రెసిడెంటుగారు జి. సింహచలముగారు అధ్యక్షిగానుండిరి. కాని జస్టిసుపార్టీ సభవారు తీర్మానించినట్లుగా జస్టిసు పార్టీ తరపు అధ్యక్షిని ఒకనిని ప్రతిష్ఠించవలెనని ప్రయత్నములు చేయబడెను. కాని, కుప్పనాస్వి చంద్రిగారును, పాముల పాటి వెంకటకృష్ణయ్యగారును ఇందులకు సమ్మతించలేదు. అందువల్ల సర్పారావుపేట నివాసులైన జి. సింహచలముగారి ఏకగ్రీవముగా వైసుప్రెసిడెంటుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

జిల్లా దేవస్థానముల కమిటీయొక్క టి ఏర్పరచుటకు సభ చేయబడెను. ఈ కమిటీకి కొంపల్లి కోటిలింగముగారు ప్రెసిడెంటుగా ఎన్నుకొనబడిరి. (తంలివార్)

మైసూరు అసెంబ్లీ

దివానుగారి ఉపన్యాసము

విలేంతుపునర్వివాహము సక్రమమైనవని తీర్మానించబడుట

మైసూరు, అక్టోబరు 21:—మైసూరు ప్రతినిధుల అసెంబ్లీ నేడు ఉదయమున జగన్మోహన్ పాథమున మరల సమావేశమయ్యెను. మిర్జా ఇస్మేల్ దివానుగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

జి. చెన్నప్పగారు విలేంతు పునర్వివాహము చట్ట విరుద్ధము కాదనియు సక్రమమైనదనియు నిరూపించబడవలెనని తీర్మానము ఆమోదించిరి. పూర్వాచారపరాయణులగు సభ్యులు యీ తీర్మానమును ప్రతిఘటించిరి.

ప్రభుత్వరెండవ సభ్యుడు తీర్మానముపై మట్లాడుచు బ్రిటిషు ఇండియా యందు 20 యేండ్లకు పూర్వమే యీలాటి సంఘ సంస్కరణ శాసనములు చేయబడెననియు, అందువలన భారత దేశమునకు ఏ విధమున హానిగని వాటిల్ల లేదని వీరునుడిచిరి. తీర్మానము అధిక సంఖ్యకులచే ఆమోదింపబడెను.

అసెంబ్లీ ప్రతినిధులుగా శాసనసభ సభ్యులుగా అభ్యర్థులుగా నిలుచునపుడు కట్టవలసిన ధరావతు

జిల్లాబోర్డులకును అసెంబ్లీ శాసనసభలకును సభ్యులుగా ఎన్నికలందు నిలువదలచునట్టి అభ్యర్థులు ధరావతు నియ్యవలెననియు ఆధరావతు మొత్తమును నిర్ణయించవలెననియు బెలిగో డాగారు ఉపపాదించిరి. ఈ అభ్యర్థులు ఎన్నికలందు మొత్తము రికార్డుచేయబడు ఓట్లలో 5 వ భాగమును గాని పొందనటువంటివారు ధరావతును గోల్పోవలెననియు వీరు ఉపపాదించిరి.

నిబంధనల సంఘమువారు యీ విషయము ఆలోచించెదగని ప్రభుత్వప్రతియ సభ్యుడు పలికెను.

మైసూరు, అక్టోబరు 21:—మైసూరు ప్రతినిధుల అసెంబ్లీ సమావేశము నేడు మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు ముగిసెను. సభ్యుగియజేయుచు అధ్యక్షులగు దివాన్ మిర్జా ఇస్మేలుగారు తమఉపన్యాసమునందు సభాకార్యక్రమ నిర్వహణమందు సభ్యులుతోడ్పడినందులకు సభ్యులకు తమవందనము లర్పించిరి. ప్రభుత్వమువారి కార్యములపై సభ్యులచేయునట్టి విమర్శలు ప్రభుత్వమువారిచే యోచించబడవలసి దివానుగారు తెలిపిరి. మధ్యసభము నిషేధింపవలెనని ప్రభుత్వమువారు ఆతురతపడుచున్నను యీ కార్యముపూనిన ప్రభుత్వమువారికి రివిన్యూ 1 కోటి రూపాయలు తగ్గననుభూతియే ప్రభుత్వమువారిని అటంకపరుచుచున్నది. పత్రికాశాసనముగూర్చి మట్లాడుచు పత్రికానిర్యాపకులకు యుక్తస్వాతంత్ర్యమిచ్చుచు పత్రికలయందు న్యాయవిరుద్ధమైన విమర్శలు గాని అభిప్రాయములు గాని ప్రకటించబడకుండునటులయు పత్రికాశాసనము ప్రభుత్వమువారు సవరించదలచి యున్నారని దివానుగారు నుడిచిరి.

(అ. వె.)

మైసూరుదివానుగారు మహారాజుగారి

సంస్కృతకళాశాలకు వెళ్లుట

మైసూరు, అక్టోబరు 21:—మిర్జా మహ్మద్ ఇస్మేలు మైసూరుదివానుగారు నిన్న మహారాజుగారి సంస్కృత కళాశాలకు వెళ్లిరి. అచటి బ్రాహ్మణపండితులు వీరిని అత్యుత్సాహముతో ఆహ్వానించిరి.

పండితులు వారికష్టములను దివానుగారితో చెప్పుకొనగ దివానుగారు వాటిని నివారించుటకు తగు ప్రయత్నముల సలుపునటుల తెలిపిరి. పిదప బాల్యవివాహ నిషేధచట్టముపై తీవ్రచర్చ జరిగెను. చర్చలో పాల్గొనినవారిలో అధికసంఖ్యకులు యీ చట్టము కాస్త్రవిరుద్ధమైనదనియు, అటువంటిచట్టము మైసూరునందు ప్రవేశపెట్టకూడదనియు, అభిప్రాయపడిరి. (అ. వె.)

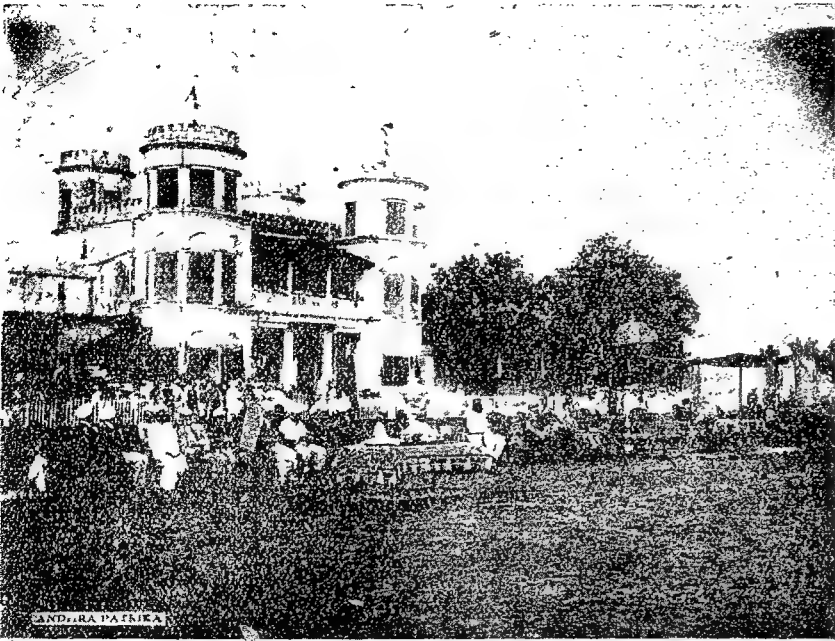
రే అందు కో, బెజవాడ (వారి ప్రసిద్ధి కెక్కిన బోధకులు)

సుకుమారలేఖ్యం, సుఖవీరచనములు చేయు తియ్యని లేఖ్యం 1/2 శేరు 1-4-0. సంచీవినీ లేఖ్యం, వీర్యరక్తవృద్ధులు చేయును. 1/2 శేరు 1-3-0. రామబాళసాయనము, శరీరదుర్బలత, ఆయాసము. పోవును 1/2 శేరు 1-8-0. స్వస్థవృద్ధిలేఖ్యం, చతుపాలను అపారముగా వృద్ధిచేయును. 1/2 శేరు 1-4-0. అశీర్వాంతలేఖ్యం, అశేషజీర్ణములు పోవును 1/2 శేరు 0-12-0. అమృత సులికలు, కుక్క మేహము, నిద్ర, స్వర్ణలస్సను కట్టును. రు 1-0-0. సుఖనిద్రమాత్రలు, కుంభకర్ణనివారణ నిద్ర వచ్చును రు 0-8-0.

ప్యాకింగు పోస్టేజీ అదనము. ఇతర మందులకు వివరములకు వ్రాయగోరెదము.

గవర్నరుగారికి వెంకటగిరిసన్మానము

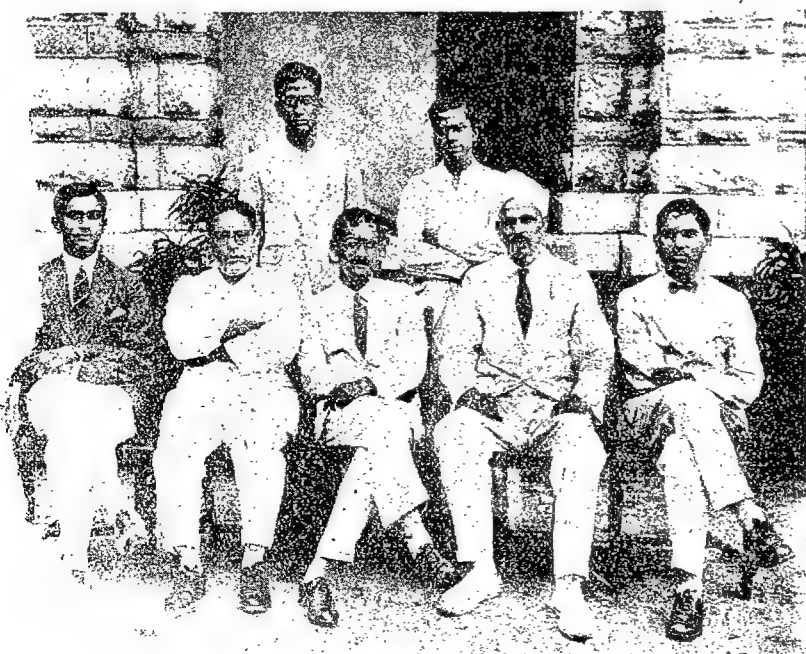
వెంకటగిరికోటయెదుట గవర్నరు మార్పుబ్యాంకుగారు, మహారాజుగారు తదితరులు పోలో ఆట జూచుట. (ప్రె. ఫో. బీ.)

వెంకటగిరి మహారాజుగారు గవర్నరుగారికి సన్మాన పత్రము సమర్పించుట. రాజుగారు చదువుచున్నారు. గవర్నరుగారు కూర్చోని వినుచున్నారు. (ప్రె. ఫో. బీ.)

వెంకటగిరిలో వ్యవసాయశాల శంకుస్థాపనమును గవర్నరు సర్ నార్మను మార్పు బ్యాంకుగారు జరుపుట. రాజుగారు వారికి తోడ్పడుచున్నారు. (ప్రె. ఫో. బీ.)

కు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయపు ప్రొఫెసరు మదరాసు విద్యార్థులకు ప్రెసి చారు మధ్య కూర్చోనియున్నారు. వారి కుడివైపున డా॥ డేగారు ఎదురుగా నిండు గలరు. (పి. ఎఫ్. ఎ.)

చిత్తూరు జిల్లాబోర్డు

(శ్రీ) రామకృష్ణరాజులుంగా రేకగ్రీవముగ సుపాధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడుట

(స్వకీయ విశేషి)

చిత్తూరు, ఆక్టోబరు 20:—నిన్న టిడినము సాయంత్రము 8 గంటలకు చిత్తూరు జిల్లాబోర్డు ప్రత్యేకసమావేశము జిల్లాబోర్డు కార్యాలయమునందు శ్రీయుత రావుబహదూరు బొల్లిని మునిస్వామినాయుడుగారి యధ్యక్షతక్రింద సమావేశమైనది. కార్యక్రమపట్టికలోని మొదటివిషయముగ ఉపాధ్యక్షునిపద వికి శ్రీ రాజా బొప్పరాజు రామకృష్ణరాజులుంగా నామ మును శ్రీ బంగారిపాళయంజయించారు గారు పాదించిరి. ఆయుపపాదనము శ్రీ రావుబహదూరు టి. వి. రంగాచారిగారిచేత బలపరుపబడి శ్రీ టి.కె. దొరస్వామయ్యగారిచే సమర్పించబడినది. ఇతర అభ్యర్థులైనను పదవికి పాటీ చేయకుండుటచే శ్రీ రాజుగారి రేకగ్రీవముగ చిత్తూరు జిల్లాబోర్డు ఉపాధ్యక్షులుగ యెన్నుకొనబడినట్లు కరతాశధ్యక్షుల మధ్య ప్రకటింపబడెను. పిమ్మట శ్రీ రాజుగారు పుష్పమాలాలంకృతులు గావించబడి సభ్యులచేతను ప్రేక్షకబృందము చేతను అభినందింపబడిరి. వీరు నాటక కళాభిమానులై చిత్తూరు శ్రీ రామవిలాస సభ కుపాధ్యక్షులుగ నున్నారు. మండల విద్యాసంఘమునకును, మద్యపాన నిషేధక ప్రచార సంఘమునకును అధ్యక్షతను వహించియున్నారు. శ్రీ కార్యేటి నగరము రాజకుటుంబమునకు సన్నిహిత బంధువర్గములోని వారు. ఇదివరకు కార్యేటి నగరము తాలూకాబోర్డున కధ్యక్షులు గ నుండి చక్కగ పరిపాలనమును సర్పియుండిరి.

ఆంధ్రరైల్వే ప్రయాణికుల మహాసభ

సత్యమూర్తిగారు అధ్యక్షత వహింతురు

ఆంధ్ర రైల్వే ప్రయాణికుల మహాసభ నవంబరు 4 వ తేదీని బెజవాడయందు సమావేశమగును. శ్రీయుత ఎస్. సత్యమూర్తి ఎం. ఎల్. సి. గారు అధ్యక్షతవహింప నంగీకరించిరి. ఒక అవ్వసంఘము శ్రీయుత సి. రాజగోపాలాచారి (బెజవాడ అడ్వోకేటు)గారి యధ్యక్షతను యేర్పాటుచేయబడినది. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయిమైకోర్టు జడ్జివియామకము

ఆర్. వి. బ్రూమ్ఫీల్డ్ ఐ. సి. యస్. గారు బొంబాయి మైకోర్టు న్యాయమూర్తిగా పింఛను తీసికొనిన సర్ చార్లెస్ ఫాసెటుగారిపాతే నియమింపబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

జాబులు

జట్టప్రోలు కుమారరాజుగారు

పులిని సంహరించుట

శ్రీ శ్రీ జట్టప్రోలు సంస్థానాధీశ్వరులగు శ్రీ కుమార రాజు శ్రీ జగన్నాథరావు బహదూరువారికి నెల 12-వ తేదీన నొక పులిని మృగయా విసేదమున బరిచారు. వీరి వయస్సు 12 సంవత్సరములు. వీరు పులుల సంహరించుటలో నిదియే ప్రథమము. ఈ మహానవమినాడు సంస్థాన పురాతన రాజ ధర్మముల ననుసరించి యాయుధపూజాదులను గావించి వేటకు జని తమ నిజదైర్యసాహసమున నవలీలగ నీ పులిని వేటాడిరి. ఇంతటి బాల్యమున పులిని వేటాడుట యెంతటి ధైర్య సాహ సమో చదువరు లాహింపవచ్చును. వీరి తండ్రిగారు 189 పులుల ను వేటాడిన శూర శిఖామణులు.

శ్రీధర కృష్ణశాస్త్రి.

అఖిలభారత చరఖానంఘము

ఆంధ్ర శాఖ, బందరు

అఖిలభారత చరఖానంఘము-ఆంధ్ర శాఖ

వారి శుద్ధభద్రులు ధృవప్రతములు పొందిన

వారి కొకవిజ్ఞాపన

వచ్చెడి డిసెంబరు మాసమున లాహోరులో జరుగనున్న దేశీయ మహాసభా సందర్భమున ఖద్దరు ప్రదర్శనము బాహుళ్య ముగా జరుగును. శుద్ధ ఖద్దరు ధృవప్రతములు పొందిన స్వతంత్ర సంస్థలవారందరు అచ్చట విక్రయశాలల నేర్పరుచుకొనవచ్చు ను. మరియు ధృవ ప్రతములు పొందినవారందరు అచ్చట ప్రద ర్శనములో సుంచునిమిత్తము నాణ్యమైన సరకును తయారు చేయించి ప్రదర్శనము గావించ బ్రాధితులు.

భో. పట్టాభి శ్రీతారామయ్య,

గౌరవకార్యదర్శి.

తృతీయ కై కలూరుతాలూకా

కాపుమహాజనసభ, వాడపల్లి (కృష్ణా)

నవంబరు నెల 9, 10 తేదీలయందు జరుగును

ఈసభతోబాటు తాలూకా రాజకీయసభ, సంఘసం స్కారసభ, యువజనసభ, ఉపాధ్యాయసభ, మున్నగుసభలు జరుగును.

ధ్వజారోహణ, సభాప్రారంభోత్సవములుగూడ జరుగు ను. అధ్యక్షులయొక్కయు పతాక, సభాప్రారంభోత్సవముల జరుపువారియొక్కయు డిల్లీ మున్సిపల్ తెలుపబడును. మా ప్రత్యేకాహ్వానము లందినను. అందకపోయినను సంఘాభిమాను లెల్లరును తప్పక దయచేయ బ్రాధితులు.

కాపుసంఘ పతాక మేరూపమున నుండవలయునో సం ఘమునందలి పెద్దలు దయతో సబ్ పడిటరు, "సత్యశాధని బందరు" అను అడ్డెనుకు డెంబబ్రాధితులు.

(ఆహ్వానసంఘము).

కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు

పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లానుండి లాహోరు కాంగ్రెసుకు ప్రతి నిధులుగా వెళ్లగోరువారు ఈ నెల 30 తేదీలోపుగా ఒకరూ పాయి రుసుముతో ఈదినన నమూనా ప్రకారము దరఖాస్తు పూర్తిచేసి జిల్లాసంఘ కార్యదర్శికి పంపవలయును.

1. పేరు, చిరునామా
2. తండ్రి లేక భర్త పేరు
3. ఏ కాంగ్రెసుసంఘములో సభ్యుడు
4. తాలూకా, జిల్లా
5. వయస్సు
6. వృత్తి
7. మతము
8. శ్రీ లేక పురుషుడు
9. తాను ఏసంఘములో సభ్యుడో ఆసంఘములో మరి ఇద్దరి సంతకము
10. తన సంతకము

గో. వెంకటేశ్వరరావు,

కార్యదర్శి.

21వ తూర్పుగోదావరి

మండల మహాజనసభ

సామర్లకోట, అక్టోబరు 11:— ఈనెల 26-27 తేదీలలో యిక్కడ జరుగబోవు మండలసభలు జయప్రదముగా జరుపుటకు తగు ప్రయత్నములు చురకుగా జరుగుచున్నవి. సభలన్నిటికినీ ప్రతినిధులగుము రూపాయియున్నూ, ప్రేక్షకరుసుము పావలా యున్నూ యేర్పాటుచేయబడినది. ప్రతినిధులగున్నూ ప్రేక్షకుల గున్నూ పుచితముగా భోజనాదివసతులను సన్నాహసంఘమువారు ఏర్పాటు చేయుచున్నారు. ప్రతిదినము సాయంకాలము బహిరంగసభలు కూడా యేర్పాటు చేయబడును. ఇతరజిల్లాలనుండి గూడా చాలామంది ప్రముఖులందరకు ప్రత్యేకఆహ్వానములు పంపబడుచున్నవి.

2. సభలు జరిగేసలము రైల్వేస్టేషనుకు ఎదురుగానున్న డి. కొన్ని గజముల దూరములో గోదావరి కాల్యగలదు. రాక పోకలకు సౌకర్యము కలిగియుండుటచే చాలామంది సభలకు హాజరై సభలుజయప్రదముగా జరిపించవలెనని జిల్లా ప్రజలందరికి హెచ్చరించుచున్నాము.

కద్దరు ప్రదర్శనము

ది 26 తే వుదము 8-15 లకు దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులుగారిచే కద్దరు ప్రదర్శనము తెరువబడెను. దుకాణములను పెట్టడలచువారికి పుచితముగా యేర్పాటు చేయ బడును. ఇప్పటికి దుకాణములకు రి దరఖాస్తులుమాత్రమే వచ్చి యున్నవి. దయాల్ బాగులో తయారుకాబడిన వస్తువులకు ధా అమ్ముటకు వసతి యేర్పాటుచేయబడినది ఇంకను కద్దరు దు కాణములకు దరఖాస్తులువచ్చునని ఆశింపబడుచున్నాము. అందు చే వసతులు కావలసినవారు వెంటనే ఆహ్వానసంఘమువారికి తి యజ్ఞేయకోరెదము.

గ్రంథాలయసభ

ది 25 తేదీకు ప్రకారము మధ్యాహ్నం గం 2 లకు నుండ లగ్రంథాలయసభ రాజమండ్రి తాలూకా బోర్డు ప్రెసిడెంటు గారగు శ్రీయుత మార్పి నరసన్న డి. ఎ. గారి అధ్యక్షత క్రింద సామర్లకోటలో జరుగును. మహారాజశ్రీ డాక్టరు చాగంటి సన్యాసిరాజు యల్, యం. పి. గారు గ్రంథాలయసభకు సన్మానసంఘాధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి. జిల్లాలోని గ్రంథా లయము లన్నియు తమప్రతినిధులను పంపి సభజయ ప్రద ముగా జరుపుటకు తోడ్పడగలందులకు కోరుచున్నాము.

జిల్లాకాంగ్రెసు కమిటీసభ

ది 25 తేదీ సుక్రవారం సాయంత్రం నాల్గు గంటలకు జిల్లాకాంగ్రెసు కమిటీ మీటింగుజరుగును. మహాజనసభలో చర్చింపబడు తీర్మానములు ముందుగా ఆమీటింగులో ఆలో చింపబడును. ఆరాత్రి విషయనిర్ణయసభ సమావేశమగును. జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీసభ్యులెల్లరును తప్పక హాజరు కావలెనని కోరుచున్నాము.

ధనమున్నూ వాలంటీర్లున్నూ కావలెను

కాకినాడతాలూకాలోని అన్ని గ్రామములనుండి యిం కను సన్నాహసభ్యులు విరివిగా చేరియు, విరాళమునీసంగియు సర్వవిధముల తోడ్పడవలసినదనియు యువకులు అందరున్నూ వాలంటీర్లుగా చేరిసహాయమును చేయవలసియున్న దనియు సన్నాహసంఘమువారు కోరుచున్నారు.

ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శి

అఖిలభారత చరఖానంఘము

ఆంధ్ర శాఖ-ఘంటకాల

ఇదివరలో యీ కేంద్రమును ఎవరంతటవారు నేతృత్వగా నడుపునూలు కొనుటనుబట్టి యొకకట్టుబాట్లకు లోనుగాక, ము తకనూలు తయారుచేయించి యిక్కడనేతలకు పిలుకానందున, యితరచోట్లనుండు సంఘములవారికి అమ్మచుండెడివారు. ఈ నూలు వ్యాపారము చేయువారిలో సంఘీభావము లేకుండుట యే యిట్టిపద్ధతులనుడుటకు ముఖ్యకారణము, ఇప్పుడు ఆ. భా. చరఖానంఘమువారు యిక్కడ నొక కేంద్రమును స్థాపించు టచే చక్కని నూలు తయారుచేయించుటకు మంచి ప్రయత్న ములను విరివిగా చేయవలసివచ్చెనారు. ఇదివరలో యిష్టమసారం వ్యాపారమును సాగించుచుండిన స్థానికవ్యాపారులు చరఖానం ఘమువారితో పోటీ సల్పుటనుబట్టి యింకను స్థిరత్వమేర్పడలే దు. ఇక్కడ నూలును విరివిగా కొనుచుండిన భీమవరం యేలూరు మొదలగు సంఘముల వారితో శ్రీయుత పట్టాభిశిరామయ్యపం తులుగారు శ్రీనారాయణయూరిగారు ప్రస్తుతము యితరవర్తకు ల యొద్దనుండి నూలుకొనకుండునట్లును గావించియున్నారు. ఆ యినను యిక్కడవర్తకులు. సంఘము కట్టుబాట్లకులోను గాక అనవసరమైన పద్ధతు లేర్పాటు చేయుచుండుటచే యింకను

వీరుపంపునూలు యేసంఘమువారు. కొనుకుందురనియు, కొంతకా లము ఓపికపట్టెయిండినచో నెలయునంతనూలు .యీసంఘము ద్వారానే సప్లయిచేయుదురనియు, మనవిచేయుచున్నాను.

కొడాలి, నరసింహారావు,

మేనేజరు.

గుంటూరు

అక్టోబరు 21:— వివాహవియోగిర్ణయ శాసన నిరసన సభ మా గుంటూరునందు, ఏలూరుబజారున మ|| రా|| శ్రీ|| గో విందరాజుల శ్రీనివాసరావు పంతులుగారి అధ్యక్షతక్రింద డి. 20-10-29 తేదీ సాయంకాలము సమావేశమయినది. శ్రీపంతులు గారు తమ ప్రారంభోపన్యాసము గావించుచు, గాంధీ, నెహ్రు ప్రజానాయకులుగా నుండ నర్హులనియు, మతమృతకరముగు యిట్టిస్వరాజ్యము ఆసలే అక్కరలేదనియు, వీరు సంపాదించ బోవు స్వరాజ్యమునకు యీశాసనము ప్రథమసూచకమనియు, వెంటనే యీశాసనమునుగూర్చి అందోళన చేయవలసిన అగత్య ము కలిగినదనియు, శ్రీ టి. ఆర్. రామచంద్ర అయ్యరుగారు తమ కందజేసిన మూడు అర్జీలను సంతకములుచేసి యివ్వవలసిన దనియు, సదరు మూడు అర్జీలలో ఒకప్రతి మహామంత్రిగారికి ని, రెండవది రాజ్యాంగ కార్యదర్శిగారికిని, మూడవది నైమను సంఘమువారికిని పంపవలెననియు, దీనిప్రయోజనము కలుగగల దనియు, లేనియెడల శాసనోల్లంఘనమే తారకమనియు నెల విచ్చిరి. పిమ్మట నాకు మాటాడ ననుజ్ఞయిచ్చిరి. గాంధీగారిని నెహ్రుగార్లు నిరసించుట భాగ్యముకాదనియు, శ్రీగాంధీగారు శాసన సభాప్రవేశమునకే సమ్మతించినవారుకారనియు, యిది మనప్రజాప్రతినిధుల దుండగమనియు, దేశకాలప్రాత్రముబట్టి వారి దేశాచారము ప్రకారము వారికిది తప్పుగా తోచలేద గనుక వారివ్యక్తి అభిప్రాయమును మాత్రము వెల్లడించినదియు అర్జీవిన్న పములు సంతకములుచేసి పంపవలసిన అగత్యమే కలిగిన యెడల రాజ్యాంగకార్యదర్శికిని ప్రధానమంత్రిగారికిని మాత్ర ము పంపిన చాలుననియు దేశమంతయు బహిష్కరించిన నైమనుసంఘమువారి నొక పెద్దగావించి వారికి మనవుల నంపుట అనవసరమనియు విన్నవించుకొంటిని. పిదప బ్రి|| శ్రీ|| వేలూరు వేంకటేశ్వరవాధానులుగారు మాట్లాడుచు గాంధీగారు తమ ఆక్షిప్తాయమిచ్చుట తప్పేయనియు, మతమృతకరముగు స్వరాజ్య మక్కరలేదనియు, మన మొఱులు వినెడువారు నైమనుసంఘువ వారేకాని మరియొకరు గాదు వారికి మన మనవుల నంపుకొను సమంజసమేఅనియు నుడివిరి. ఆపై బ్రి|| శ్రీ|| కాశీకృష్ణచాడు లుగారు గంభీరోపన్యాసము గావించిరి. బాల్యవివాహములను బహిసంఘతానము కలుగునని ప్రతిపక్షులవాదమనియు 1 నికి యిదియెంతమాత్రము కారణము కానేరదనియు, హూ ద్యాభ్యాసమే దీనికిప్రబలకారణమనియు, దృఢకాయాలను యీ ఆంగ్లేయులే శిరోమణి పరీక్షపరకైనను మనభాషయ. విద్యాభ్యాసముచేసిరేని తప్పక బలహీనులయ్యెదరనియు 1 మరికొన్ని ప్రశ్నలకు సమంజసముగ ప్రశ్నోత్తరము నుడి నాగరికతయందు ప్రఖ్యాతిగాంచిన సంయుక్తరాష్ట్రముల దు 50,000 బాలికాబాలులు కలరనిచెప్పిరి.

తదుపరి డాక్టరుగారు నమస్సువు శ్రీగాంధీ, నెహ్రు సభాముఖమున నిండించుట తమకు కష్టముగా న చెప్పుచు యితరభాషములందు అధ్యక్షుల ననుసరించి. ము శ్రీ చీమకుర్తి బసవయ్యశ్రేష్ఠిగారి కష్టములను తెలుసుకొనక మహా ప్రాయము నిచ్చుటయు తప్పే జోక్యము కలుగజేసికొనమని వాటింపక రాజప్రతినిధి యిట్టి తప్పేఅనియు చెప్పుచు శాసన: దిగువతీర్మానమును ప్రతిపాదించి వెంకట సుబ్బయ్యశ్రేష్ఠిగారు గాంధీనెహ్రులను నిరసించుట పూర్తిగా సహేతుకముగ నిరసి దేశాభిప్రాయమును ధర్మవిరుద్ధమును రు నిరసించుచున్నారనియు వెం లకులను ప్రార్థించుచున్నారనెడు ఆమోదింపబడెను. అధ్యక్షుడు ఆన విషయములకు మాత్రము నేను 1 దనియు యీశాసనమును గూర్చి యీశాసనవిషయమున మా నెరుంగని గాంధీనెహ్రు అభిప్రాయమని నా లతో విన్నపమ త్రమే సంతక తో సభ 2

పాంచాల విద్యార్థి మహాసభ

‘విద్యార్థులు రాజకీయములలో పాల్గొనవలెను’

సభలో గడచినది, పోలీసులు, మేజిస్ట్రేటు సభనుండి పంపివేయబడుట.

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ తంఱి.)

లాహోరు, అక్టోబరు 19:—నేడు నిఖిల పాంచాల విద్యార్థి మహాసభ బ్రాడ్ లాహోరులో సమావేశమయ్యెను. యమ్. యమ్. జుర్రీకన్య ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షురాలు, శ్రీయత సుభాష్ చంద్రబోసుగారు అధ్యక్షుడు. పుష్పములతోడను, తోరణములతోడను, ఆలంకరింపబడిన సభాభవనము ఉత్సాహకరము దాల్చి యుండెను. ‘అందరకు స్వాతంత్ర్యము కావలెను,’ ‘భారతదేశము భారతీయులకే యుండవలెను,’ ‘మాకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము కావలెను,’ ‘ప్రస్తుత విద్యా విధానము నిరదోష్ఠగమును కలుగజేయును’ అను నాక్యములు స్ఫుటముగా వ్రాయబడిన అట్టలు అన్నిచైత్రుల వ్రేలాడగట్ట బడెను.

పోలీసుగూఢచారులు సభాభవనమును ప్రవేశింపగానే స్టూడెంట్లు వారిని పరాభవముచేయు కేకలు వేసిరి. ఒక సి. ఐ. డి. రిహార్డు చతులు జోడించుకొని సభాసభులకు ప్రణామములనున్ను. సభాధ్యక్షుడగు శ్రీయత సుభాష్ చంద్ర బోసుగారు సభ ప్రేరేపించినపుడు ‘విప్లవము కొనసాగుగాక’ ‘సామ్రాజ్యము విచ్ఛేదముగాక’ యిత్యాది కేకలు మిన్న ముట్టెను. నలుగురు విద్యార్థినులు వందేమాతరగీతములను పాడుటతో కార్యక్రమము ప్రారంభమయ్యెను.

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షురాలు

భార్యక్ క్రిస్టియన్ కాలేజీలో యమ్. ఏ. తరగతియందు చదువుచున్న జట్టి కన్య ప్రతినిధుల నాహ్వానించుచు సుత్తులగు భారత జనసామాన్యమును ప్రబోధించవలసినదని కోరెను. రాజకీయములను గురించి ముచ్చటించుచు యామెయిట్లు చెప్పెను. విద్యార్థులు రాజకీయములను చదువవలెనుగాని, రాజకీయములలో పాల్గొనరాదని కొందరనుచున్నారు. విద్యార్థులముఖ్య ప్రమేయము విద్యాభ్యాసమున కంతరాయము గలిగించు పనులను చేయరాదని యనుట నిజమే. కాని మన భల్లిదండ్రులును, మన నాయకులును చేయుచున్న మహాప్రయత్నమునందు మనము పాల్గొనకుండ చూచుచుండజాలము. కావున నెట్లప్పుడు భర్తృపథమును తప్పకుండ సంచరించుటకు భగవంతుడు మనకు మనోదార్ఢ్యము నిచ్చుగాక!

సుభాష్ బోసుగారి యుపన్యాసము

అధ్యక్షతీవన్యాసము నొసంగుచు విద్యార్థులు రాజకీయములలో పాల్గొని దేశస్వాతంత్ర్యమునకై తీవ్ర ప్రయత్నములు సలుపవలెనని సుభాష్ చంద్రబోసుగారు చెప్పిరి.

ఒక వృద్ధుడు వేదికపై వెళ్లి యుపన్యాసించగోరెను. సభలో కొందరు ‘మాట్లాడుము,’ వినగోరుచున్నాము అని కేకలు వేసిరి. వీరందరు సి. ఐ. డి. లని సభాసదులుతలచి వారిని సభలోనుండి వెడలగట్టిరి.

బాబాగురుదత్ సింగు

తమ గటామారు న్యాయ హోరము లో ప్రసిద్ధిజేందిన బాబాగురుదత్ సింగు గారు ఉపన్యాసించుచు బట్టిబట్టి కాల్యాలనుండి యిప్పటివరకు దేశములో విద్యార్థులు కలుగజేసిన మార్పును ప్రశంసించిరి. గాంధీమహాత్ముడు దేశమునకు త్యాగమార్గమును సూచించెను. ఈ త్యాగసాధనము వలననే మనకు స్వాతంత్ర్యము లభించెను.

సానుభూతి లేఖలు

అంతట అధ్యక్షుడు సభ జయప్రదముగా జరుగుగాక అని నాయకులు పంపిన తంతివార్తలను చదివెరి.

గాంధీమహాత్ముడిట్లు వ్రాసెను. “సభ జయప్రదముగా జరుగుగాక” యని కోరుచున్నాను. నిష్కళంకమగుశిలము వలన విద్యార్థులు తమ దేశమాతకు సేవచేయగలుగుదురు.

శ్రీయత వల్లభభాయిపటేల్

గాట్టు సందేశమునంపిరి. “రాబోవు స్వాతంత్ర్యపోరాటమున సుశిక్షితులగు నైనీకులుగా పోరాడుటకు తయారుగానుండుడు.”

భగత్ సింగు దత్తుగారల శాంతిసందేశము

“బాంబులను, రివోల్వరులను ఉపయోగించక రాబోవు పోరాటమున పాల్గొనుటకు సంసిద్ధులు కండ”ని భగత్ సింగు, దత్తుగారలు సందేశమునంపిరి.

చిన్న ఉపన్యాసములో అమెరికాదేశమునకు పాల్గొని రివల్వ్యూగారు శిలమును పెంపొందించుకొనుచుండవలసిన దని కోరెను.

KARAMCHANDCHABILDASS
MANUFACTURING JEWELLER
437/3 MINT STREET SOWCARPET MADRAS.
CATALAGUE FREE ON APPLICATION.

1 శ్రీ మా 1-12-0
5 శ్రీ మా 7-12-0

సాలామి త్రి సంచీ వి

(రిజిస్టరు) 1 శ్రీ మా 1

84 చెట్ల దినములు అపురేయి కలిగిన శ్రేష్ఠము. మేనాపాడలకు సవాయి, శ్రీలక్ష్మణమువ్యాధులకు ఆమోఘము. ఓర్పు ఉడుకులకు, శుక్లవర్షము, చర్మవ్యాధులకు, శ్రీలక్ష్మణమువ్యాధులకు గాఢరంటి.
జి. యస్. రావు, ఆంధ్ర మెడికల్ స్టోర్సు, రామానాయుడుపేట, మదిలీపట్నం, కృష్ణాజిల్లా.

వరుసగా 3 సత్సరముల ఫలితములు ఒకటి కొకటి మించియున్నవి.

సం॥	సం॥ ఆదాయం.	వ్యాపారం.	బోనస్.
1926	6,48,470.	19,25,500.	81-12-24. రు. 12/-1000-8
1927	7,12,854.	38,01,500.	81-12-25. రు. 20/-
1928	9,85,501.	60,00,000.	81-12-26. 22-8

ఇండియాలో క్లెయిమ్స్ లి అభివృద్ధిలో నున్న భీమాకంపెనీతో అన్యూయి చేసుకొనుదు.
జనరల్ అన్యూయిస్ సొసైటీ లిమిటెడ్ హెడ్ ఆఫీసు (అజ్మీరు)
The General Assurance Society, Ltd., Ajmer.
Apply to:—Dr. R. P. Aiyar, Superintendent, 44 Linghi Chetti St. MADRAS
or General Manager at AJMER.

సభ జరుగుచున్నంతకాలము “విప్లవము కొనసాగుగాక” “సామ్రాజ్యము విచ్ఛేదమునొందుగాక” యని కేకలు మిన్న ముట్టెను.

మరునాటి కార్యక్రమము

(శ్రీ ప్రెస్ తంఱివార్త)

లాహోరు, అక్టోబరు 20:—ఈ ఉదయము మరల సభ ప్రారంభమయినపుడు లాలాజవహర్ యల మరణమునకై సానుభూతియు, సనాతనధర్మ కళాశాలాధ్యక్షుడగు రఘుపతి రదయాత్ గారి మరణమునకును, జతీంద్రనాథుని మరణమునకై సానుభూతియు చెల్లుచు తీర్మానములు ఆమోదింపబడెను.

విద్యార్థులు-స్వదేశీవస్తుధారణ

విద్యార్థులు స్వదేశీవస్తుధారణము గావించవలెనని కోరుచు సి. సి. బలిగారు డిర్క్టరును సుప పాడించిరి. ఈ తీర్మానమును గూర్చి యుపన్యాసింప నివ్వవలసినదని ఒక మహమ్మదీయుడు కోరెను. అతడు విద్యార్థి కాదు. ప్రతినిధియైకాడు. కాన అధ్యక్షుడతనిని మాట్లాడనివ్వలేదు. ఈసాకు పెట్టుకొని పేక్షకసానములో చాలమంది గందరగోళము చేయ మొదలుపెట్టిరి. కొంతసేపటివరకు చాల గల్లంతు జరిగెను. ఆమహమ్మదీయుడు కట్టెను తిప్పుచు వచ్చెను విద్యార్థులు ఉద్దేశపూరితములు సభలోనుండి యిత్ని గెంటి వేయుటకు పోయిరి. జరిగిన పోరాటమును సుహమ్మదీయునకు తెలియెను, ముఖముమీదను దెబ్బలు తగిలెను. లాలాజవహరు గారెద్దవచ్చి మహమ్మదీయుని రక్షించెను. సభలో నున్న సిటీ మేజిస్ట్రేటు పోలీసులను రమ్మని కోరెను. చాలమంది పోలీసులువచ్చి సభలోనుండిరి. ఇంతలో బ్రాడ్లాహోరు ధర్మకర్తయగు ధర్మవీరుగారువచ్చి మేజిస్ట్రేటును, పోలీసులను సభనుండి వెడలిపోవలసినదనికోరిరి. వారు వెళ్లిపోయినతరువాత కార్యక్రమము ప్రారంభమయ్యెను. సభలోనుండ తగనివారిని, పోలీసులైననుసరే వెడలగొట్టవచ్చుననియూ, దొర్ల న్యాయమూత్ర ముపయోగింపరాదనియు సుభాష్ బోసుగారు చెప్పిరి.

సభ సాయంత్రము 3 గంటలవరకు ఆపుచేయబడెను.

సభముగియుట

సభ సాయంత్రము సమావేశమై యీక్రింది తీర్మానములను ఆమోదించెను. (1) కారదా, దాక్టరు ఆలమ్, గోపిచందుగార్లను అభినందించుట (2) సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమే భారతదేశముయొక్క గమ్యస్థానముగా నుండవలసిన తీర్మానములు, (3) సివిల్ మిలిటరీ గజెటులో వ్రాయబడిన దుష్ట వాక్యములను గర్హించుట.

జతీన్ స్మారకనిధి

జతీన్ స్మారకనిధి కై ప్రయోగహోయము కోరబడెను. కొంత ద్రవ్యము వసూలయ్యెను. సభాధ్యక్షుని అంత్యోపన్యాసము హర్షనూచకములగు కరతాళధ్వనులు చెలరేగుచుండ సుభాష్ బోసుగారు ఆంత్యోప

న్యాస మొసంగుచు నిట్లు చెప్పిరి:—మీ జీవిత పరమావ ర్షేదో మీరు నిర్ణయించుకొనవలెను. 10 సంవత్సరముల తరువాత మరల నీ సంవత్సరము భారత జాతీయ మహాసభ పాంచాల రాష్ట్రమున సమావేశము కానున్నది. ఇది కేవలము ఆ గంతు కనుగు సంఘటనమని యూహించుటకు వీలులేదు. పది సంవత్సరముల క్రిందట అమృతసరము కాంగ్రెస్ మహాసభ సహాయ నిరాకరణమును ప్రారంభించెను. ఈ మహాసభ్యమువలన మనకు స్వాతంత్ర్యమునకు చాల దగ్గరపడితిమి. అట్లులే లాహోరు కాంగ్రెస్ లోనూడ స్వాతంత్ర్య గమ్యస్థానముచేరు తీర్మానము లను, ఉపాయములును పన్ను బడననిభారతదేశమంతయు నెదురుచూచుచున్నది.

ఇంతటితో పాంచాల విద్యార్థి మహాసభచరిత్రలోమిక్కిలి ప్రాముఖ్యత జేందిన రెండవ సమావేశము ముగిసెను.

పాంచాలములో నశకట్టలనుండి సుభాష్ చంద్రబోసు గారికి ఆహ్వానములు వచ్చుచున్నవి.

ఈరోజు మధ్యాహ్నము వారికొకవిందు చేయబడును. కాంగ్రెస్ పక్షమున వారు సాయంత్రము బహిరంగసభలో సవస్థనింతురు.

అమృతమునకు సిద్ధముగానున్నవి

“మామిడి అంట్లు జహంగీరు మొదలగు ప్రసిద్ధిగల 200 కకములున్నా యితర ఫల, పుష్ప, పత్రజాతులు అమృతము కు సిద్ధముగా నున్నవి.” క్యాటలాగు ఉచితము.

రావు చిన్నా రావు & సన్సు,

రాయల్ వర్నరీ, కడియం, కూర్మ గోదావరిజిల్లా.

శ్రీ మణిజ్యోతిమాలయము, గుంటూరు.

ఇది మంచిఖాతి వహించిన గొప్ప జ్యోతిష్కలచే స్థాపింపబడినది. ఇందు గొప్ప బహుముఖులు, సర్టిఫికేట్సు కప్పు పొందినవారున్న గలరు. వీరి ప్రశ్న ఫలముల ఆమోఘములు. ముహూర్తముల నిర్ణయములు. జాతకముల విశ్లేషములు, నిరాశూటములు. లగ్నస్థులు, గ్రహస్థులు, భావస్థులు, హాడతపర్లు, అష్టకపర్లు, వడ్డ్యలాది సాధనలతో క్వాట్రస్మృతముగా సంపూర్ణ జాతకము లుండును.

రేట్లు:— 3 ప్రశ్నలకు ఏకకాలమున రూ 1. ముహూర్తములకు రూ 2. టూకీ జాతకములు నాడీమాదిరివి రూ 5. ప్రశ్ననుబట్టిగాని జన్మకోటినిబట్టిగాని, సంవత్సరఫలం రూ 3. సంపూర్ణ జాతకములు:— సంవత్సరంవారి రూ 20. అంతర్గత వారి రూ 30. విదేశవారి రూ 60.

దంత చూరము

డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0; 12-కి 1-4-0

ఈ దంతచూరముతో పండ్లుతోముటవలన చిగుళ్లుగట్ట పడును. చిగుళ్లునుండి రక్తముకాఱుకుండును. నోటదుర్గంధము లేకయుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును. అమృతాంజనము డిఫో, ముద్రాసు బొంబాయి.

మద్రాసు అందు సదరన్ మరాటా
రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్.
(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు కాబడినది)

నో టీ సు

దీపావళి నెలవృద్ధినిములకు
కన్ నెషన్ రిటరన్ టిక్కెట్టు

25-10-29 తేదీనుండి 31-10-29 తేదీవరకు
ఈ దిగువ తెలుపబడిన తగ్గుదలధర ప్రకారము
2-వ 3-వ తరగతి రిటరన్ టిక్కెట్టు మొయిలు, ఎక్కు
వైసు, సాధారణ ప్యాసెంజరు బండ్లలో ప్రయాణ
మొనర్చుటకు ఈ లైసునం దొనగబడును.

ఏ రెండు స్టేషనులకు మధ్య వైనను 100 మైళ్లకు పైబడిన దూరమునకు	డబుల్ ప్రయాణము నకు 11/3 మొయిల్ ధర చొప్పున ఇయ్యబడును.
ఏ రెండు స్టేషనులకు మధ్య వైనను 100 మైళ్లకు, లేక అంతకు తగ్గిన దూరమునకు	101 మైళ్ల దూరము లేక్క ప్రకారము 11/3 ధరను చెల్లించవలెను. అంతకు తక్కువ దూరమునకు 2 సింగిల్ ప్రయాణ ధర లను చెల్లించవలెను.

ష ర త్తు లు

తిరుగుప్రయాణము 10-11-29 తేది రాత్రి 12 గంటల
లోగా పూర్తి కావలెను.

యాత్రికులపై ఎచ్చరెచ్చట నుంకము వసూలు చేయ
బడుచున్నది. అచ్చట నుంకము ఈ ధరలకు చేర్చబడును.
3 ఏండ్లకు పైబడిన, 12 ఏండ్లకు మించని పిల్లలకు కక్
నెషన్ ధరలో సగము చార్జీ చేయబడును.

ఎట్టి విషయములో నైనను ఉపయోగించనట్టియు,
కొంతవరకు ఉపయోగించబడినట్టియు టిక్కెట్టుకు వైకము
తిరిగి వాపసీయబడదు. లేక టిక్కెట్టును ఉపయోగించుటకు
వరిమితకాలము పొడుగించబడదు.

ఈ టిక్కెట్టు గలవారు బయటికి ప్రయాణము చేయు
నప్పుడు, తిరిగి వచ్చునప్పుడు, ఇదివరకు ఆలైసునందు ఆమార్గ
ముగుండా ప్రయాణ మొనర్చుకుండిన ఒకటి లేక అధిక స్టేషనులవద్ద
ఆగవచ్చును. అయితే బయటిప్రయాణము మాత్రము
టిక్కెట్టును కొనినకోజువనే ప్రారంభించవలెను.

రెండవ తరగతియందు స్థలము రిజర్వ్ చేయవలసినయుం
డిన మామూలుపద్ధతిప్రకార మట్లు చేయబడును.

3 వ తరగతి టిక్కెట్టు గలవారు వ్యత్యాసము గలసామ్మ
ను చెల్లించినను హెచ్చుతరగతి బండ్లయందు ప్రయాణమొనర్చు
వీలులేదు. మరియు ఏమార్గమునకు థీసికొనెదరో, ఆ మార్గము
నందు తప్ప ఇతరమార్గములందు ప్రయాణమొనర్చు వీలులేదు.

వ్యాధి వీడితులకు వరప్రసాదమగు కిమందులను
జ్ఞాపక ముంచుకొనుడు

స్టాక్స్ ఆంటి మలేరియల్

వెండి జ్వరమాత్రలు
జ్వరములకు నొప్పుల కుపయోగించును. పెద్దదయిన
జ్వరగడ్డలను తగ్గించును. 40 మాత్రల సీసా 1-కి రు 1-0-0

స్టాక్స్ క్షయదగ్గు నివారిణి

వెంటనే నివారింప గలదు. సీసా 1-కి రు 1-0-0

స్టాక్స్ కక్కువా దగ్గు నివారిణి

వసి పిల్లలకు మిక్కిలి ఉపయోగము. సీసా 1-కి రు 1-0-0

G. S. STEERS,

21, Errabalu Chetty St., G. T. Madras

దేశీయవార్తలు

“విప్లవము జయ మొందుగాక”

ఈవైప్రకటన పత్రము కమిషనరు జప్తుచేయుట

డిల్లీ, అక్టోబరు 19:—“కరంతీసభతో హా” (విప్లవము జయ
మొందుగాక) ఈ కీర్తికాండ భగత్ సింగదత్తుగారల పటములతో
ప్రకటించబడిన పెద్దప్రకటన పత్రములను పోలీసు కమిషనరు
గారు యావత్ప్రములు రాజద్రోహపు పత్రములని జప్తు గావించి
వాటిని విశేషరచుకొనెను. (ఆ. ప్రె.)

కొచ్చిన్ సంస్థానపు పాతశాలలందు హిందీనేర్పుటకు
వనతులు

కొచ్చిన్, అక్టోబరు 19:— సంస్థానపు పాతశాలలందు
హిందీభాష నేర్పుటకుగాను దక్షిణభారత హిందీప్రచార సభ
వారు తమ సభ కు చేరి న హిందీ ప్రచార కుల ను
నెలకు 10 రూపాయ వేతనము లపై
కొచ్చిన్ పాతశాలయందు ఉపాధ్యాయులు నుంచుటకు సమ్మ
తించినందుపై కొచ్చిన్ ప్రభుత్వమువారు యందులకు అంగీకరిం
చిరి. చిత్తూరు, కన్నమకొలం, తిరుచ్చూరు, యర్నాకుళం,
యీపట్టణముందలి ఉన్నత పాతశాలలలో హిందీనేర్పుటకుగాను
1440 రూప బడ్జెటునందు ప్రభుత్వమువారు హిందీవిద్యకుగా
ను నిర్ణయించిరి. ప్రస్తుత మేర్పాటుననుసరించి 5 ఫారమువారికి
హిందీ నేర్పబడును. (ఆ. ప్రె.)

రైతులమహాసభ

మారిన నరసన్నగారి ప్రకటన

సామర్లకోట, అక్టోబరు 21:— రాజమహేంద్రవర
ము తాలూకాలోని అధ్యక్షులగు మారిన నరసన్నగారు యీ
క్రింది తంతివార్త పంపుచున్నారు. ఈనెల 26, 27 వ తేదీల
యందు సామర్లకోటలో జరుగు రైతుల మహాసభ అన్నివిధముల
ముఖ్యమైన దని చెప్పవలసియున్నది. రీసెటిల్మెంటు సమస్య
జిల్లావంతయు కలవరపరచినది. రైతులకు సంబంధించిన ఈ
ముఖ్య సమస్య విషయమై రైతులు ఇంతవరకు తగుశ్రద్ధ చూపి
యుండలేదు. రైతులు ఈ మహాసభకు అధికముగ వచ్చి తమ
యిబ్బందులను ప్రకటించి వాటిని నివారించువిషయమై మహా
సభయందు ఆలోచనలు సలిపెదరని నమ్ముచున్నాను. జిల్లా
యందలి ప్రతిరైతు ఈసభకు వచ్చిసభావిజయమునకు తోడ్పడ
వలయునని కోరుచున్నాను. ఇది రైతుల ప్రభుధర్మము.
(తంతివార్త)

ప్రపంచమునం దంతటను గొప్పవం తెన

విరాదినదివై వంతెన కట్టు ప్రయత్నములు
రంగూన్ అక్టోబరు 18 బర్మావైస్ అధికారులు విరా
వదినదివై సాగొంగు అమరపురామధ్యను ఒకగొప్పవంతెన
కట్టుటకు ప్రారంభించిరి. ఈవంతెన 1988వ సంవత్సరమున పూ
ర్తియగును. ఈవంతెన ప్రపంచములోని యెల్లవంతెనలకన్న గొ
ప్పదిగాను ఇంజనీరింగుప్రతిభ తెలియజేయునట్టి గొప్పనిర్మాణ
యైయుండును. ఈవంతెన 40 అడుగులపైగా నెత్తుగలిగియుండి
యేటియందు గొప్పగొప్ప ఓడలు పోవుటకు వీలుకలిగియుండు
నటుల నిర్మింపబడును. (ఆ. ప్రె.)

ఈనబ్బును వాడకున్నచో నహజసౌందర్యముగల స్త్రీగూడ
యితరుల నాకర్షింపజాలనిదే యగును. దీనిని నిత్యమును వాడు
చున్నచో సామాన్యసౌందర్యముగల యువతియైనను ప్రజల
ప్రశంస నధికముగా బడయగలుగును. స్త్రీల సౌందర్యమునకు
ముద్దు లోలుకు మొగమే ముఖ్యలక్షణము.

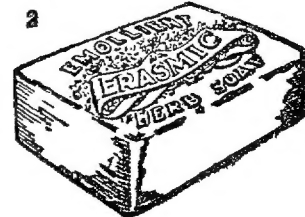
Let

ఇది చర్మమునకు ప్రకాశమును మృదుత్వమును స్వేచ్ఛ
తమగూడ యెల్లప్పుడును కలిగించును. అతిమనోహర

ERASMIC HERB SOAP

మైన ఈనబ్బునే యెల్లప్పుడు వాడుడు. ఇది చర్మరంగ్రములను శుభ్రపరు
చుటయేగాక చర్మములోని టిక్కులకు పుష్టినిగూడ కలిగించును. సూజ
కుగ యవ్వన బొకమార్గముపోకుండనిది కాపాడును. చర్మమునకు మృదుత్వ
మును కలిగించును. దీనిని వాడుటవలనచర్మము యెల్లప్పుడును మృదువుగను
కుండరముగను యుండును.

Made in England by the
Manufacturers of the
famous
Erasmic Toilet Specialties

నెల్లూరుజిల్లా పొలము కాపరుల సమ్మె

వెన్నలకంటి రాఘవయ్యగారు
రాజీకుదుర్ప ప్రయత్నించుట
(స్వకీయవిలేఖరి)

నెల్లూరు, ఆక్టోబరు 21:—మైపాడునందు పొలము కాపరులను అధిమాంధ్రులు సమ్మెకట్టియున్నారు. 20-వ తేదీన వెన్నలకంటి రాఘవయ్యగారు మైపాడునకు వెళ్లి వారితో కలసి మాట్లాడిరి. ఇతర గ్రామములందరి పొలముకాపరులకున్న గౌరవము తమకుకూడ యుండవలయు నని అధిమాంధ్రులు కోరుచున్నారు. రాఘవయ్యగారు మైపాడులోనున్న గొప్ప రైతులను కలసికొని మాట్లాడిరి. అధిమాంధ్రుల కోరికల విషయమై రైతులు ఎట్టి ఆక్షేపణ డెలుపుటలేదుగాని, ముందుగ తెలుపకయే సమ్మెకట్టి పనులకు అభ్యంతరముకలుగజేసినందులకు రైతులు చింతిల్లుచున్నారు. రాజీ కుదుర్చుటకై రాఘవయ్యగారు గావించుచున్న ప్రయత్నములు త్వరలో సఫలముకావచ్చును. రాఘవయ్యగారు అధిమాంధ్రులకు కొంత ధనసహాయ మొసగిరి. మరికొంతధనమున ప్రాసచేసి ఇచ్చుటకు వాగ్దాన మొసగిరి. (తంతివార్త)

కార్తిక స్తంభనము

కరాచీ ఓడరేవుపనివాండ్ల సమ్మె

కరాచీ, ఆక్టోబరు 19:—కరాచీ ఓడరేవు పనివాండ్లు సమ్మెచేసిరి. కొందరు పనివాండ్లికను పనిలోనే యున్నారు. పనిలోనికి పోవుచున్నవారిని సమ్మెదారులు అటంకపరచి దౌర్జన్యము చేయుచున్నారు. సమ్మెదారులకోర్కెలు అధికారులకు నివేదించబడెను.

ఈరీతిగా సమ్మె కొనసాగినచో ఎగుమతిదగుముతులకు చాల నష్టము కలుగును.

కలకత్తా జూటుమిల్లు సమ్మెలు

కలకత్తాలోని ఓరియంటు జూటుమిల్లులోని 8,400 పనివాండ్లు సమ్మెచేసిరి. మిల్లు పూర్తిగా మాసివేయబడెను.

ఆయిలుడిపోలోని పనివాండ్లు 4 వేల మంది ఇదివరకే సమ్మెచేయుచుండిరి. వీరందరు కలిసి 7 వేలమంది యూరేగింపు బయలుదేరిరి. మిల్లుఅధికారులు వీరియొక్క మొరలు విని సమాధానమున కియ్యకొనలేదు. (ఆ. ప్రె.)

గవర్నరుగారి పర్యటనము

పశుచికిత్స వైద్యశాల

శంఖుస్థాపన మహోత్సవము జరుపుట

వెంకటగిరి, ఆక్టోబరు 18:—నిన్న రాత్రి గవర్నరుగారి గౌరవార్థమై మహారాజుగారికొ గొప్ప విందుసగిరి. మహారాజుగారు సంస్థానమువారి నిశ్చల రాజభక్తిని ప్రకటించిరి.

వెంకటగిరి, ఆక్టోబరు 19:—గవర్నరుగారు నేటి దినము ఉదయము వేటూడ వెలిగొండ అడవులకు వెళ్లిరి. వీరు ఒక ఎలుంగొడ్డును చంపిరి. సాయంకాలము గవర్నరుగారు పశుచికిత్స వైద్యశాల నూతన భవనముల శంఖుస్థాపన మహోత్సవమును జరిపిరి. మహారాజుగారు రైతులట్ల గావించుచున్న సహాయమును గవర్నరుగారు ప్రశంసించిరి. ఈ భవనములు గవర్నరుగారి పేరట నిర్మింపబడినవి. రాత్రి ఏనుగులతోను బాణ వేడుకలతోను గొప్ప ఉత్సవము జరిగెను. 50 వేల మంది ప్రజలు ఈ ఉత్సవమునకు వచ్చియుండిరి. రాత్రి విందు, డిన్ను జరిగినవి. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్ర కార్తికమాహాత్మ్యము

పద్యములు మృదుదుగురుములు, కథ లత్యుద్యుతములు, నీతికింబుట్టిల్లు. అనేకపండితులమెప్పు వడసినది. విశేషించి కార్తికమాసమున దశమివే జరుపబడు పుణ్యపురాణము. 180 పేజీలు. వెల 1-0-0 పోస్టుఖర్చులు వేరు.

విలాసము:—అనివెద్ది జగన్నాథశాస్త్రి, కొవ్వూరు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.

ఒక సిగరేటువిక్రయదారుని కొందరు కత్తితోపాడుచుట

ముద్దాయిలు అరెస్టుచేయబడిరి

కలకత్తా 19:—18వ తేదీన రాత్రి కలకత్తాలో యం సర్క్యులర్ కోడ్డునందు నలుగురు పెహవరీలును మోటారుతోలువాడొకడును కలిసి 'షేక్' అనుఅను సిగరేటుఅమ్మనానిని, యీతని పనివానిని కత్తితోపాడవినందులకు పోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి. ఆనూ అనువాడు ఆసుపత్రియందు సందిగ్ధస్థితియందున్నాడు. ఈ కార్యమునకు మూలకారణమేమన అనుఅనువానిపనివాడు ముద్దాయిలయిన పెహవరీల విషయమునుగూర్చి పోలీసువారికి యేదో వర్తమానము తెలిపెననియు ఆ సమాచారముల నాధారముజేసి కొని పోలీసువారు యీ పెహవరీల నలుగురిమీద క్రిమినలుకేసు తెచ్చి రను షాత్రము తో పీరు యీకార్యముగావించరని తెలియుచున్నది. పీరు యీకార్యమునొనర్చినవెంటనే ఒకటాక్సీయందు పారిపోయిరిగాని పోలీసువారు వీరిని అరెస్టుచేయగల్గిరి. (ఆ. ప్రె.)

చంద్రా నర్సరీతోటలు- నేలం జంక్షన్
8 సం॥ అంటుమిడిచెట్లు, నిమ్మ, నారంజి, చక్కెర, డజ్జా రు 7½. బామ, దాలిమ, అంజూరు, అంగూర్, సలాది, క్రొటన్న, పూలచెట్లు డజ్జా రు 5. స్వదేశీ తర్కారీ, పూలనిత్తులు, స్వదేశీ తర్కారీ, ఫలపుష్పవిత్తులు, ప్రతిదినము 24 పాకెట్లు రు 2½. Ditto 12 పాకెట్లు రు 1½. క్యాటలాగు ఇ.ఇ. Chandra Nursery, P. O. Salem Junction.

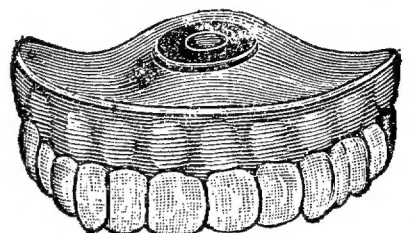
కలకత్తాలో నొక మార్వాడీ గృహమున దోపిడి

4000 రూపాయల అపహరించిరి

కలకత్తా, ఆక్టోబరు 19:—గత గురువారమురాత్రి బుట్టా బజారునందు హీరాలాల్ ఇమానియా అను మార్వాడీమొపుకార్ గృహమున కొందరు దొంగలుమారి ఇనుపపెట్టెయందుండిన విలువల ముత్యాలహారములు వజ్రములు చెక్కిన చేతిగాజులును మరికొన్ని విలువగల వస్తువులు అన్నియు 40,000 రూపాయల విలువగల సొమ్ములు అపహరించిరి. (ఆ. ప్రె.)

పండ్ల డాక్టరు

హెచ్. యం. రావుగారి దంత వైద్యాలయం

గుంటూరు (బ్రాంచి) లింగమల్లు రామచంద్రరావుగారి మేడలో భోజన పదార్థములను బాగుగా నమలుటకు అనుకూలముగా నుండు ఆర్థోఫిట్ దంతములు కట్టబడును. ండ్లనొప్పికినుండు భాద 1 నిమిషముగో తంపోవును వెల 1-4-0

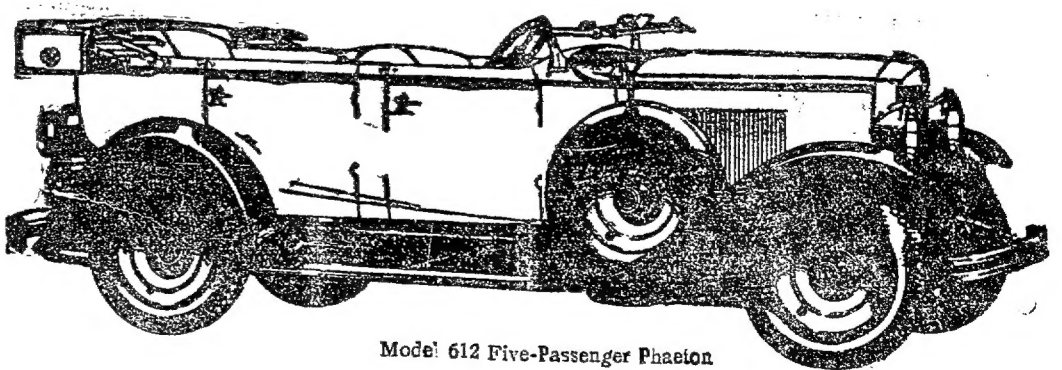
ఇంకను గొప్ప విలువగలది

గ్రహం-పేజిలో అనేకములైన ముదిరిలు కలవు. కోడ్ స్పర్, కాబ్రియెలెట్, కూచ్, స్పార్ట్ ఫీటర్స్, 5 ఛాసిస్ మీద 6, 8 సీట్లతో అమర్చబడినది. ధర లో చాలా వ్యత్యాసమున్నది.

నూతన గ్రహం-పేజ్ 612 ఇదివరకుండిన రకములకంటెను మిక్కిలిపెద్దది, అధికసౌందర్యము, హెచ్చుశక్తిగలది మాత్రమేగాక అత్యధిక విలువగలదికూడ యని మేము నమ్మెదము. ఈ కంపెనీ యొక్క 19 సం॥రముల చరిత్రమునందు 1928 సం॥రమునందు ఇతర రకములన్నిటికంటెను సిక్స్ అనేక కొనుగోలుదారులను ఆకర్షించినది. ఈ కారును పూర్తిగా పరిశీలించుటకును, ఒకసారి దీనియందు ప్రయాణము చేయుటకును మీరు ఆహ్వానించబడుచున్నారు.

Joseph E. Graham
Robert E. Graham
Piquette

Model 612 Five-Passenger Phaeton

సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటరులు:—ఫ్రాడన్ బర్గ్ అందు కంపెనీ,
2/11, మాంట్యూరోడ్డు, మద్రాసు.

బ్రాంచీలు:—బెంగళూరు, ఉదకమండలం, సికింద్రాబాదు.

ట్రావెలింగు ప్రతినిధులు:—ఉత్తరజిల్లాలు:—టి. పి. వాట్సు ఎస్సెస్వోర్, హెడ్ క్వార్టర్లు, విశాఖపట్నం. దక్షిణజిల్లాలు:—టి. ఎన్. వెంకట్రామయ్యర్, ఎస్సెస్వోర్, హెడ్ క్వార్టర్లు, తిరుచినాపల్లి. నీడెడ్ జిల్లాలు:—టి. హెచ్. పి. ఎవ్వర్లు, హెడ్ క్వార్టర్లు, బళ్లారి. వెస్టుకోట్:—కాప్టన్, పి. డబ్లింగ్, హెడ్ క్వార్టర్లు, తిరువనంతపురం

GRAHAM-PAIGE

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయమున దొరకు గ్రంథములు

రాష్ట్రభాషామండలి ప్రథమ పుస్తకము— రామానంద శర్మగారు 0-8-0

శ్రీరామవిజయము (నాటకము)—కే. వెంకటరమణ రావుగారు. 0-8-0

కారదాంబ, (శ్రీధర్మబోధిని) నాటకము—టి. శ్రీనివాసరావుగారు. 0-4-0

శబ్దకామిని (నిఘంటువు)—శిరోభూషణము, వేంకటరంగాచార్యులుగారు. చాలా ఉపయోగకరము. చేబులోనినుడును 1-4-0

ఆంధ్రోద్యమము—మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల అధ్యక్షుల ఉపన్యాసములు, తీర్మానములు చిత్రములు గలవు. 1-8-0

ఆత్మజ్ఞానాసంఘము—పాఠనంది జగన్నాథస్వామిగారు. శరీరము విడిచినకర్తవ్యము ఆత్మస్థితినిగూర్చి చెప్పినది. 0-8-0

సత్యసత్యపాఖ్యానము—మల్లంపల్లి మల్లికార్జునశాస్త్రిగారు. అయిదాశ్వాసముల రసవత్ప్రబంధము. అద్భుతకల్పనములతో నిండియున్నది. 1-0-0

గురుబోధామృతము (వేదపాఠ గ్రంథము)—శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు. భక్తిరసపరిపూరితములగు పాటలు 0-4

తిలకు మహాశయుని, సంపూర్ణముగ జీవితము

లు—మానికోండ సత్యనారాయణశాస్త్రిగారు డిమ్మి 420 పుటలు. 2-4-0

తత్వసంద్వికా (ప్రశంసాభాగము)—సన్నిధానము నూర్య నారాయణశాస్త్రిగారు. 1-0-0

సంగీత శమంతకచుడి. 0-8-0

మహర్షి దేవేంద్రనాథ తామరగారి స్వీయచరిత్రము—మొక్కపాటి రామమూర్తిగారు. ప్రత్యేకము ముఖ్యముగ జరుగవలసినది. ఘోరైక్తుకాగితము. పుటలు 214 కాగిత తొక్కెండు. (కొన్ని ప్రతులు మాత్రమే కలవు) 2-8-0

ఆంధ్రకబ్బచింతామణి (సంకేతము) —పాఠనంది రామశాస్త్రిగారు 0-12-0

పోస్టుకర్షులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, నెం 7, తంబుచెట్టివీధి, జార్జిటవుక్, మదరాసు.

ద్రవ్యశాస్త్రము

సాధారణ శివరామ్, దివానుబహదూరు చిత్రపు వెంకటాచలపంతులు, వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు పంతులు, సాధారణ వి. యస్. శర్మ, కే. వి. ఆర్. స్వామి, యం. యల్, సి. మొదలగు అగ్రశాస్త్రజ్ఞులచేత, లోకజ్ఞానధురీణు లగువారి వలన ఆంధ్రభాషకు అమూల్యంకార మని వినుతింపబడినది. వెల రు 1-0-0.

గ్రంథకర్త
యద్దనపూడి వెంకటరత్నం,
180 మర్చంటుతాడేపల్లిగూడెం (పశ్చిమగోదావరి జిల్లా.)

ప్రకటన

‘బాలవ్యాకరణ గుప్తార్థప్రకాశిక’

800 పుటలు. వెల 5-0-0

శ్రీమన్మహాపాధ్యాయ

బ్ర|| కల్లూరి వేంకటరామశాస్త్రిగారి కృతము

ఇయ్యది చిన్నయనూరి బాలవ్యాకరణమునకు వ్యాఖ్యానము. తెనుగుభాష నభ్యసించువారందరికిని విద్యార్థి పరీక్షకు జదువు విద్యార్థులకును నిది సత్యంతోపయోగము. ఈ ద్వితీయముద్రణముం దనేక విశేషములు చేర్చబడియున్నవి.

గ్రంథము కొరవారు త్వరపడుడు.

విలాసము:—

కల్లూరి రామచంద్రమూర్తి బి. యే. బి. యిడి.

అసిస్టెంటు టీచరు, బోర్డు హైస్కూలు, కొవ్వూరు

కావలెను.

ఆంగ్లో-అమెరికన్ ఆయిల్ ప్రాడక్టుస్ కంపెనీ

కావలెను:—పైకంపెనీకి సంబంధించిన అమెరికన్ లూబ్రికేటింగు ఆయిల్స్, మోటార్ ఆయిల్స్, గ్రీస్ మొదలగు వాటి మద్రాసు రాజధానిలో పలుచోట్లయందు విక్రయించుకై ఏజెన్సీల నేర్పాటు చేయుటకై సామర్థ్యము గల జిల్లా ప్రతినిధులు కావలెను. వెల 1 కి రూ. 75 జీత ముండును. రూ. 150 వరకు పెంచును. సంవత్సర రూ. 15/-అధికము చేయబడును. ప్రయోగపు ఖర్చులకు రూ. 25 లు కమిషను వగైరా లివ్వబడును. ఈపనికి నియమింపబడువారు వాటా 1 కి రూ. 25 ధరగల 10 వాటాలు పుచ్చుకొనవలయును. ఉద్యోగ మైనవెంటనే రూ. 100 లు చెల్లించవలెను. తమిళ మొత్తమును 8 ధాతాలుగా 8 నెలల కొకసారి చెల్లించవలెను. ఒక సం॥ రం చక్కగా పనిచేసిన వెల 1 కి రూ. 150 ల చొప్పున డివిడెంట్ ఏజెంటుగా నియమింపబడుటకు సూచనగలదు. దరఖాస్తులు తమిళ కార్డులముగా సంవత్సర ఆంగ్లకరించబడును. వారివారికి గల అనుభవములతో దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను.

MODERN TRADING Co., Managing Agents,
P/105, Russa Road, South P. O. Kalighat, Calcutta

ఆంధ్రపత్రిక - భారతి

నిజాంరాష్ట్రమునందలి ఆంధ్రజిల్లాలలో నుండువారికి వీ. పీ. లు పంపుట సామ్యు వసూలు చేయుట మొదలగు సౌకర్యములు లేనందున దక్షిణ హైదరాబాదు 566 రెసిడెన్సీ బజారులో నుండు నామవల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., ఆంధ్రబుక్ డిపో వారిని మా ఏజెంట్లుగా నేర్పరిచినాము. అంగ్రేజి పోస్టు సౌకర్యములు లేనివారు మా ఏజెంట్లకు వ్రాసి పత్రికలు వగైరాలు తెప్పించుకొనవచ్చును.

చందాలవివరము

ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందా (ఉస్మానియా)	28-8-0	కల్ దారు	24-0-0
,, ఆరుమాసములకు ,,	14-4-0	,,	12-0-0
,, మూడుమాసములకు ,,	7-7-0	,,	6-4-0
,, మాసమునకు ,,	2-9-0	,,	2-2-0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర చందా ఉస్మానియా	4-12-0	,,	4-0-0

క్రొత్త సంవత్సరాది సంచికలు

దినపత్రిక చందాదారులకు	1-0-0	చందాదారులు కానివారికి	2-0-0
వారపత్రిక ,,	1-4-0	పాతసంచికలు సంచిక 1-కి	1-0-0

సంచికల సంపుటకు తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము.

భారతి (సచిత్రమాసపత్రిక)

రంగుల చిత్రపటములు, విద్యాసూలచే వ్రాయబడిన గద్య, పద్య, చారిత్రక, గాన, చిత్రకళాది విషయములను చర్చించు వ్యాసములు, కథలు కలిగి అతిసుందరముగ ప్రకటిత మగుచున్నది.

సంవత్సరచందా ఉస్మానియా	7-2-0	కల్ దారు	6-0-0
అర్ధసంవత్సరచందా ,,	3-9-0	,,	3-0-0
విడిపత్రిక ,,	0-12-0	,,	0-10-0

భారతి వెంకటే నాలుగు సంపుటములు (1924 సం. మొదలు 1927 సం. వరకు) క్యాబింట్ ఛైండు విక్రయమునకు సిద్ధముగ వస్తువి. ఒక్కొక్క సంపుటము (రెండుభాగములు) వెల రు. 9-0-0. వీ. పీ. చార్జీలు వగైరాలు ప్రత్యేకము.

మేనేజరు, “ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము” 7, తంబుచెట్టి వీధి, మదరాసు.

నిజాంరాష్ట్రప్రతినిధి:—నామవల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో.,

566, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, దక్కన్.

Price Annas 10 only.
AMRUTANJAN DEPOT
MADRAS & BOMBAY.

అమృతాంజనం డిపో వారి

సుప్రసిద్ధా వధముల జాబితా

1. జీర్ణరసాయనము మాత్రలు అజీర్ణమునకు	1-4
2. వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి	1-0
3. జ్వరహరి- జ్వరములకు సీసా 1-కి	0-12
4. అమృతాంజనము సీసా 1-కి	0-10
5. మూలశంకకు తైలము డబ్బి 1-కి	0-12
6. తామర తైలము, తామర, తీటకు	0-6
7. కలరా మాత్రలు, వాంతిభేదులకు	0-6
8. తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-కి	0-8
9. దంతకూలహరి, పండ్లపోటుకు	0-8
10. కర్ణకూలహరి, చెవిపోటుకు	0-5
11. గజ్జి తైలము, గజ్జిచీడలకు డబ్బి 1-కి	0-2
12. పసుళ్లకు తైలము, శిశువసుళ్లకు	0-4
13. శేలకు మందు సీసా 1-కి	0-6
14. చందన అల్తరు 1 బొమ్మ	2-4
15. కుంభుకు తైలము, డబ్బి 1-కి	0-8
16. దంతచూర్ణము, పండ్లతోముటుకు	0-8
17. సుఖభోగిమాత్రలు	1-0
18. సుఖభోగి తైలము, పుండ్లకు	1-0
19. రోమహరి, వెండ్రుకలు ఊడుటకు	0-8
20. మోహిని తైలము, వెండ్రుకలు పెరుగుటకు	0-12
21. చుండుకు నూనె సీసా 1-కి	0-6
22. గ్రహణీమాత్రలు డబ్బి 1-కి	0-8
23. జాలాబి మాత్రలు, మలబద్ధమునకు	0-8
24. సుకుమారిమాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు	1-0
25. సెగకు ద్రావకము సీసా 1-కి	1-0
26. కఫహరి, శీతకట్టు దగ్ధలకు	1-0
27. కఫహరిచూర్ణము, దగ్ధ ఉబ్బసములకు డబ్బి 1-కి	0-8
28. సుందరి తైలము, ముఖకాంతికి డబ్బి 1-కి	0-8
29. శిరోవేదన మాత్రలు, తలనొప్పులకు	0-12
30. నేత్రాంజనము, కంటివ్యాధులకు	0-4
31. ఉబ్బసమునకు మందు	2-0
32. కుంకుమపువ్వు తు 1-కి	8-0
33. పచ్చకర్పూరం తు 1-కి	8-0
34. కస్తూరి	86-0
35. జున్ను తు 1-కి	8-0

పోస్టుకర్షులు ప్రత్యేకము.

అమృతాంజనం డిపో

బొంబాయి — మదరాసు

ఆంధ్రదేశమున కతిపరిచితులగు వైద్యరాజ ద్విభాష్యం వెంకటేశ్వర్లుగారిచే ప్రత్యేక శ్రద్ధతో శాస్త్రీయముగ సిద్ధపరచబడిన

అయిదుర్వేదయోగోపదేశములు

నిలువగలవి. గుణవత్తరమైనవి ఆంధ్రదేశమునందంతటను సర్వోత్తమముగ విజయముగాంచుచున్నవి కేటలానునకు వ్రాయబడు

అయిదుర్వేదనిలయము

నింతలూరు, ఆలగురుపోస్టు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా. 194